

Strategický plán rozvoje města Bělá pod Bezdězem

Finální verze ke dni 29. 6. 2017

Zpracovatel: MEPCO, s. r. o., ve spolupráci s MěÚ Bělá pod Bezdězem

OBSAH

ÚVOD	6
1. POSTUP ZPRACOVÁNÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU	7
1.1. ETAPA 1: PŘÍPRAVNÁ FÁZE A ANALÝZA KLÍČOVÝCH AKTÉRŮ	8
1.1. ETAPA 2: ANALYTICKÁ ČÁST	10
1.2. ETAPA 2: NÁVRHOVÁ ČÁST	12
1.3. ETAPA 3: IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	13
2. ANALYTICKÁ ČÁST	14
2.1. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MĚSTA	14
2.2. VÝZNAMNÉ MOMENTY V HISTORII MĚSTA	16
2.3. VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI MĚSTA	18
2.4. SPÁDOVOST MĚSTA	20
2.5. ANALÝZA KLÍČOVÝCH SUBJEKTŮ	21
2.6. DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA	25
2.7. OBČANSKÁ VYBAVENOST, BYDLENÍ A VOLNÝ ČAS	36
2.8. EKONOMIKA A CESTOVNÍ RUCH	51
2.9. DOPRAVA, ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A INFRASTRUKTURA	61
2.9.1. DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	61
2.9.2. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	64
2.9.3. KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	66
2.10. VEŘEJNÁ SPRÁVA	72
2.10.1. SPRÁVA MĚSTA	72
2.10.2. MAJETEK MĚSTA	75
2.10.3. ZÁKLADNÍ FINANČNÍ ANALÝZA	79
2.11. ANALÝZA STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ NA NÁRODNÍ, REGIONÁLNÍ A MÍSTNÍ ÚROVNI	89
2.12. VÝSLEDKY KVANTITATIVNÍHO A KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU	92
2.12.1. VSTUPNÍ SEMINÁŘ	92
2.12.2. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	93
2.12.3. ROZHOVORY	101
2.13. SWOT ANALÝZA MĚSTA	104
3. NÁVRHOVÁ ČÁST	106
1.2. PILÍŘ 1: OBČANSKÁ VYBAVENOST	109
1.3. PILÍŘ 2: KVALITNÍ PROSTŘEDÍ	113
1.4. PILÍŘ 3: ATRAKTIVNÍ MĚSTO	116
1.5. PILÍŘ 4: EFEKTIVNÍ SPRÁVA	120
4. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	123
4.1. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ IMPLEMENTACE	123
4.2. METODIKA PRO HODNOCENÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU	126
4.3. HARMONOGRAM AKTIVIT	126
4.4. METODIKA PRO TVORBU AKČNÍHO PLÁNU	129
4.5. NASTAVENÍ PLÁNU ŘÍZENÍ ZMĚN	137
4.6. PLÁN EVALUACE	137
4.7. KOMUNIKAČNÍ PLÁN	138
PŘÍLOHY	140
ZDROJE DAT A LITERATURY	147

Seznam obrázků

Obrázek 1 Hierarchie organizační struktury při přípravě strategického plánu a jeho následné realizaci	9
Obrázek 2 Poloha města Bělá pod Bezdězem	14
Obrázek 3 Katastry města Bělá pod Bezdězem	15
Obrázek 4 Oblast působnosti MAS LAG Podrálsko.....	16
Obrázek 5 Vývoj počtu obyvatel, Bělá pod Bezdězem, 2000–2015	25
Obrázek 6 Věková struktura obyvatelstva, Bělá pod Bezdězem, 2011–2015	27
Obrázek 7 Vzdělanostní struktura obyvatelstva (podíl v %), město Bělá pod Bezdězem, 2011	30
Obrázek 8 Mechanický pohyb obyvatelstva, Bělá pod Bezdězem, 2000–2015	31
Obrázek 9 Přirozený pohyb obyvatelstva, Bělá pod Bezdězem, 2000–2015	32
Obrázek 10 Pohyb obyvatelstva, Bělá pod Bezdězem, 2000–2015	32
Obrázek 11 Rozmístění objektů základní školy, Bělá pod Bezdězem	37
Obrázek 12 Rozmístění objektů základní školy, Bělá pod Bezdězem	37
Obrázek 13 Přehled žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání a jejich vyřízení, Bělá pod Bezdězem, 2005–2016	39
Obrázek 14 Rozmístění sportovní infrastruktury, Bělá pod Bezdězem	41
Obrázek 15 Rozmístění kulturní zařízení, Bělá pod Bezdězem	42
Obrázek 16 Podnikatelské subjekty podle odvětví, Bělá pod Bezdězem, 2015	54
Obrázek 17 Lokalizace města Bělá pod Bezdězem	57
Obrázek 18 Dopravní napojení města Bělá pod Bezdězem	62
Obrázek 19 Průměrná roční koncentrace prachových částic PM ₁₀ , 2014	68
Obrázek 20 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací benzo(a)pyrenu, ČR, 2011–2015Zdroj: Český hydrometeorologický ústav 2016	68
Obrázek 21 Zdroje znečišťování, Bělá pod Bezdězem, 2014.....	69
Obrázek 22 Vymezení oblasti Českolipsko dokeské pískovce a mokřady a Pátorské stráně	70
Obrázek 23 Zpravodaj města a webové stránky města Bělá pod Bezdězem	75
Obrázek 24 Příjmy a výdaje města Bělá pod Bezdězem (mil. Kč), 2011–2015.....	80
Obrázek 25 Příjmy města Bělá pod Bezdězem (mil. Kč), 2011–2015	81
Obrázek 26 Příjmy v roce 2015 (abs., podíl na celkových příjmech), Bělá pod Bezdězem, 2015.....	82
Obrázek 27 Výdaje města, Bělá pod Bezdězem, 2011–2015	83
Obrázek 28 Výdaje v roce 2015 (podíl na celkových příjmech), Bělá pod Bezdězem, 2015	83
Obrázek 29 Slogan, heslo, symbol – vztah k městu	93
Obrázek 30 Hrdost obyvatel na vybrané aspekty města.....	94
Obrázek 31 Největší pozitiva města	95
Obrázek 32 Nejhezčí a nejlépe využitá místa ve městě	97
Obrázek 33 Nejhorší/nejošklivější a nejhůře využitá místa ve městě	98
Obrázek 34 Vhodnost města pro umístění podnikání - důvody.....	99
Obrázek 35 Místa doporučená k navštívení turistovi.....	100
Obrázek 36 Spokojenost s poskytováním veřejných služeb ve městě - průměr	101
Obrázek 37 Struktura strategického plánu rozvoje města	107

Seznam tabulek

Tabulka 1 Harmonogram tvorby strategického plánu	7
Tabulka 2 Parametry dotazníkového šetření, 2016	11
Tabulka 3 Základní charakteristika města Bělá pod Bezdězem, 2015.....	14
Tabulka 4 Hlavní aktéři relevantní pro přípravu či realizaci SPRM Bělá pod Bezdězem	22
Tabulka 5 Vývoj počtu obyvatel, místní části, Bělá pod Bezdězem, 1869–2011.....	26
Tabulka 6 Věková struktura obyvatelstva, podle pohlaví, Bělá pod Bezdězem, 2011–2015	28
Tabulka 7 Věková struktura populace, město Bělá pod Bezdězem a SO ORP Mladá Boleslav, 2011–2015	28
Tabulka 8 Struktura obyvatel dle věku.....	29
Tabulka 9 Vzdělanostní struktura obyvatelstva, město Bělá pod Bezdězem, SO ORP Mladá Boleslav, Středočeský kraj, Česká republika, 2011	30
Tabulka 10 Struktura přistěhovalých a vystěhovalých, Bělá pod Bezdězem, 2006–2015.....	33
Tabulka 11 Vyjíždka do zaměstnání a do škol, Bělá pod Bezdězem, 2011.....	34
Tabulka 12 Dojíždka do zaměstnání a do škol, Bělá pod Bezdězem, 2011	34
Tabulka 13 Kapacita a obsazenost mateřské školy, Bělá pod Bezdězem, 2016/2017	38
Tabulka 14 Stravovací a ubytovací zařízení, Bělá pod Bezdězem	43
Tabulka 15 Počet domů, místní části, Bělá pod Bezdězem, 1869–2011	44
Tabulka 16 Bytová výstavba, Bělá pod Bezdězem, 2011–2015.....	44
Tabulka 17 Bytový fond, Bělá pod Bezdězem, 2011	45
Tabulka 18 Pravidelně konané akce MKZ Bělá pod Bezdězem	47
Tabulka 19 Akce konané na zámku a jejich návštěvnost, Bělá pod Bezdězem, 2016	49
Tabulka 20 Dojíždka do Mladé Boleslavi, 2011	52
Tabulka 21 Podnikatelské subjekty podle právní formy, Bělá pod Bezdězem, 2015	53
Tabulka 22 Významné ekonomické subjekty působící ve městě Bělá pod Bezdězem	55
Tabulka 23 Ekonomická aktivita obyvatel s obvyklým pobytem (počet), Bělá pod Bezdězem, 2011	55
Tabulka 24 Postavení osob v zaměstnání (obyvatel s obvyklým pobytem), Bělá pod Bezdězem, 2011	56
Tabulka 25 Uchazeči o zaměstnání, Bělá pod Bezdězem, 2011–2015	56
Tabulka 26 Památky města Bělá pod Bezdězem a jeho okolí	58
Tabulka 27 Rozmístění a početnost nádob na tříděný odpad, Bělá pod Bezdězem	65
Tabulka 28 Druhy pozemků a jejich výměra, Bělá pod Bezdězem, 2015	66
Tabulka 29 Památné stromy, Bělá pod Bezdězem	70
Tabulka 30 Budovy v majetku města, 2016	76
Tabulka 31 Majetek města, 2016	79
Tabulka 32 Rozpočet města (v Kč), Bělá pod Bezdězem, 2011–2015	79
Tabulka 33 Finanční ukazatele (v Kč), Bělá pod Bezdězem, 2011–2015	84
Tabulka 34 Rozpočtový výhled (v Kč), Bělá pod Bezdězem, 2016–2018.....	84
Tabulka 35 Stavební a investiční akce (v Kč), 2011–2015, Bělá pod Bezdězem	85
Tabulka 36 Získané dotační tituly, 2011–2016, Bělá pod Bezdězem	86
Tabulka 37 Projekty města, Bělá pod Bezdězem	87
Tabulka 38 Strategické dokumenty na národní, krajské úrovni, regionální úrovni a úrovni města.....	89
Tabulka 39 Klíčové problémy města	92
Tabulka 40 Největší negativa města	96
Tabulka 41 Struktura návrhové části Strategického plánu rozvoje města Bělá pod Bezdězem.....	108
Tabulka 42 Harmonogram	127
Tabulka 43 Detailní harmonogram	127
Tabulka 42 Šablona akčního plánu.....	130
Tabulka 45 Schéma tvorby akčního plánu.....	135
Tabulka 46 Vzor projektové fiše.....	136

Seznam příloh

Příloha 1 Vzdělanostní struktura, obce, LAG Podralsko, 2011	140
Příloha 2 Vzdělanostní struktura, obce, LAG Podralsko, 2011	140
Příloha 3 Intenzita bytové výstavby na tisíc obyvatel, obce, SO ORP Mladá Boleslav, 2011–2015	141
Příloha 4 Nezaměstnanost v obcích, SO ORP Mladá Boleslav, k 31. 12. 2015	144

Seznam zkratk

ČSÚ – Český statistický úřad
IZ – Index změny
MAS – Místní akční skupina
MKZ – Městská kulturní zařízení
PS – pracovní skupina
SLDB - sčítání lidu, domů a bytů
SO ORP – správní obec s rozšířenou působností
ŘS – řídící skupina
VDB – Veřejná databáze

ÚVOD

Strategický plán rozvoje města Bělá pod Bezdězem představuje základní střednědobý strategický rozvojový dokument města. V dokumentu jsou vymezeny hlavní rozvojové priority města v oblasti ekonomické, sociální i environmentální ve vazbě na udržitelný rozvoj. Dokument navazuje na koncepce vyšších územních celků, tj. na národní a evropské úrovni.

Strategický dokument je určen k užívání především politickým vedením města a zaměstnanců městského úřadu, avšak slouží i občanům a subjektům, které ve městě působí, jelikož definuje možnosti, jak se do procesu jeho naplňování a vyhodnocování zapojit.

Správně nastavený strategický plán rozvoje města má tři klíčové části, bez jejichž vzájemné provázanosti není možné dosáhnout požadovaných výsledků:

1. Analytická část strategického plánu;
2. Návrhová část strategického plánu;
3. Implementační část a databáze projektových záměrů.

1. POSTUP ZPRACOVÁNÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU

Realizace zpracování strategického plánu byla rozdělena do čtyř etap:

1. Etapa 1: Přípravná fáze a analýza klíčových aktérů
2. Etapa 2: Analytická část strategického dokumentu
3. Etapa 3: Návrhová část strategického dokumentu
4. Etapa 4: Implementační část strategického dokumentu

Harmonogram tvorby strategického plánu ukazuje tabulka 1. Popis jednotlivých etap je obsahem následujících podkapitol.

Tabulka 1 Harmonogram tvorby strategického plánu

POPIS AKTIVITY	TERMÍN (OD-DO)
I. Etapa: Přípravná fáze a analýza klíčových aktérů	červenec 2016–říjen 2016
setkání s představiteli Bělá pod Bezdězem / představení postupu	červenec
analýza klíčových aktérů	červenec
ustavení pracovní a řídicí skupiny	červenec–srpen
tvorba organizačních postupů pro zpracování strategického plánu	červenec–srpen
vstupní seminář	říjen
II. Etapa: Analytická část	srpen 2016–prosinec 2016
specifikace struktury a rešerše datových podkladů	srpen
dodání datových podkladů z MěÚ dle specifikace zadavatele	září
dotazníkové šetření (tvorba a distribuce dotazníků pro obyvatele města a určené organizace vč. vyhodnocení), řízené rozhovory	září–listopad
setkání pracovní a řídicí skupiny (představení analytické části)	listopad
veřejné projednání – seznámení veřejnosti se záměrem města a sběr dat (společná definice problémových oblastí)	říjen
zpracování analytické části - zmapování a identifikace potřeb města	září–prosinec
projednání analytické části v orgánech města	prosinec
III. Etapa: Návrhová část	listopad 2016–duben 2017
zpracování východiska pro návrhovou část na základě SWOT analýzy	prosinec
zpracování návrhové části (na základě zpracované SWOT analýzy): - stanovení strategické vize, cílů, priorit, opatření a konkrétních aktivit rozvoje prioritních oblastí; - zpracování výstupů pracovních skupin; - seřazení jednotlivých aktivit strategického plánu dle priorit a objemu finančních prostředků	prosinec–duben
dodání podkladů k tvorbě návrhů cílů z MěÚ dle specifikace zadavatele	únor
setkání pracovní a řídicí skupiny (diskuse k návrhové části)	únor–duben
veřejné projednání a sběr podnětů k návrhové části	duben

POPIS AKTIVITY	TERMÍN (OD-DO)
finalizace návrhové části	duben
IV. Etapa: Implementační část a kompletace	duben 2017– červen 2017
zpracování implementační části/směrnice (monitoring, průběžná kontrola plnění strategického plánu)	duben– červen
zpracování metodiky k akčním plánům vč. databáze projektových záměrů, včetně odhadu návrhu finanční náročnosti předpokládaných aktivit	květen–červen
tvorba katalogu indikátorů	duben– květen
setkání pracovní a řídicí skupiny (seznámení s implementací strategického plánu)	květen–červen
proškolení úředníků k implementační části	červen
finalizace implementační části	červen
kompletace dokumentu (analytické, návrhové a implementační části) k projednání v orgánech města	červen
schválení strategického plánu v orgánech města	červen

Role zpracovatele a jeho zapojení spočívalo zejména v:

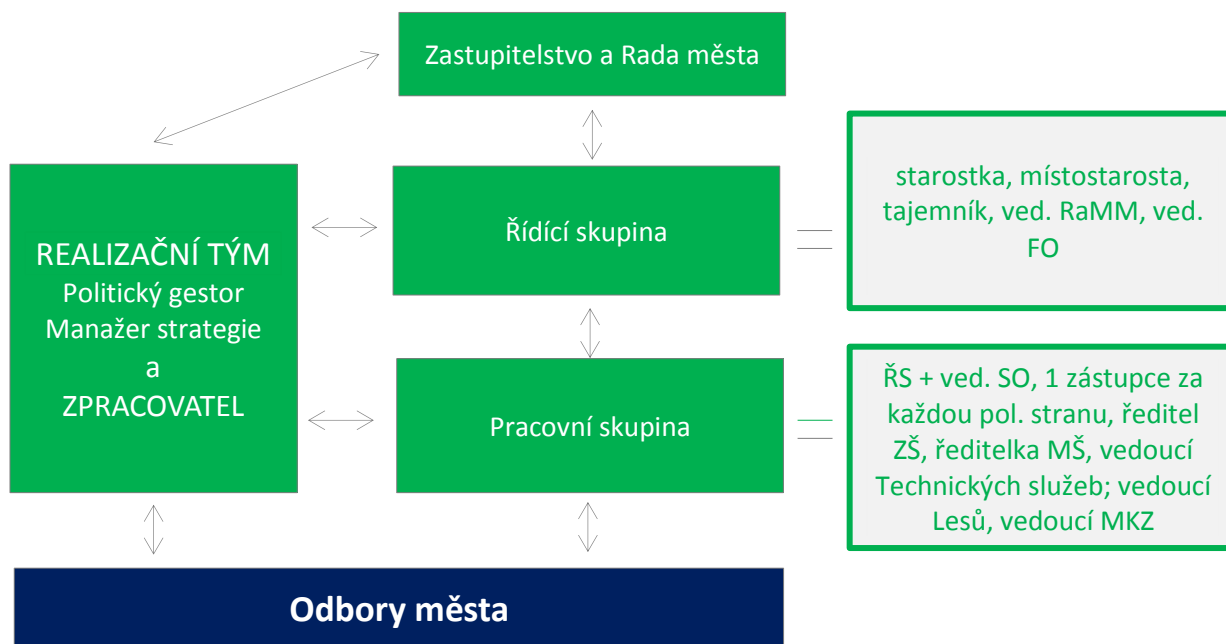
- návrhu na vytvoření realizační struktury;
- spolupráci při tvorbě dokumentu:
 - o analytické a výzkumné práce;
 - o metodické vedení a moderování procesu tvorby;
 - o formulování výstupů z pracovních jednání do podoby strategického dokumentu;
 - o samotná tvorba dokumentu;
- prezentaci výstupů a facilitaci projednávání s odborníky v pracovních skupinách, na Radě města, Zastupitelstvu města a s veřejností.

1.1. Etapa 1: Přípravná fáze a analýza klíčových aktérů

Správné nastavení organizační struktury je důležité nejen při zpracování strategie, ale také pro její následnou implementaci. V rámci přípravné části strategického plánu proběhla tvorba organizačních postupů pro zpracování strategického plánu, byl odsouhlasen harmonogram a struktury procesu. Dále byly určeny kontaktní osoby, nastaven systém vzájemné komunikace mezi zpracovatelem a zadavatelem a byl zorganizován vstupní seminář.

Před zahájením prací na strategickém dokumentu byl ustaven realizační tým, který zajišťoval samotnou implementaci vlastní tvorby strategického plánu (obrázek 1). Dále byla vytvořena pracovní skupina a řídicí skupina (tj. řídicí orgán projektu). **Řídicí skupina** má rozhodovací pravomoc a je složena z vedení města (tj. starostky, místostarosty), tajemníka a z vedoucího odboru rozvoje a majetku města a z vedoucího finančního odboru. Do **pracovní skupiny** byli zapojeni odborní zaměstnanci úřadu, ale i zástupci klíčových partnerů a odborné veřejnosti. Členů pracovní skupiny bylo zvoleno celkem 17. Před vydefinováním skupin proběhla analýza klíčových aktérů.

Obrázek 1 Hierarchie organizační struktury při přípravě strategického plánu a jeho následné realizaci

Pozn. RaMM = Odbor rozvoje a majetku města, FO = Finanční odbor, ŘS = řídící skupina, PS = pracovní skupina, SO = Správní odbor, MKZ = Městská kulturní zařízení, ZŠ = základní škola, MŠ = mateřská škola

Zdroj: vlastní zpracování, MEPCO 2016

Při zpracování celého strategického dokumentu probíhala úzká součinnost s místními experty a se zaměstnanci Městského úřadu Bělá pod Bezdězem. Součinnost byla vyžadována zejména při dodání strategických dokumentů města, dodání dat do analytické části a revizi výstupů/závěrů.

Součástí této fáze byly také dvě vstupní školení ke strategickému řízení, která byla realizována zpracovatelem. První seminář se konal dne 12. 10. 2016 ve společenském klubu Základní školy v Máchově ulici a byl určen široké veřejnosti. Cílem bylo informovat širokou veřejnost o tvorbě Strategického plánu rozvoje města Bělá pod Bezdězem. Účastníci byli seznámeni se smyslem strategického plánování a řízení a s postupem tvorby strategického plánu, tj. organizačními postupy, strukturou dokumentu, harmonogramem atd. Prezentována byla i možnost zapojení veřejnosti do tvorby nového strategického plánu města, v rámci které byla mj. podána informace o zahájení dotazníkového šetření. V druhé polovině semináře byly formou kulatých stolů zjišťovány klíčové problémy města. Všechny problémy zjištěné prostřednictvím kulatých stolů byly pečlivě vyhodnoceny a zapracovány do strategického plánu. Druhý seminář byl určen členům pracovní skupiny a řídící skupiny a konal se 13. 10. 2016 v budově Městského úřadu Bělá pod Bezdězem. Členům PS a ŘS byl představen smysl strategického plánování a řízení a postup zpracování strategického plánu města, tzn. harmonogram prací, struktura strategie atd. V rámci prezentace byl kladen důraz na vysvětlení práce se strategií a byla představena ukázka struktury návrhové části (vize, pilíře, specifické cíle). Dále byla členům PS prezentována forma jejich spolupráci při tvorbě strategického plánu, tj. očekávaná úzká součinnost v průběhu celého procesu tvorby strategického plánu (zejména v návrhové části).

Spolupráce členů PS byla vyžadována zejména na:

- formulaci SWOT analýzy;
- formulování vize;
- definování počtu a zaměření pilířů a formulování cílů, vč. jejich; detailních popisů;
- stanovování indikátorů pro měření úspěšnosti, vč. jejich detailních popisů, nastavení metodiky měření;
- nastavení odpovědností a rolí v procesu strategického řízení.

Dále byli členové semináře seznámeni s realizací dotazníkového šetření a s výsledky semináře pro veřejnost a zastupitele konaného dne 12. 10. 2016.

1.1. Etapa 2: Analytická část

Po ustavení a zavedení fungování realizačního a strategického týmu byly zahájeny analytické práce, jejichž cílem bylo zmapovat a identifikovat potřeby a problémy města, stejně jako klíčové trendy a klíčové mechanismy změn. Analytické práce tak byly základním východiskem pro formulaci dlouhodobě udržitelných, realizovatelných strategií. Stanovené cíle zohledňují specifické postavení města v území, jeho silné a slabé stránky a reálné potřeby místních obyvatel, soukromého i neziskového sektoru.

Do Analytické části strategického dokumentu byly zakomponovány:

- a. Analýza dat;
- b. Dotazníkové šetření, řízené rozhovory;
- c. Analýza vazeb.

a. Analýza dat

V první fázi tvorby analytické části byla specifikována použitelná data - Českého statistického úřadu a databází dalších orgánů státní správy, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ústavu zdravotnických informací a statistiky, města a jeho organizací atd. Využity byly i koncepční dokumenty zpracované na regionální úrovni, především Integrovaný plán rozvoje území Mladá Boleslav, Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území LAG Podralsko na období 2014–2020. Pro znázornění pozice města Bělá pod Bezdězem bylo využito srovnání s obcemi LAG Podralsko. Ačkoliv LAG Podralsko zahrnuje celkem 62 okolních obcí, srovnání bylo provedeno zejména s pěti obcemi se srovnatelným počtem obyvatel, a to s obcemi Cvikov, Doksy, Jablonné v Podještědí, Mimoň a Stráž pod Ralskem. Srovnávací tabulky jsou uvedeny v přílohách.

Na základě veřejně přístupných zdrojů dat byla vypracována první verze analytické části, při jejíž tvorbě byla poskytnuta součinnost ze strany MěÚ Bělá pod Bezdězem, a to v oblasti poskytnutí dat a komentářů.

b. Dotazníkové šetření, řízené rozhovory

V rámci analytické části bylo provedeno **dotazníkové šetření**, a to v termínu od 12. 10. 2016 do 14. 11. 2016. Zpracovatel vytvořil papírovou i elektronickou verzi dotazníku, jehož struktura a obsah byly odsouhlaseny zadavatelem. Dotazníky byly distribuovány zadavatelem: odkaz na elektronický dotazník byl uveden na webových a facebookových stránkách města a jeho příspěvkových organizací; papírová verze dotazníků byla rozdána do všech poboček mateřských a základních škol, domova s pečovatelskou službou a zaměstnancům městského úřadu, kde byla současně po celou dobu k dispozici. Dále byla informace o dotazníkovém šetření uveřejněna v listopadovém čísle Zpravodaje města Bělá pod Bezdězem. O dotazníkovém šetření byla informována veřejnost také na vstupním veřejném projednání.

Celkem bylo sesbíráno 275 dotazníků, z toho 131 papírovou formou a 144 vyplněných elektronicky. Míra zapojení místních obyvatel do tohoto šetření byla vysoká – 5,47 %. Strukturu respondentů ukazuje tabulka 2. Z uvedeného vyplývá, že struktura respondentů přibližně odpovídá struktuře obyvatelstva (z hlediska věku, vzdělání či statusu). Z tohoto důvodu a vzhledem k vysokému počtu respondentů lze považovat průzkum za reprezentativní.

Výstupy dotazníkového šetření byly zanalyzovány a prezentovány pracovní skupině, kde byly diskutovány a verifikovány.

Tabulka 2 Parametry dotazníkového šetření, 2016

	Elektronické vyplnění		Papírové vyplnění		Celkem	
	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.
Pozice						
zastupitel	4	2,8	1	0,8	5	1,8
zaměstnanec města	11	7,6	0	0,0	11	4,0
veřejnost	128	88,9	81	61,8	209	76,0
jiné	1	0,7	26	19,8	27	9,8
žák/žákyně ZŠ	0	0,0	23	17,6	23	8,4
celkem	144	0,0	131	100	275	100
Věk						
14–19	2	1	25	19,1	27	9,8
20–29	33	23	5	3,8	38	13,8
30–39	42	29	20	15,3	62	22,5
40–49	27	19	16	12,2	43	15,6
50–59	20	14	10	7,6	30	10,9
60–69	14	10	22	16,8	36	13,1
70–79	5	3	13	9,9	18	6,5
80 a více let	1	1	20	15,3	21	7,6
celkem	144		131	100,0	275	100,0
Vzdělání						
základní	5	3	27	20,6	32	3,5
vyučen/a	18	13	20	15,3	38	12,5
střední	75	52	51	38,9	126	52,1
vyšší odborné	9	6	9	6,9	18	6,3

vysokoškolské	37	26	24	18,3	61	25,7
celkem	144	100	131	100,0	275	100,0
Pohlaví						
muž	56	39	49	37,4	56	38,9
žena	88	61	82	62,6	88	61,1
celkem	144	100	131	100,0	144	100,0
Celkem respondentů	144	-	131	-	275	-

Zdroj: dotazníkové šetření, 2016

Dotazníkové šetření bylo doplněno o kvalitativní data získaná na základě 11 **řízených rozhovorů s klíčovými aktéry regionálního/místního rozvoje**, kteří byli vybráni ve spolupráci se zadavatelem. Rozhovory byly realizovány ve dnech 28.–29.11. 2016 ve městě Bělá pod Bezdězem, a to za účasti zástupce zadavatele.

c. Analýza vazeb

Důraz byl kladen i na analýzu vazeb, tj. vazeb na strategické dokumenty a dotační možnosti všech úrovní. Analyzovány byly stávající dokumenty (územní plán, strategické a koncepční dokumenty). Stejně tak byly analyzovány relevantní dokumenty kraje, případně dokumenty státu a EU.

První verze analytické části byla komunikována v pracovní skupině v listopadu 2016. Na základě diskuze v pracovních skupinách byl strategický dokument upraven. Před finalizací analytické části dokumentu bylo realizováno veřejné projednání (dne 8. 2. 2017) pro veřejnost a z něho vzešlé podněty byly posouzeny a zapracovány.

1.2. Etapa 2: Návrhová část

Strategie byla jednovariantní a byla zpracovaná s využitím kombinace expertní a komunitní metody, tj. metodicky a analyticky vedena ze strany odborného dodavatele a věcně naplněna ze strany nositele, tj. zástupců města. První verze návrhu vize, pilířů a cílů byly vytvořeny zpracovatelem, který vycházel z analytické části Strategického plánu, a byla diskutována na setkání pracovní skupiny a řídicí skupiny. Obsahové zaměření jednotlivých priorit bylo definováno na pracovní skupině ze strany jejích členů, zpracovatelem byla tato jednání facilitována a zajištěna následná formulace a strukturování získaných podnětů do finálního dokumentu.

Celkem byla realizována 2 setkání pracovní skupiny a řídicí skupiny, a to za účelem diskuze vize, cílů a opatření, rozpracování a ověření stanovených cílů, priorit a opatření. Před finalizací této části strategického dokumentu proběhlo veřejné projednání.

1.3. Etapa 3: Implementační část

Pro úspěšnou implementaci strategického plánu byl nastaven **kvalitní systém jeho řízení a monitoringu**. Došlo k nastavení jednoznačné odpovědnosti za jednotlivé části strategického dokumentu a k nastavení systému hodnocení, tj. zda jsou priority strategického dokumentu skutečně naplňovány.

Na návrhovou část, tedy vizi a jednotlivé cíle strategického plánu města, musí navazovat každoročně aktualizovaný akční plán, který by měl sloužit k naplňování strategického plánu města tak, aby bylo možné stanovených cílů dosáhnout. Akční plán bude zpracován dle struktury cílů strategického plánu města a bude předložen ke schválení současně s rozpočtem města, jelikož je s ním úzce provázán.

V rámci této aktivity proběhlo setkání s pracovní a řídicí skupinou - k indikátorům a k tvorbě databáze projektových záměrů jako podkladu pro akční plán. Před samotnou tvorbou strategického dokumentu byl realizován vstupní seminář ke strategickému řízení, a to za účelem proškolení úředníků v této oblasti.

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1. Základní charakteristika města

Město Bělá pod Bezdězem leží v severozápadní části okresu Mladá Boleslav ca 14 km od významného střediskového centra Mladé Boleslavi v okrajové části Středočeského kraje (obrázek 2). Město spadá do SO ORP Mladá Boleslav a nachází se na hranici SO ORP Mnichovo Hradiště a SO ORP Česká Lípa, tj. na hranici Středočeského a Libereckého kraje. V rámci SO ORP Česká Lípa sousedí s obcemi Ralsko, Bezděz a Doksy, v rámci SO ORP Mnichovo Hradiště s obcí Dolní Krupá, v rámci SO ORP Mladá Boleslav s obcemi Bakov nad Jizerou, Březovice, Katusice, Plužná, Čistá, Hrdlořezy a Sudoměř. Zároveň je město Bělá pod Bezdězem obcí s pověřeným obecním úřadem.

Obrázek 2 Poloha města Bělá pod Bezdězem

Zdroj: www.google/maps.cz 2016

Město Bělá pod Bezdězem je postaveno po obou březích potoka Bělá a rozkládá se na rozloze téměř 6320 ha. Město je rozděleno do čtyř katastrů (tabulka 3). Město se člení celkem na pět místních částí: Bělá pod Bezdězem, Bezdědice, Březinka, Hlínoviště a Vrchbělá (obrázek 3).

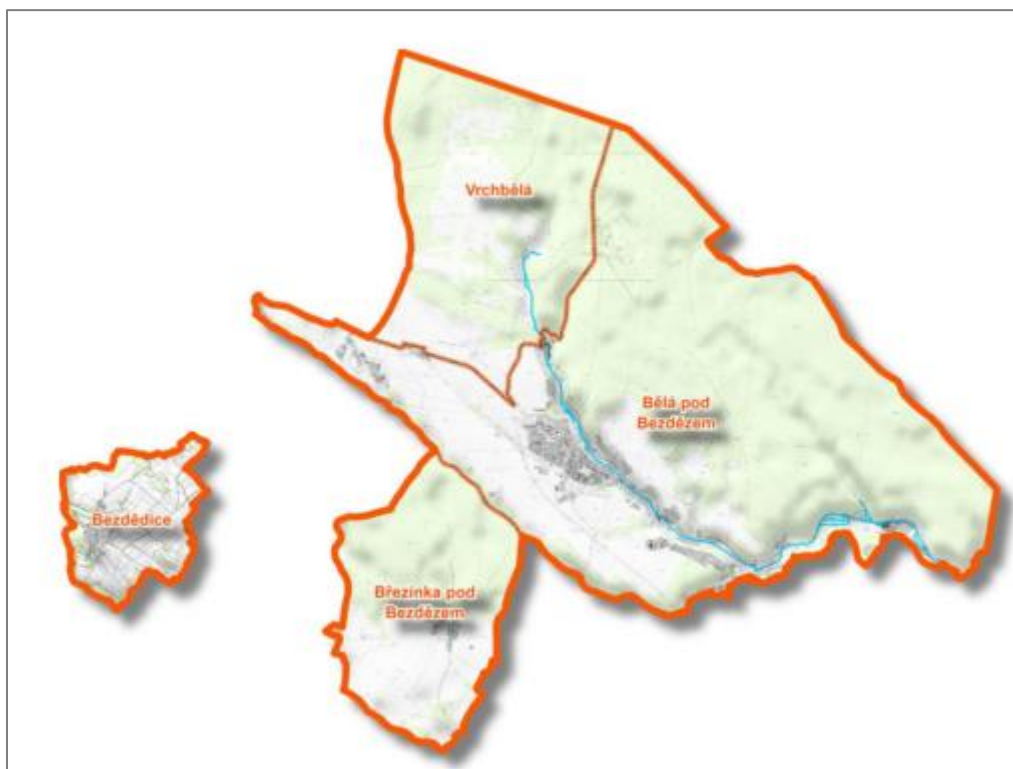
Tabulka 3 Základní charakteristika města Bělá pod Bezdězem, 2015

Typ obce	město
Obec s rozšířenou působností	Mladá Boleslav
Pověřený obecní úřad	Bělá pod Bezdězem
Pracoviště finančního úřadu	Mladá Boleslav
Katastrální pracoviště	Mladá Boleslav
Matriční úřad	Bělá pod Bezdězem
Katastrální plocha (ha)	6319,95

Počet katastrů	4 (viz obrázek 3)
Počet částí obce	5
Části obce	Bělá pod Bezdězem Bezdědice Březinka Hlínoviště Vrchbělá
Nadmořská výška (m nad mořem)	301
První písemná zpráva (rok)	1337

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Obrázek 3 Katastry města Bělá pod Bezdězem

Zdroj: AF -CITYPLAN 2016

Vzhledem k poloze města v okrajové části Středočeského kraje při hranici s Libereckým krajem je město členem MAS LAG Podralsko, které spojuje zejména obce z Libereckého kraje a jednu z Ústeckého kraje (obrázek 4).

Obrázek 4 Oblast působnosti MAS LAG Podralsko

Zdroj: www.lagpodralsko.com 2016

SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Klíčovým problémem města je jeho značná územní roztržitost. Významným determinantem života ve městě i jeho rozvoje je fyzická blízkost regionálního centra Mladá Boleslav, které je dobře dopravně dostupné.

Město se nachází na hranici dvou krajů a tří správních obvodů s rozšířenou působností.

2.2. Významné momenty v historii města

Bělá pod Bezdězem byla založena jako královské město v roce 1304 na základě svolení krále Václava II. Město bylo lokalizováno v údolí potoka Bělá, jelikož umístění na úpatí kopce Bezdězu přímo pod hradem se ukázalo jako nereálné kvůli nedostatku vody. V roce 1337 bylo město postaveno a opevněno a následně došlo k potvrzení městských práv ze strany zástavního držitele bezděžských statků Hynka Berka z Dubé a Lipé. Město se stalo významným hospodářským střediskem kraje. Město se mělo stát i kulturním střediskem, a to vlivem založení augustiniánského kláštera v roce 1345. Rozkvět města byl ukončen roku 1398, kdy bylo město dáno králem Václavem IV. do zástavy a držení do rukou pánů z Michalovic. Za husitských válek byla Bělá dvakrát tvrdě dobývána a náležela střídavě stoupencům krále Zikmunda a Pražanům. V následujících dobách zůstalo město v zástavním držení rodu Michaloviců a po jejich vymření připadlo pánům Tovačovským z Cimburka (v roce 1468) a

později pánům z Janovic. Následně byli ve městě zejména Berkové z Dubé. Po bitvě na Bílé Hoře (v roce 1622) koupil zkonfiskované statky Albrecht z Valdštejna, který na město uvalil značné daně. Po jeho násilné smrti připadlo město Vlachovi Markraběti Caretto-Millesimo, od něhož ji roku 1678 koupil hrabě Arnošt z Valdštejna. V držení Valdštejnů zůstala Bělá až do roku 1848. Za panství Valdštejnů došlo k opětovnému rozkvětu řemeslnictví (především tkalcovství a soukenictví). V roce 1765 byla v prostorách bělského zámku zřízena dětská manufaktura a továrna na sukna a látky. Dále se rozvíjela papírna založená již v roce 1696 a za Kristiána z Valdštejna, který byl poslední bělskou vrchností (od roku 1832), byla otevřena Česká lesnická škola, a to roku 1855 v prostorách bělského zámku. Tato lesnická škola si získala věhlas po celém státě i za hranicemi, zejména díky působnosti řady odborníků a pedagogů, mezi nimiž lze jmenovat Emanuela Purkyně, Václava Jirsáka, Matěje Sluku. Lesnická škola tak měla pro město značný hospodářský a kulturní význam, avšak v roce 1905 byla zrušena, resp. přestěhována do Zákup. V roce 1947 došlo ke zřízení Státní školy pro lesní hajné na bělském zámku, nicméně již v roce 1950 byla hájenská škola přeměněna na jednoletou školu lesnickou a o rok později byla zrušena. Místo ní byla v Bělé zřízena vyšší lesnická škola, která byla v roce 1952 přesídlena do Varnsdorfu. (MKZ 2016, MěÚ Bělá 2016)

Po první světové válce byl zrušen okres a následující hospodářská krize ve třicátých letech 20. století zapříčinila zánik textilky. Po německém záboru pohraničí v roce 1938 se město ocitlo na hranici protektorátu. (MěÚ 2007) V roce 1968 přišla sovětská vojska, která zabrala část města – Vrchbělá – a zřídila zde vojenský újezd (později známý jako „Vojenský výcvikový prostor Ralsko“), ke kterému byla Vrchbělá v roce 1952 přičleněna. Následně bylo z tohoto území odsunuto obyvatelstvo a fakticky došlo k zániku této části města. Na vysídleném území byly po roce 1968 postaveny ubytovací prostory pro sovětské vojáky a jejich rodiny a terén byl přeměněn na tankodrom s výraznými terénními úpravami. Po odchodu sovětských vojsk v roce 1991 se město opět rozšířilo o bývalý vojenský prostor Vrchbělá.

Původní název města zněl Nový Bezděz, nakonec se ujalo jméno podle názvu původní osady a potoka Bělá.

SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Vzhledem k bohaté historii města je vhodné využít ji pro rozvoj cestovního ruchu i pro identifikaci obyvatel s městem. Současně je třeba vzít v potaz pozůstatky rudé armády (Vrchbělá).

2.3. Významné osobnosti města

Ve městě žila celá řada významných osobností, které se významnou měrou podíleli na kulturním i politickém rozvoji nejen samotného města, ale i českého národa. Lze jmenovat zejména následující osobnosti:

- **Tista z Libštejna, Oldřich** - purkrabí císaře Karla IV. na hradu Bezděz, pro kterého s velkou pravděpodobností postavil mj. i Velký Doksý rybník (Máchovo jezero).
- **Velenský z Mnichova, Oldřich** - založil ve městě českobratrskou tiskárnu, sám knihy vydával, překládal a opatroval výkladem.
- **Albín (Albinus Bělský), Ondřej** - bělský rodák, dosáhl vysoké církevní hodnosti arciděkana hradeckého kraje, svůj dědický podíl po otci věnoval v r. 1573 na pořízení uměleckého graduálu a českého žaltáře pro bělský farní kostel.
- **Radešínský, Samuel** – bělský rodák, byl veřejným notářem v Čechách, později komorním a stavovským prokurátorem na Moravě, dále byl jmenován císařským radou, povýšen do rytířského stavu a Rudolf II. jej poctil názvem "dvorního básníka".
- **Berka z Dubé a Lipé, Bohuchval** - pán na Bělé, Kuřívodách, Loukovci a Chýši, trvale sídlil na bělském zámku, významný český politik, přední člen stavovského direktoria, od konce r. 1619 do konce Fridrichovy vlády zastával úřad nejvyššího purkrabího.
- **Artopaeus, Jan** - narozen v Bělé, působil na venkovských školách, zanechal po sobě v rukopise návod k latinskému veršování. Na jeho konci jsou uvedeny čtyři Artepaeovy básně, z nichž jedna má vztah k Bělé.
- **De Canevalle, Bernard** - stavitel italského původu žil v Bělé v letech 1689–1691, přestavěl jižní křídlo a průčelí zámku, spojil celou stavbu v jednotný celek a dal jí zhruba dnešní podobu.
- **Heinsch, Jan Jiří** - významný malíř českého vrcholného baroka, v r. 1702 vstoupil jako bratr laik do bělského kláštera augustiniánů poustevníků.
- **Taške, Kryšpín** – bělský rodák, učitel a skladatel chrámové hudby, po předchozím působení na bělské klášterní škole a v Mladé Boleslavi nastoupil jako učitel na bělskou farní školu a jako v Bělé se vedle vynikající pedagogické činnosti věnoval hudbě, zejména kostelní (byl jmenován čestným členem pražské Akademie pro povznesení chrámové hudby).
- **Krolmus, Václav** - narozen v Březince, vlastenecký kněz, sběratel starožitností, archeolog a spisovatel, odchovanec bělské klášterní školy, k rodnému Bělsku se hlásil připomínkami a motivy ve svém hlavním díle Staročeské pověsti, zejména ve spisku Poslední božíšť Černoboha s runami na Skalsku.
- **Umlauf, Josef** - bělský kronikář, v Bělé žil od r. 1851, zpracoval "Kroniku města Bělé u Bezděže", sepsal "Dějepis císař. Král. výsadního sboru ostrostřeleckého v okresním městě Bělé jinak Novém Bezděží", zahrnující dějiny sboru od jeho založení v r. 1799 do r. 1865.
- **Bubák, Josef August** – bělský rodák, malíř, z jeho chrámových děl jsou známy obrazy v Bosni u Mnichova Hradiště, v kostele ve Štětí a v kapli Nejsv. Trojice v Bělé. Z Bubákových maleb krajin se zachovaly pohledy na některé české hrady a města, z portrétů obraz spisovatele K. Vinařického na Kování, skalského děkana J. Procházky, bělského učitele a hudebního skladatele K. Taškeho a další.

- **Tieftrunk, Josef Med. Dr.** - narozen v Bělé, osobní lékař excísaře Ferdinanda Dobrotivého, byl známým lidumilem a mecenášem, především svého rodného města (pamatoval na něj i odkazem ve své závěti).
- **Fiscali, Ferdinand** - lesnický odborník, pedagog a spisovatel, ředitel bělské vyšší lesnické školy, zasloužil se o její vysokou úroveň uznávanou i v zahraničí.
- **Tieftrunk, Karel** – bělský rodák, středoškolský učitel, spisovatel, poslanec zemského sněmu za česká města Turnov, Mnichovo Hradiště a Bělou.
- **Purkyně, Emanuel Dr.** - přírodovědec a pedagog, syn slavného J. E. Purkyně a bratr známého malíře K. Purkyně, pedagog na bělské lesnické škole.
- **Poppr, Antonín** - učitel na bělských školách a spisovatel místního významu, bělský rodák, do r. 1872 učitelem na bělské klášterní škole, odkud přešel na městskou školu, kde převzal v r. 1883 vedení, krátce působil jako ředitel nově zřízené měšťanské školy v Bělé, byl členem rady místních korporací a spolků, napsal a vlastním nákladem vydal Monografii Bělska, Školství soudního okresu bělského.
- **Šimáček, Ferdinand** - učitel a regionální spisovatel, bělský rodák, v r. 1877 nastoupil na místo podučitele na veřejné obecné škole v Bělé, později získal funkci řídícího učitele, byl členem obecního zastupitelstva, aktivně pracoval ve všech významných institucích Bělé a jejího okolí, podrobně prostudoval bělský městský archiv a na základě svých studií napsal řadu hodnotných článků do regionálních vlastivědných časopisů.
- **Zuman, František** – bělský rodák, finanční úředník a historický spisovatel, měl rozhodující zásluhu na založení bělského okresního muzea, byl iniciátorem řady jeho významných vlastivědných akcí, mj. psal články o historii Bělé a Bezdězu.
- **Disman, Miloslav** – bělský rodák, pedagog, redaktor Čs. rozhlasu a spisovatel, za okupace se zapojil do odbojové činnosti, aktivně se věnoval mimoškolní kulturní práci s mládeží, založil dětský recitační klub (později tzv. Dismanův rozhlasový dětský soubor).
- **Holan, Vladimír** – básník, mládí strávil v Bělé, jeho dojmy z života zde se odrazily v některých Holanových básních.
- **Trégl, Václav** – bělský rodák, český divadelní a filmový herec, působil postupně v řadě pražských divadel, zejména v předválečném Osvobozeném divadle V+W, v divadle Vlasty Buriana, za okupace v Intimním divadle, pak dlouhou dobu v Městských divadlech pražských. Svou hereckou dráhu začínal na prknech ochotnického divadla v Bělé.
- **Hoffmann Zdeněk** – bělský rodák, spisovatel a archivář, spolupracovník správce městského muzea v Mladé Boleslavi a městského archiváře B. Dejmků a jeho následovník, nejvíce svých prací věnoval pověstem a bájím z Podbezdězí.
- **Maňásek Luděk** – bělský rodák, malíř a ilustrátor, jeho ilustrace si získaly pro svou univerzálnost a srozumitelnost značnou oblibu i v zahraničí. (MěÚ 2007)

SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Vzhledem k značnému množství významných osobností, které působily ve městě Bělá pod Bezdězem nebo byly rodáky města, by bylo vhodné využít odkaz těchto osobností pro rozvoj města, zejména v oblasti cestovního ruchu, tj. rozvíjet tradice a založit PR města na těchto skutečnostech.

2.4. Spádovost města

Do města Bělá pod Bezdězem spádují obce Ralsko (Kuřivody), Bezděz, Březovice, Plužná, Čistá, Mimoň, Doksy, a to zejména z důvodu dojížděky do škol a předškolního zařízení. Naopak město Bělá pod Bezdězem, resp. jeho obyvatelstvo spáduje za prací zejména do Mladé Boleslavi a České Lípy. (Bělá pod Bezdězem - Demografická studie 2016) Pracovní příležitosti obyvatelé města nacházejí i v okolních městech a obcích, kde sídlí významní zaměstnavatelé v regionu. Jako příklad lze uvést Crystalex v Novém Boru či Diamo a Johnson-Controls Automobilové součástky k.s. ve Stráži pod Ralskem. Nicméně převažuje dojížděkovost do Mladé Boleslavi, která představuje pracovní centrum nadregionálního významu¹, a to vlivem lokalizace automobilového závodu Škoda Auto, a.s., který patří k největším podnikům v Česku a je významným zaměstnavatelem. Přítomnost Škoda Auto, a.s., a některých významných služeb (např. obchodní centra, školství atd.) je patrný silný proud denní i nedenní dojížděky do zaměstnání v Mladé Boleslavi (nejen z blízkých sídel, ale i z jiných krajů - např. z Prahy, Libereckého kraje apod.).

Do Mladé Boleslavi spáduje obyvatelstvo města Bělá pod Bezdězem i za vzděláváním, ačkoliv dojížděka do škol v Mladé Boleslavi je oproti dojížděce do zaměstnání podstatně nižší. Vzhledem k tomu, že město Mladá Boleslav je obslužné centrum okresního významu, spáduje obyvatelstvo města Bělá pod Bezdězem do tohoto města nejen za prací, ale i za vzděláním, a to jak primárním, tak sekundárním a terciárním. Nabídka vzdělávání v Mladé Boleslavi je velmi široká. Lze zde nalézt terciární vzdělávání - jedna firemní vysoká škola (veřejnou vysokou školu město postrádá), vyšší odborné školy zaměřené ekonomického a zdravotnického; sekundární vzdělávání - ve městě je značné množství veřejných i soukromých středních škol a středních odborných učilišť, jejichž nabídka studijních oborů je velmi pestrá (mj. je zde učiliště, jehož zřizovatelem je Škoda Auto); primární vzdělávání: celkem 10 základních škol. (SPF Group 2015)

SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Město poskytuje svým obyvatelům výhody maloměsta – klidné prostředí pro život obklopené přírodou, což jsou významné faktory pro příliv obyvatel do města. Klíčovým determinantem je i výhodná poloha města vzhledem k Mladé Boleslavi. Obyvatelé tak mohou žít v kvalitním prostředí pro život při zachování krátké časové dojížděky do zaměstnání. Nicméně je třeba mít na paměti i případnou konkurenci většího centra, které může být atraktivní zejména pro mladé lidi z důvodu větších možností v oblasti vyžití ve volném čase.

¹ „Na mikroregionální úrovni vykazují okolní obce i města velmi silnou a jednoznačnou spádovost směrem k Mladé Boleslavi. Platí to i o městech a obcích, které leží z hlediska vzdušné či dopravní vzdálenosti výrazně blíže okolním mikroregionálním centrům (Nymburk, Mělník, Česká Lípa, Turnov, Jičín). (SPF Group 2015, s. 13)

2.5. Analýza klíčových subjektů

Klíčové subjekty představují aktéry, kteří jsou nějakým způsobem dotčeny řešenou problematikou, v našem případě Strategickým plánem rozvoje města. V širším kontextu se tedy jedná o „hráče“, kteří mohou mít vliv na rozvoj města, nebo o subjekty, které budou ovlivněny rozhodnutími či kroky učiněnými na základě definované strategie.

Cílem analýzy klíčových subjektů je identifikace těchto potenciálních významných aktérů a jejich vlivu. Analýza byla zpracována ve spolupráci s odborníky z městského úřadu a současně formou vlastní rešerše zpracovatele na základě informací z webových stránek. Analýza je zpracována ve formě tabulky (tabulka 4).

U každého aktéra je uveden jeho význam v zájmovém území a potenciální vliv na rozvoj města, resp. pro implementaci SPRM Bělá pod Bezdězem. Hodnocení potenciálního vlivu je rozlišeno na tři kategorie:

- vysoký vliv – nositel SPRM / příjemce, aktivní aktér (řídí problematiku v území), jehož kroky mají přímý významný dopad na občany města;
- střední vliv – příjemce, pasivní aktér (ovlivňuje problematiku v území);
- nízký vliv – subjekt s malým nebo žádným vlivem na rozvoj území, resp. subjekt dotčený rozhodnutími v souvislosti se strategickým řízením města.

Město Bělá pod Bezdězem spadá do Středočeského kraje, nicméně vzhledem k poloze města přímo na hranici s Libereckým krajem mohou některá rozhodnutí aktérů v Libereckém kraji významně ovlivnit i Bělou pod Bezdězem, z tohoto důvodu byly do analýzy klíčových aktérů přidány i relevantní subjekty z Libereckého kraje nacházející se v nejbližším okolí města Bělá pod Bezdězem.

Tabulka 4 Hlavní aktéři relevantní pro přípravu či realizaci SPRM Bělá pod Bezdězem

KONKRÉTNÍ KLÍČOVÝ SUBJEKT	VÝZNAM	VLIV
Ministerstvo vnitra	provozovatel detenčního zařízení Bělá-Jezová	střední
Krajský úřad Libereckého kraje	objednatel veřejné dopravní obslužnosti, koordinátor IDS, správce regionální silniční infrastruktury	střední
Krajský úřad Středočeského kraje		vysoký
Statutární město Mladá Boleslav	zřizovatel zařízení soc. služeb, nositel komunitního plánování, gestor ve vybraných oblastech	vysoký
Úřad práce ČR, kontaktní pracoviště Mladá Boleslav	služby v oblasti trhu práce	střední
Pečovatelská služba města Mladá Boleslav, p. o.	provozovatel domova s pečovatelskou službou ve městě	vysoký
ostatní města	rozvoj svého území a služeb pro občany	nízký
ostatní obce	rozvoj svého území a služeb pro občany	nízký
ARRIVA Střední Čechy s.r.o.	provozovatel dopravní obslužnosti	vysoký
České dráhy	provozovatel veřejné dopravní obslužnosti	střední
Správa železniční dopravní cesty	správce železniční infrastruktury	střední
Ředitelství silnic a dálnic	správce celostátní silniční infrastruktury	střední
Dobrovolný Svazek obcí Máchův kraj	sdružení aktérů z obcí a menších měst, nositelé projektů	střední
Mikroregion Podralsko		střední
MAS LAG Podralsko		střední
MAS Mladoboleslavský venkov	sdružení aktérů z obcí a menších měst, nositelé projektů, zpracovatel MAP	střední
Národní památkový ústav	ochrana a dokumentace památek města	střední
Jaroslav Cankář a syn ATMOS – výroba kotlů	významné podniky ve městě	vysoký
DEHTOCHEMA BITUMAT, s.r.o.		střední
TIBERINA AUTOMOTIVE BĚLÁ spol. s r.o.		střední
Tom Bohemia Crystal, s.r.o.		střední
Waltherglass, s.r.o. (dříve Papírny Bělá, a.s.)		střední
T-TRANSPORTBETON s.r.o.		nízký
RP Climbing, spol. s r.o.		nízký
MIRLAND s.r.o. – výroba nábytku (průmyslový areál Vazačka)		nízký
ŠKODA AUTO a.s.	významný zaměstnavatel v regionu	vysoký

Sokolovna	ubytovací a stravovací zařízení ve městě	nízký
Penzion – restaurant ARNI		nízký
Penzion Diana +++ Vila Diana		nízký
Penzion Jarošovi		nízký
Chatová osada Pohádka - Jiří Abraham		nízký
Restaurace „Sluníčko“		nízký
Restaurace U koníčka		nízký
Restaurace V Zálesí		nízký
Jídelna – Jana Hribová		střední
Hotel Relax		nízký
Restaurace Na rychtě		nízký
Restaurace U houbaře		nízký
Restaurace Sauna		nízký
Restaurace U Beránků		nízký
Restaurace U koupaliště		nízký
Pizza Grill House		nízký
Městská kulturní zařízení Bělá pod Bezdězem, p. o.	příspěvkové organizace města	vysoký
Mateřská škola Bělá pod Bezdězem, p. o.		vysoký
Základní škola Bělá pod Bezdězem, p. o.		vysoký
Technické služby města Bělá pod Bezdězem	organizační složka města	vysoký
Lesy Bělá pod Bezdězem spol. s r. o.		vysoký
Muzeum Bělá pod Bezdězem	organizátor kulturního dění (výstavy apod.), správce sbírek	střední
Tajemství, z.s.	podporuje spolkový a komunitní život v Bělé pod Bezdězem	nízký
Klub turistů, o. s.	zájmové spolky	nízký
Svaz dobrovolných hasičů		nízký
Atmos futsal klub Bělá pod Bezdězem		nízký
Freeride Racing Team Bělá p. Bezdězem		nízký
Klub Gymnastiky Bělá pod Bezdězem		nízký
Korfbalový oddíl		nízký
Český rybářský svaz, z.s., místní organizace Bělá pod Bezdězem		nízký
Jezdecký klub Vacek, Páterov		nízký
Oddíl házené		nízký
Oddíl motokrosu		nízký
Oddíl Taekwon-Do		nízký
SK Bělá – oddíl fotbalu		nízký
Společenství Kaštan OS		nízký
Spolek amatérských cyklistů, S. A. C.		nízký
Šermířský oddíl		nízký
TTC – stolní tenis		nízký
Základní kynologická organizace Bělá pod Bezdězem		nízký
Myslivecké spolky		střední

Zahrádkářské svazy		nízký
Svaz invalidů		nízký
Včelařský svaz		nízký
Skauti		nízký
Česká obec baráčnická		nízký
Česká provincie řádu svatého Augustina		nízký
Římskokatolická farnost Bělá		střední

Zdroj: vlastní zpracování 2016

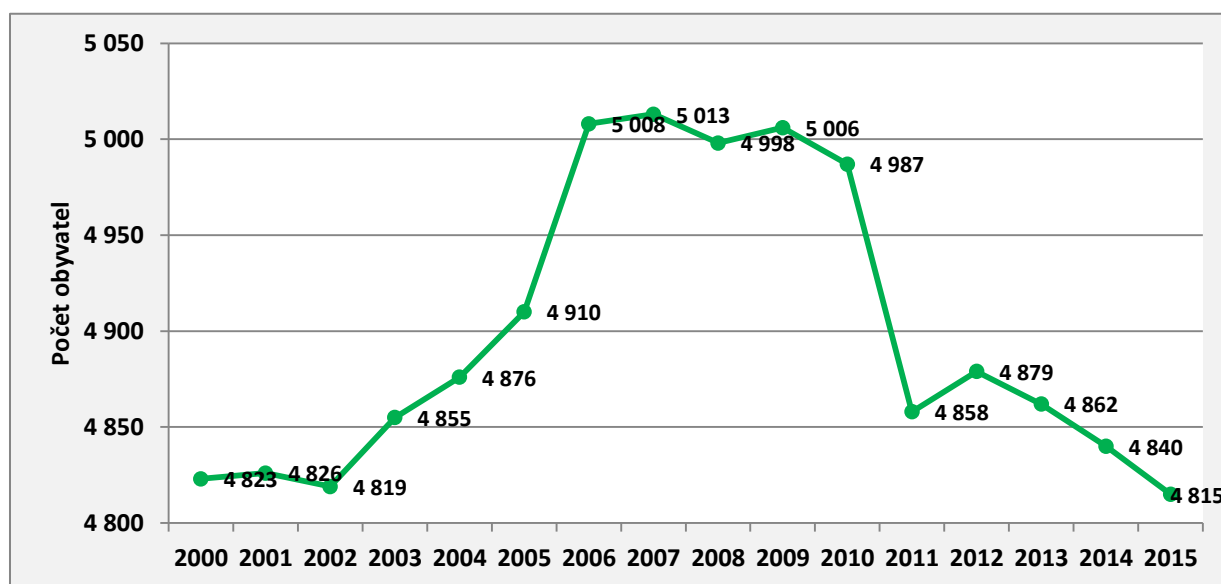
SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Klíčovní aktéři mohou významně ovlivnit rozvoj města a současně naopak mohou být ovlivněni rozhodnutími či aktivitami realizovanými na základě strategie. Z tohoto důvodu je třeba, aby město bylo s těmito aktéry v kontaktu, průběžně je informovalo o klíčových věcech a even. je zahrnovalo do rozhodování v relevantních oblastech.

2.6. Demografická charakteristika

Bělá pod Bezdězem je čtvrtá populačně největší obec MAS LAG Podralsko (z celkového počtu 62 obcí). V roce 2015 činil počet trvale bydlících ve městě Bělá pod Bezdězem 4 815. V posledních patnácti letech je patrný rozkolísaný trend z hlediska vývoje počtu obyvatel města (obrázek 5). V letech 2002 až 2007 počet obyvatel plynule rostl, v roce 2011 nastal prudký pokles, který byl vyvážen jednorocním zvýšením, po kterém následoval od roku 2012 trvalý pokles počtu obyvatel, a to na úroveň nižší, než jaká byla v roce 2001. K 31. 12. 2015 činil počet obyvatel města 4 815.

Obrázek 5 Vývoj počtu obyvatel, Bělá pod Bezdězem, 2000–2015

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Na úrovni místních částí nebylo možné získat data za stejnou časovou řadu (tj. 2000–2015), nicméně pro město je významné znát vývoj počtu obyvatel v jeho místních částech. Z tohoto důvodu ukazuje tabulka 5 vývoj počtu obyvatel v místních částech města v letech 1869–2011 na základě výsledků Sčítání lidu. V tomto dlouhodobém vývoji je patrné, že na úrovni města došlo k mírnému nárůstu počtu obyvatel. Na úrovni místních částí byl evidován výrazný pokles počtu obyvatel zejména ve Vrchbělá, a to z důvodu zřízení vojenského újezdu (později Vojenského výcvikového prostoru Ralsko), ke kterému byla Vrchbělá v roce 1952 přičleněna. Přičlenění v podstatě znamenalo zánik obce - všichni obyvatelé obce byli nuceni se odstěhovat, na území této obce bylo vybudováno ubytovací centrum pro sovětské vojáky a jejich rodiny a vznikl tankodrom spojený s rozsáhlými terénními úpravami. I v ostatních místních částech došlo k markantnímu snížení počtu obyvatel, výjimku tvoří místní část Bělá pod Bezdězem, která vykazovala převážně přírůstek počtu obyvatel.

Z uvedeného je patrné, že dochází k populačnímu posilování centrální části města a oslabování okrajových městských částí. Tomuto jevu je následně třeba přizpůsobit celkovou obslužnost města.

Strategický plán rozvoje města Bělá pod Bezdězem

Tabulka 5 Vývoj počtu obyvatel, místní části, Bělá pod Bezdězem, 1869–2011

Obec, místní části	Rok														Iz
	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	
Obec celkem	4 274	4 214	4 351	4 622	5 381	5 106	5 662	4 334	4 642	4 842	4 923	4 736	4 789	4 890	114,4
Bělá pod Bezdězem	2 831	2 760	3 054	3 306	4 020	3 806	4 371	3 434	4 079	4 356	4 486	4 389	4 416	4 531	160,0
Bezdědice	232	219	176	205	180	199	213	127	131	103	76	41	52	52	22,4
Březinka	358	368	339	356	371	369	320	239	219	173	172	133	122	118	33,0
Hlínoviště	317	312	318	301	299	280	304	224	213	210	189	173	179	174	54,9
Vrchbělá	536	555	464	454	511	452	454	310	-	-	-	-	20	15	2,8

Pozn. Iz = Index změny. Index změny spočten jako počet obyvatel v roce 2011 dělený počtem obyvatel v roce 1869 násobený stem.

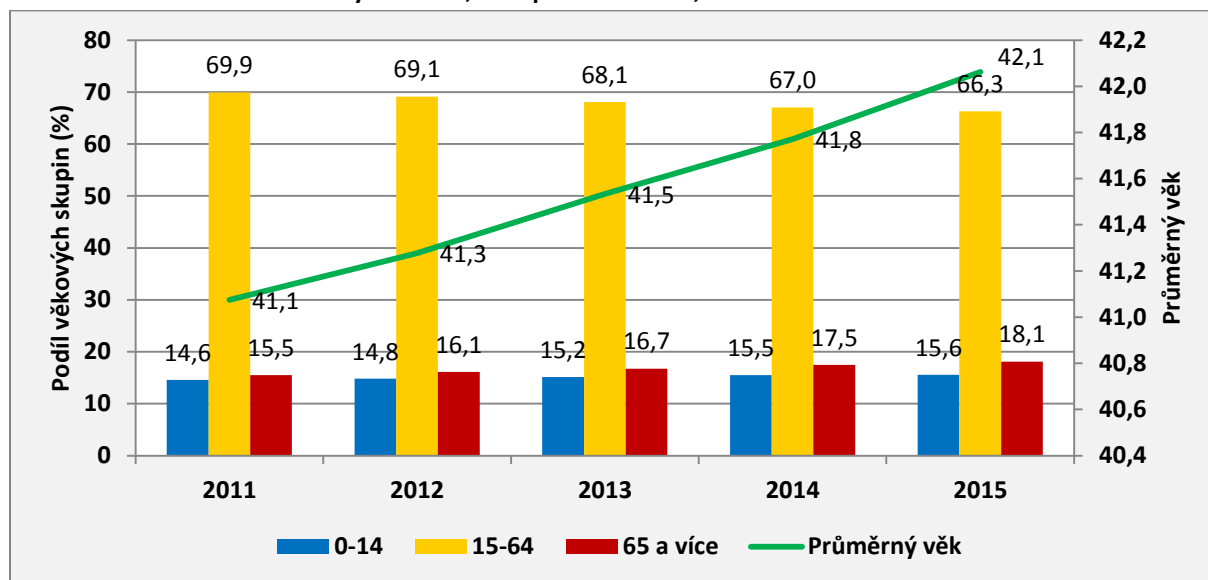
Zdroj: SLDB 1869–2011

Struktura obyvatelstva podle věku a pohlaví

Věková struktura populace je základním demografickým ukazatelem. Její stav a proměna jsou ovlivněny nejen stěhováním obyvatel, ale i posunem obyvatel přirozeným stárnutím do starších věkových skupin.

V posledních pěti letech se v populaci města Bělá pod Bezdězem neustále zvyšuje zastoupení dětské i seniorské složky (obrázek 6). Naopak podíl obyvatelstva ve věku 15–64 let neustále klesá. Vzhledem ke skutečnosti, že seniorská složka převyšuje dětskou, dochází ve městě k demografickému stárnutí, což lze doložit rostoucí hodnotou průměrného věku. V Bělé pod Bezdězem se tak projevují obdobné trendy jako na úrovni SO ORP Mladá Boleslav (i celé České republiky), ačkoliv zastoupení seniorů v populaci města je vyšší než v populaci tohoto správního obvodu, stejně tak i průměrný věk a hodnota indexu stárání, která udává počet seniorů na 100 dětí (tabulka 7). Po celé sledované pětileté období se hodnoty indexu stárání pohybují nad hodnotou 100 %, což znamená, že počet obyvatel v seniorském věku převažuje nad počtem obyvatel ve věku 0–15 let. Tato skutečnost bude mít do budoucna vliv především na sociální oblast, ale i na další služby.

Obrázek 6 Věková struktura obyvatelstva, Bělá pod Bezdězem, 2011–2015

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

V populaci města je evidentní víceméně vyrovnaný poměr pohlaví, ačkoliv lze pozorovat mírný nárůst podílu mužů, který v roce 2015 dosáhl 50,8 % (tabulka 6). Ženy jsou více v seniorském věku (tj. ve věkové skupině 65 a více let), muži převažují v dětské složce (0–15 let) a v produktivním věku (15–64 let).

Tabulka 6 Věková struktura obyvatelstva, podle pohlaví, Bělá pod Bezdězem, 2011–2015

POHLAVÍ	VĚKOVÁ SKUPINA	ABSOLUTNÍ POČET OBYVATEL					RELATIVNÍ ZASTOUPENÍ (V %)				
		2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
		4858	4879	4862	4840	4 815	-	-	-	-	-
MUŽI	0 - 14	372	387	398	401	399	7,7	7,9	8,2	8,3	8,3
	15 - 64	1761	1751	1725	1697	1 672	36,2	35,9	35,5	35,1	34,7
	65 a více	296	322	344	358	375	6,1	6,6	7,1	7,4	7,8
	Celkem	2429	2460	2467	2456	2446	50,0	50,4	50,7	50,7	50,8
ŽENY	0 - 14	336	335	339	350	351	6,9	6,9	7,0	7,2	7,3
	15 - 64	1635	1621	1586	1547	1 521	33,7	33,2	32,6	32,0	31,6
	65 a více	458	463	470	487	497	9,4	9,5	9,7	10,1	10,3
	Celkem	2429	2419	2395	2384	2369	50,0	49,6	49,3	49,3	49,2

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Tabulka 7 Věková struktura populace, město Bělá pod Bezdězem a SO ORP Mladá Boleslav, 2011–2015

UKAZATEL	OBEC / SO ORP	2011	2012	2013	2014	2015
Podíl věkové skupiny 0–14 let na obyvatelstvu (v %)	SO ORP Mladá Boleslav	15,1	15,4	15,6	15,8	15,9
	Bělá p. B.	14,6	14,8	15,2	15,5	15,6
Podíl věkové skupiny 15–64 let na obyvatelstvu (v %)	SO ORP Mladá Boleslav	70,2	69,3	68,6	67,9	67,3
	Bělá p. B.	69,9	69,1	68,1	67	66,3
Podíl věkové skupiny 65 a více let na obyvatelstvu (v %)	SO ORP Mladá Boleslav	14,7	15,3	15,8	16,2	16,8
	Bělá p. B.	15,5	16,1	16,7	17,5	18,1
Průměrný věk	SO ORP Mladá Boleslav	40,2	40,4	40,6	40,8	41
	Bělá p. B.	41,1	41,3	41,5	41,8	42,1
Index stáří (v %)	SO ORP Mladá Boleslav	97,0	99,5	101,5	102,4	105,4
	Bělá p. B.	106,5	108,7	110,4	112,5	116,3

Pozn. Podíl věkové skupiny na obyvatelstvu je spočten jako počet obyvatel dané věkové skupiny dělený celkovým počtem obyvatel a násobený stem. Index stáří vyjadřuje podíl seniorské složky (počet obyvatel ve věku 65 a více let) k dětské složce (počet obyvatel ve věku 0–15 let) násobený stem. Hodnoty vyšší než 100 znamenají převahu obyvatel v seniorském věku.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Na potřebu zajištění dostatečných kapacit v oblasti služeb školního a předškolního vzdělávání a sociálních služeb ukazuje i podrobnější členění obyvatelstva dle věku (tabulka 8). Děti ve věku 0–2 roky se budou postupně ucházet o přijetí do mateřské školy ve městě a současně děti ve věkové kategorii 3–5 let budou mít zájem nastoupit do místní základní školy. Následně je třeba vzít v potaz budoucí plodnost věkové skupiny 15–25 let a 26–40 let.

Tabulka 8 Struktura obyvatel dle věku

VĚKOVÁ KATEGORIE	CELKEM
0 – 2 roky	143
3 – 5 let	150
6 – 14 let	440
15 – 25 let	513
26 – 40 let	1042
41 – 64 let	1556
65 +	872
Celkem	4716

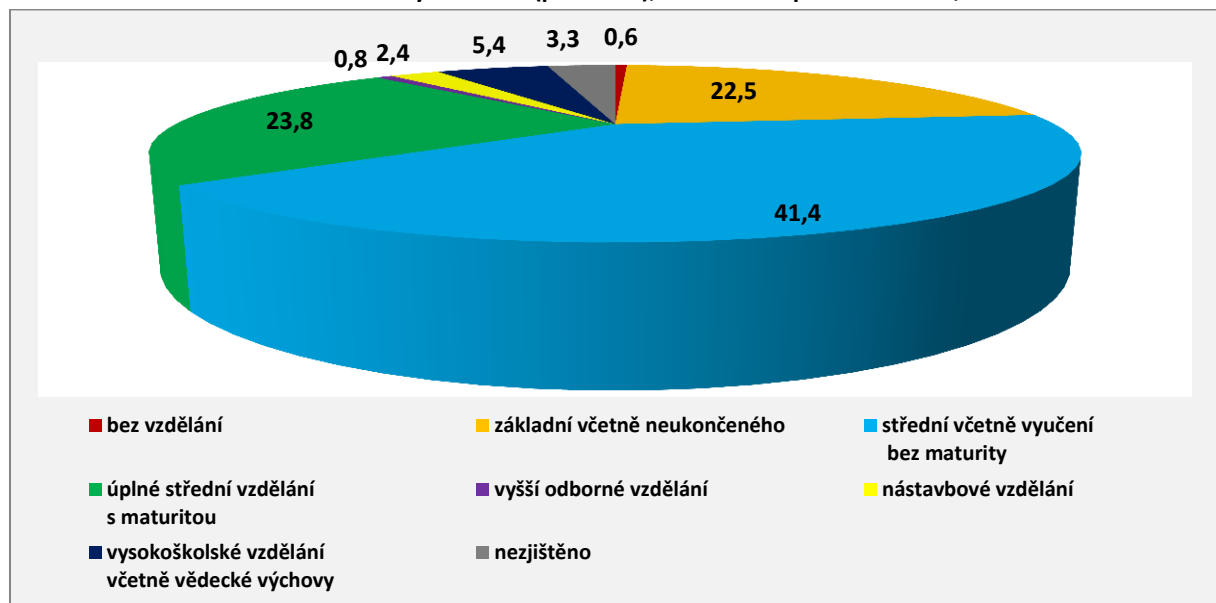
Zdroj: MěÚ Bělá pod Bezdězem 2016

Struktura obyvatelstva podle vzdělání

U populace města je patrné nižší zastoupení obyvatelstva s dosaženými vyššími formami vzdělání oproti vyšším územním celkům (tabulka 9). V populaci města dominují zejména osoby se středním vzděláním včetně vyučení bez maturity, následují osoby s úplným středním vzděláním bez maturity a obyvatelé se základním vzděláním včetně neukončeného (obrázek 7). Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva je o polovinu nižší než u populace SO ORP Mladá Boleslav. Avšak v porovnání s obcemi se stejným počtem obyvatel z LAG Podralsko je situace ve městě Bělá pod Bezdězem srovnatelná (příloha 1).

Zaměstnavatelé v regionu vytvářejí pracovní místa jak pro nízko kvalifikované, tak pro vysoce kvalifikované odborníky. Tato skutečnost odráží zaměření regionu na průmysl a zemědělství, pro které je charakteristické zaměstnávání obyvatel s nižší kvalifikací.

Obrázek 7 Vzdělanostní struktura obyvatelstva (podíl v %), město Bělá pod Bezdězem, 2011

Pozn.: Stav se vztahuje k 26. 3. 2011. Nejvyšší ukončené vzdělání vyplňovaly pouze osoby ve věku 15 a více let podle nejvyšší ukončené školy. Jako samostatný stupeň vzdělání se rozlišuje nástavbové studium (zahrnující kromě nástavbového a pomaturitního studia rovněž absolventy dvou nebo více středních škol ukončených závěrečnou zkouškou nebo maturitou) a vyšší odborné vzdělání (absolventi vyšších odborných aj. škol ukončených absolutoriem). Vysokoškolské vzdělání se zjišťovalo v členění bakalářské, magisterské a doktorské.
Zdroj: SLDB 2011

Tabulka 9 Vzdělanostní struktura obyvatelstva, město Bělá pod Bezdězem, SO ORP Mladá Boleslav, Středočeský kraj, Česká republika, 2011

	Bez vzdělání	Základní včetně neukončeného	Střední včetně vyučení bez maturity	Úplné střední vzdělání s maturitou	Vyšší odborné vzdělání	Nástavbové vzdělání	Vysokoškolské vzdělání*	Nezjištěno
Bělá pod Bezdězem	0,6	22,5	41,4	23,8	0,8	2,4	5,4	3,3
SO ORP Mladá Boleslav	0,4	16,6	34,8	27,7	1,2	3,0	9,3	7,0
Středočeský kraj	0,4	16,9	33,6	28,2	1,5	2,8	11,5	5,1
Česká republika	0,5	17,6	33,0	27,1	1,3	2,8	12,5	5,3

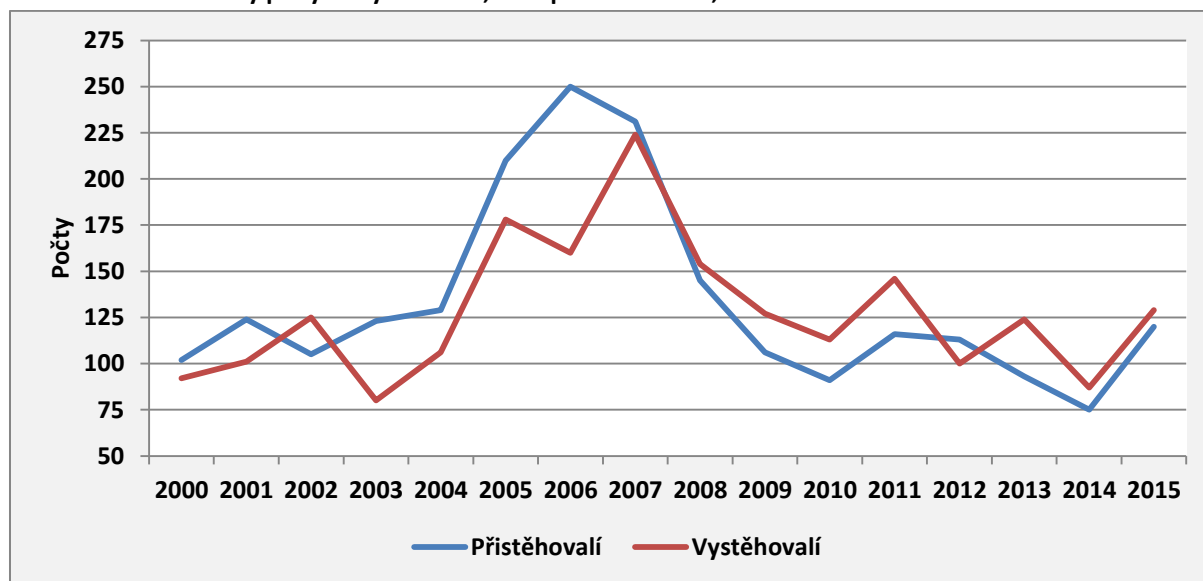
Pozn.: Stav se vztahuje k 26. 3. 2011.

Zdroj: SLDB 2011

Pohyb obyvatelstva

Vývoj početního stavu populace města je výsledkem dvou pohybů obyvatelstva – přirozeného (tj. rozdíl mezi počtem narozených a zemřelých) a mechanického (tj. rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých). Nárůsty a poklesy počtu obyvatel města Bělá pod Bezdězem jsou ovlivňovány zejména migrací, u které je patrný kolísavý trend v průběhu sledovaného období (obrázek 8). Zejména v letech 2004–2006 byl evidentní nárůst počtu přistěhovalých osob, po kterém následoval výrazný pokles jejich počtu. Tuto výchylku lze přisuzovat výstavbě bytového domu s 39 bytovými jednotkami. (Bělá pod Bezdězem 2016) Avšak především z důvodu nedostatku pracovních příležitostí docházelo v průběhu let k odlivu (zejména mladých) lidí z města. Počet vystěhovalých tak od roku 2013 převyšoval počet přistěhovalých.

Obrázek 8 Mechanický pohyb obyvatelstva, Bělá pod Bezdězem, 2000–2015

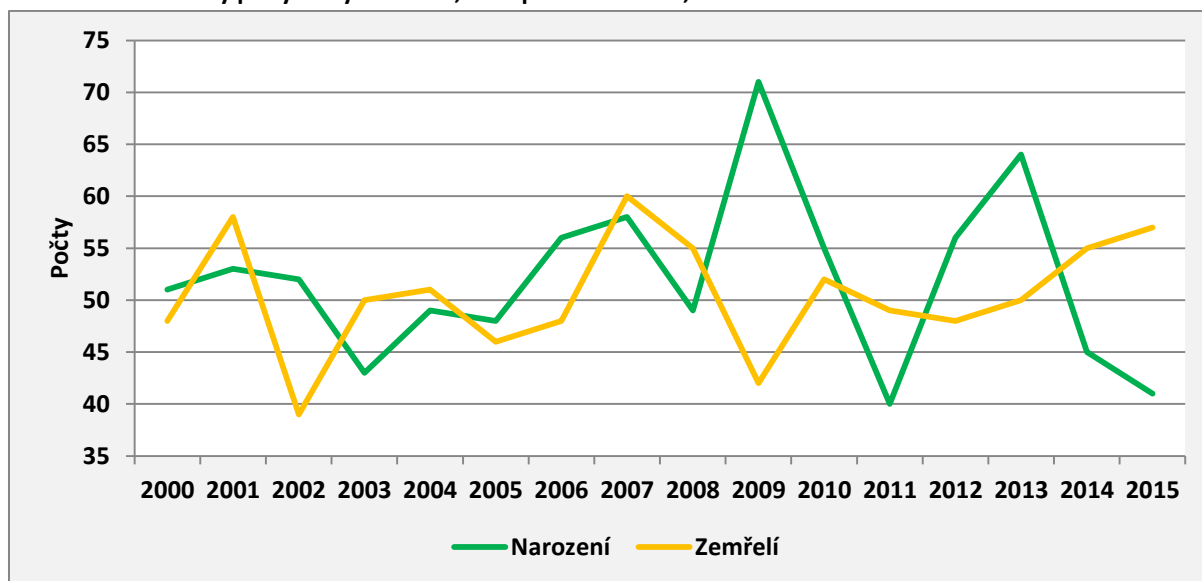
Pozn. Údaje se vztahují vždy k 31. 12. příslušného roku.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Stejně tak i u přirozeného pohybu je evidentní rozkolísaný vývoj (obrázek 9). V roce 2009 došlo k výraznému navýšení počtu narozených (tj. 71 dětí), po kterém následoval prudký pokles až do roku 2011, kdy bylo dosaženo minima sledovaného období (41 narozených). Následovalo meziroční zvýšení a od té doby je patrný sestupný trend. Zvýšení počtu narozených dětí v roce 2009, které se výrazně odklonilo od standardního vývoje, lze (stejně jako u migrace) připsat plodnosti mladých lidí, kteří se přistěhovali do nově vystaveného bytového domu (viz výše).

U počtu zemřelých jsou patrné menší výkyvy než u narozených, přičemž počet zemřelých plynule roste od roku 2012 a od roku 2014 je vyšší než počet narozených.

Obrázek 9 Přirozený pohyb obyvatelstva, Bělá pod Bezdězem, 2000–2015

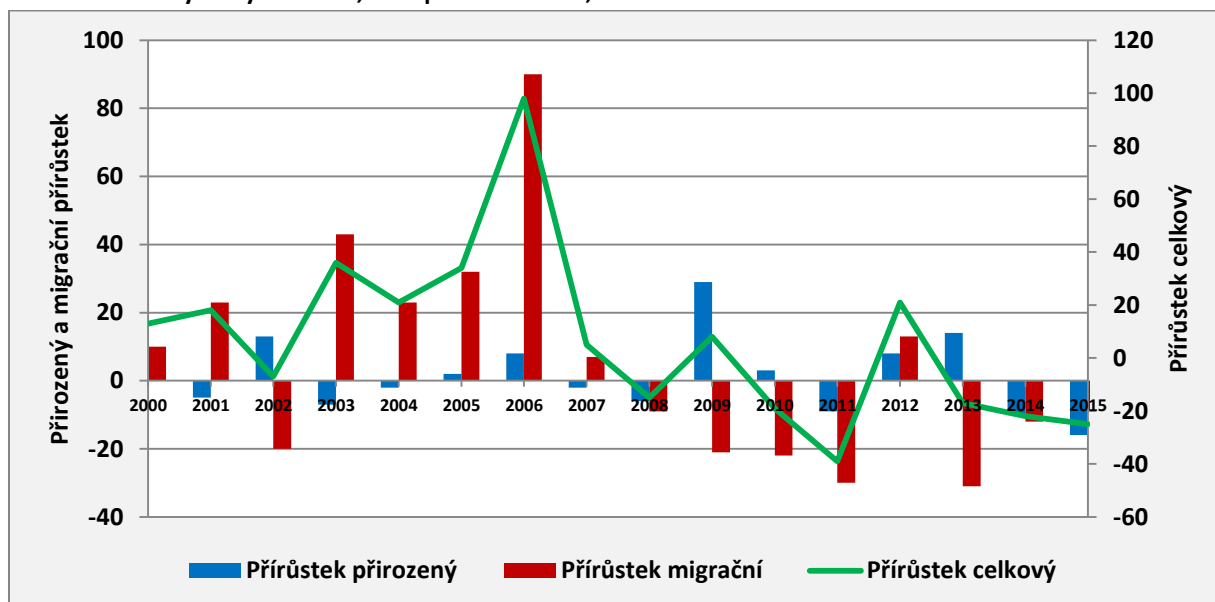

Pozn. Údaje se vztahují vždy k 31. 12. příslušného roku.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Celkový početní vývoj populace města kopíruje křivku migračního pohybu, jelikož hodnoty migračního přírůstku/úbytku jsou výrazněji vyšší než hodnoty přirozeného přírůstku (obrázek 10). V roce 2013 převýšil počet vystěhovalých počet přistěhovalých a tento trend v následujících letech pokračoval. Ve městě tak docházelo k migračnímu úbytku, který spolu s přirozeným úbytkem v posledních dvou letech (tj. 2014 a 2015) ve výsledku znamenal celkový úbytek populace města.

Obrázek 10 Pohyb obyvatelstva, Bělá pod Bezdězem, 2000–2015

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Pro vývoj populace města je klíčový nejen počet přistěhovalých a vystěhovalých, ale i jejich struktura z hlediska věku a pohlaví. Počet přistěhovalých mužů a žen v posledních pěti letech byl víceméně vyrovnaný (tabulka 10). Nejvíce se do města stěhovaly osoby ve věkové skupině 15–64 let. Obdobně tomu bylo i u vystěhovalých (z hlediska poměru pohlaví i věku).

Tabulka 10 Struktura přistěhovalých a vystěhovalých, Bělá pod Bezdězem, 2006–2015

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Přistěhovalí		250	231	145	106	91	116	113	93	75	120
v tom	muži	156	130	76	60	49	58	62	48	38	60
	ženy	94	101	69	46	42	58	51	45	37	60
v tom ve věku	0 - 14	24	33	28	20	15	21	24	14	18	29
	15 - 64	221	196	112	84	72	90	84	75	55	88
	65 +	5	2	5	2	4	5	5	4	2	3
Přistěhovalí na 1 000 obyvatel		50,6	46,3	28,9	21,2	18,2	23,8	23,2	19,0	15,4	24,9
Vystěhovalí		160	224	154	127	113	146	100	124	87	129
v tom	muži	82	132	85	70	55	73	43	57	44	61
	ženy	78	92	69	57	58	73	57	67	43	68
v tom ve věku	0 - 14	19	25	21	12	19	37	21	27	12	30
	15 - 64	137	187	129	108	86	104	74	89	71	92
	65 +	4	12	4	7	8	5	5	8	4	7
Vystěhovalí na 1 000 obyvatel		32,4	44,9	30,7	25,4	22,6	29,9	20,5	25,4	17,9	26,7
Přírůstek stěhováním		90	7	-9	-21	-22	-30	13	-31	-12	-9
v tom	muži	74	-2	-9	-10	-6	-15	19	-9	-6	-1
	ženy	16	9	-	-11	-16	-15	-6	-22	-6	-8
v tom ve věku	0 - 14	5	8	7	8	-4	-16	3	-13	6	-1
	15 - 64	84	9	-17	-24	-14	-14	10	-14	-16	-4
	65 +	1	-10	1	-5	-4	-	-	-4	-2	-4

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Výše uvedené skutečnosti odpovídají aktuálním trendům v oblasti osídlení. Mezi nimi lze jmenovat zejména suburbanizační proces, jehož vlivem dochází k úbytku obyvatel v městském prostoru ve prospěch venkova a k rozrůstání venkovských obcí. Nejvíce migračně atraktivní jsou obce o menší a střední populační velikosti, tj. s počtem obyvatel 500–5000 (především v zázemí velkých měst)². Výsledkem je pak proměna sociální a demografické struktury venkovských oblastí, což s sebou nese proměnu nároků na služby poskytované v obci.

² Více viz Mátl, Srnová, Štegmánová 2010, Ouředníček, Novák a Šimon 2013.

Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání

Dojíždka do zaměstnání představuje jednu z forem prostorové mobility, která ukazuje významnost vztahů mezi místem bydliště a pracovištěm, tj. popisuje krátkodobý pohyb za prací nebo do škol určený směrem. Vyjíždějí jsou osoby, které směřují ven z určitého územního celku (tj. v tomto případě z města Bělá pod Bezdězem).

Podle výsledků Sčítání lidu z roku 2011³ představovali vyjíždějící do zaměstnání téměř 76 % všech vyjíždějících, z toho největší podíl tvořily osoby vyjíždějící do jiné obce okresu (tabulka 11).

Tabulka 11 Vyjíždka do zaměstnání a do škol, Bělá pod Bezdězem, 2011

Vyjíždějící celkem		1 270
vyjíždějící do zaměstnání	celkem	960
	v rámci obce	245
	do jiné obce okresu	626
	do jiného okresu kraje	15
	do jiného kraje	66
	zahraničí	8
vyjíždějící do školy	celkem	310
	v rámci obce	92
	mimo obec	218

Zdroj: SLDB 2011

Hlavním cílem dojíždky do zaměstnání i do škol bylo zejména město Mladá Boleslav – 602 osob, z toho 482 osob dojíždělo za prací a 120 do škol (tabulka 12). Druhým nejvýznamnějším cílem pak byla Praha – 56 osob.

Tabulka 12 Dojíždka do zaměstnání a do škol, Bělá pod Bezdězem, 2011

Obec vyjížd'ky, obec dojížd'ky	Vyjíždějící celkem	Zaměstnané osoby vyjíždějící do zaměstnání									Žáci, studenti a uční vyjíždějící do školy		
		celkem	z toho ženy	v tom ve věku							celkem	z toho	
				15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více	nezjištěno		ve věku 6 - 14 let	vyjíždí denně
Obec vyjížd'ky - Bělá pod Bezdězem	932	714	292	76	102	235	157	132	12	-	218	20	157
vyjíždí v rámci okresu	760	626	262	71	85	208	140	113	9	-	134	17	129
vyjíždí do jiných okresů kraje	24	15	1	2	3	3	3	3	1	-	9	-	4

³ Vzhledem ke změně metodiky zjišťování v roce 2011, není možné srovnání údajů o dojíždce (vyjíždce) mezi sčítáními 2001 a 2011.

Obec vyjíždí, obec dojíždí	Vyjíždějící celkem	Zaměstnané osoby vyjíždějící do zaměstnání									Žáci, studenti a uční vyjíždějící do školy		
		celkem	z toho ženy	v tom ve věku							celkem	z toho	
				15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více	nezjištěno		ve věku 6 - 14 let	vyjíždí denně
vyjíždí do jiných krajů	138	65	27	2	13	21	12	15	2	-	73	3	24
vyjíždí mimo ČR	10	8	2	1	1	3	2	1	-	-	2	-	-
Obec dojíždí:													
Mladá Boleslav	602	482	204	58	63	169	99	88	5	-	120	15	116
Praha	56	27	11	2	4	11	4	6	-	-	29	-	12
Kosmonosy	33	32	13	2	2	10	10	6	2	-	1	1	1
Mnichovo Hradiště	30	29	16	1	7	7	8	4	2	-	1	-	1
Liberec	21	4	-	-	1	-	2	1	-	-	17	-	5
Bakov nad Jizerou	20	20	6	-	3	7	4	6	-	-	-	-	-
Česká Lípa	20	17	10	-	2	6	3	5	1	-	3	2	3
Plazy	15	15	5	3	4	2	4	2	-	-	-	-	-

Zdroj: SLDB 2011

SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

V posledních letech dochází k úbytku populace města, který je zapříčiněn zejména migrací obyvatelstva. Nicméně vliv má i přirozený úbytek obyvatelstva. Do budoucna bude pravděpodobně nadále pokračovat mírný pokles početního stavu populace (eventuálně lze očekávat stabilizaci) a stárnutí obyvatelstva. Nicméně vzhledem k realizovaným i plánovaným investicím do infrastruktury a občanské vybavenosti je možné dosáhnout mírného zvýšení počtu obyvatel a omlazení populace vlivem přílivu mladšího obyvatelstva. Na tyto skutečnosti je třeba reagovat a zajistit či případně navýšit kapacity sociální infrastruktury pro dětskou i seniorskou složku, tj. vyšší kapacita mateřské školy, domov s pečovatelskou službou a zajištění sociálních služeb.

Dále je třeba se zabývat úrovní vzdělanosti obyvatelstva města, jelikož v populaci je výrazně nižší zastoupení osob s dosaženými vyššími formami vzdělanosti. Zvýšení vzdělanosti lze podpořit například formou posílení kariérního poradenství na základních školách, dále podporou práce s talentovanými žáky a studenty.

2.7. Občanská vybavenost, bydlení a volný čas

Školství

Ve městě se nachází Základní škola Bělá pod Bezdězem, p. o. a Mateřská škola Bělá pod Bezdězem, p. o. Středoškolské, vyšší odborné vzdělávání a vysokoškolské vzdělávání není na území města zajištěno a obyvatelé za ním dojíždějí do okolních měst (zejména do Mladé Boleslavi).

- **Základní škola**

Město je zřizovatelem Základní školy Bělá pod Bezdězem, p. o. Výchovná, vzdělávací, zájmová činnost a školní stravování Základní školy Bělá pod Bezdězem jsou realizovány ve čtyřech objektech:

- Máchova 1110 – ředitelství školy (tj. hlavní budova), výuka 4.–9. ročníku, školní klub, školní jídelna s kuchyní;
- Tyršova 20 – výuka 1. – 3. ročníku, školní klub;
- Jenečská 185 – školní družina, výdejna stravy;
- ZZC Bělá – Jezová 1501 (detašované pracoviště).

Roztříštěnost školních budov představuje jeden z problémů, na který upozornili občané města v rámci vstupního semináře (obrázek 11). Město tedy zvažuje centralizaci základní školy do jedné budovy (vyjma detašovaného pracoviště ZZC Bělá-Jezová), a to v Máchově ulici.

Kapacita základní školy je 800 žáků, což je v současné době dostačující. Na školu jsou přijímáni jak žáci, kteří mají trvalé bydliště ve městě, tak z okolních obcí.

Klíčovým problémem základní školy je technický stav některých objektů. Zejména je třeba rekonstruovat prostory školní družiny a třídy pro přírodovědné a technické vzdělávání. Významná je i absence druhé tělocvičny a neefektivní rozdělení do třech lokalit. Tyto problémy byly potvrzeny i prostřednictvím vstupního semináře pro veřejnost (více viz podkapitola 1.10).

Obrázek 11 Rozmístění objektů základní školy, Bělá pod Bezdězem

Zdroj: www.mapy.cz, vlastní zpracování 2016

- **Mateřská škola**

Mateřská škola Bělá pod Bezdězem, p. o. zajišťuje předškolní vzdělávání ve městě ve třech pracovištích, a to v jednom centrálním a ve dvou odloučených pracovištích (obrázek 12). Hlavní budova a zázemí mateřské školy se nachází ve Velenského ulici, další dvě pracoviště (jednotřídky) jsou v ulici Pražská a v příměstské části Březinka.

Obrázek 12 Rozmístění objektů základní školy, Bělá pod Bezdězem

Zdroj: www.mapy.cz, vlastní zpracování 2016

Kapacita mateřské školy byla v předchozích letech opakovaně navyšována (formou přístavby jedné třídy a řady menších opatření v ostatních třídách). Stávající kapacita 189 dětí je téměř plně obsazena (tabulka 13). Pro školní rok 2016/2017 je celkem zapsáno 187 dětí, tj. 25 dětí v Pražské, 22 dětí v Březince a 140 dětí ve Velenského ul. Aktuálně je kapacita mateřské školy dostačující, tj. všechny děti s trvalým pobytem v Bělé pod Bezdězem ve věku 3 a více let byly přijaty. Přehled žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání a jejich vyřízení v letech 2005–2016 ukazuje obrázek 13. Dle aktuálních informací se pro školní rok 2016/2017 uvolnilo v mateřské škole celkem 68 míst. K zápisu přišlo 67 dětí, z toho 1 dítě nenastoupilo.

Tabulka 13 Kapacita a obsazenost mateřské školy, Bělá pod Bezdězem, 2016/2017

PRACOVISŤE	STÁVAJÍCÍ KAPACITA	POČET ŽÁKŮ V ROCE 2016/2017
Velenského	140	140
Pražská	25	25
Březinka	24	22
Celkem	189	187

Zdroj: Evidence a statistiky Mateřské školy Bělá pod Bezdězem 2016

Dostatečnost kapacity mateřské školy je ovlivňována nejen aktuálním vývojem porodnosti, ale i migrací, tzn. v návaznosti na vymezení rozvojové plochy výstavby rodinných domů ve městě lze očekávat nárůst počtu obyvatel a tedy i dětí. Dále je třeba vzít v potaz povinnosti vyplývající z novely školského zákona⁴. Jedná se zejména o následující skutečnosti:

- povinnost obcím určit spádové oblasti pro mateřské školy – tento krok má rodičům čtyřletých dětí zajistit od 1. září 2017 místo v mateřské škole minimálně v místě jejich bydliště;
- zajištění místa v mateřské škole pro děti tříleté, a to od roku 2018;
- zajištění místa v mateřské škole pro děti dvouleté, a to od roku 2020.

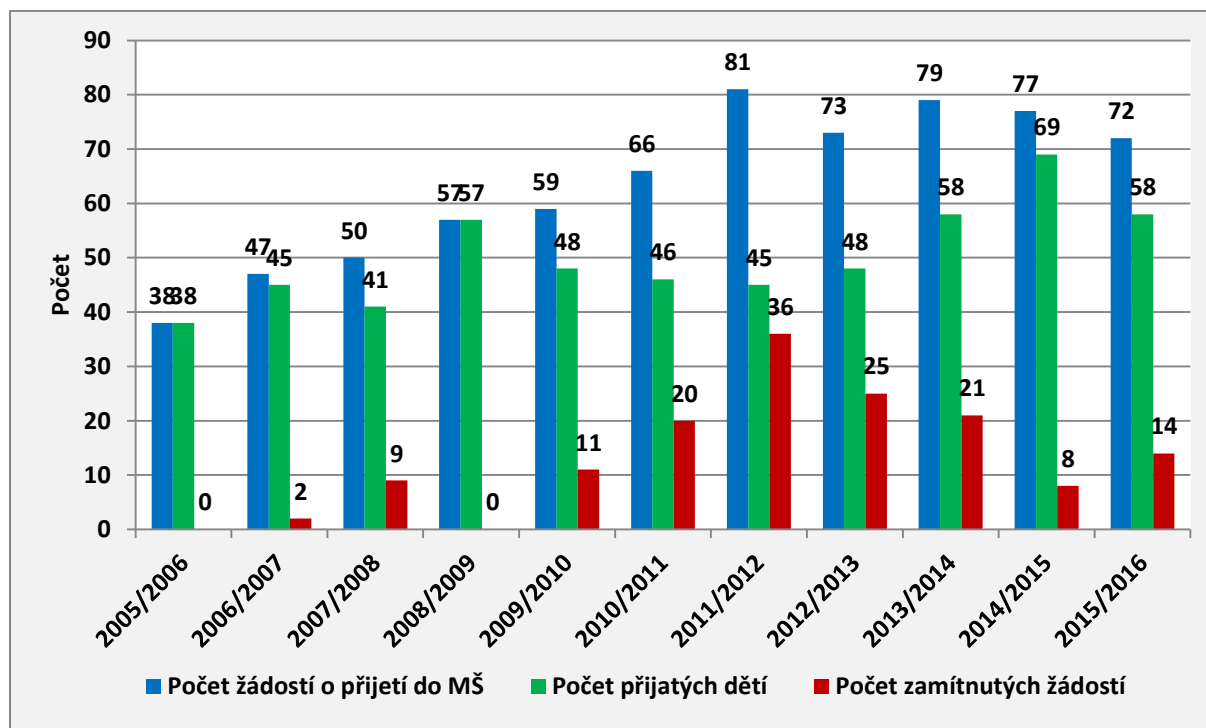
Rodiče tak budou mít jistotu, že jejich děti budou do mateřských škol přijaty. Do budoucna je tedy nutné počítat s tím, že přednostně je třeba přijmout děti s odkladem školní docházky a děti předškolního věku, které doposud MŠ nenavštěvují.

Zásadním problémem, který ohrožuje zachování stávající potřebné kapacity MŠ, je nevyhovující stav kuchyně. Město již vypracovalo projekt na její rekonstrukci, podalo žádosti o dotaci a v listopadu 2016 vybralo prostřednictvím veřejné zakázky realizátora projektu⁵. Dne 1. února 2017 byla zahájena rekonstrukce. Díky rekonstrukci kuchyně by mělo dojít k udržení stávající kapacity mateřské školy a do budoucna by mělo umožnit i její případné navýšení.

⁴ Zákon, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵ Více viz http://www.mubela.cz/wp-content/uploads/2016/11/RM_26-07.11.2016-z%C3%A1pis-WEB.pdf

Obrázek 13 Přehled žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání a jejich vyřízení, Bělá pod Bezdězem, 2005–2016

Pozn. Pro školní rok 2016–2017 se uvolnilo v MŠ 68 míst. K zápisu přišlo celkem 67 dětí, z toho 1 dítě nenastoupilo.

Zdroj: Evidence a statistiky Mateřské školy Bělá pod Bezdězem 2016

Zdravotní a sociální péče

Ve městě se nachází zdravotní středisko s ordinací sedmi lékařů (1 gynekolog, 2 stomatologové, 1 praktický lékař, 1 dětský lékař, 1 terapeut, 1 rehabilitační sestra), a to v Máchově ulici. Vedle střediska je umístěna ordinace praktického lékaře a lékárna Meduňka. Další zdravotní služby se ve městě nenachází a obyvatelé města za nimi dojíždějí do okolních center (Mladé Boleslavi, Mnichova Hradiště, České Lípy atd.). Nicméně v druhé polovině roku 2017 by ve městě měly být otevřeny dvě ordinace (zubní lékař a zubní hygiena), pro které jsou již lékaři nasmlouváni.

Lůžkovou péči zajišťuje nemocnice v Mladé Boleslavi a v České Lípě. Stanoviště záchranné služby jsou v Mladé Boleslavi, Doksech a České Lípě. Město tak má dostatečně dostupnou zdravotní péči. Klíčový problém však představuje špatný technický stav zdravotnického střediska, omezená nabídka specialistů ve městě a hrozba odchodu lékařů do důchodu.

Sociální služby ve městě Bělá pod Bezdězem zajišťuje Pečovatelská služba města Mladá Boleslav⁶ (dále jen PS MB). Rozsah poskytovaných sociálních služeb je celkem široký, je možné využít až 25 služeb. Rámcově lze uvést následující:

⁶ na základě smlouvy uzavřené s městem a Pečovatelskou službou Mladá Boleslav

- Pomoc při zvládání běžných úkonů o vlastní osobu;
- Pomoc při osobní hygieně a koupání SOH (středisko osobní hygieny);
- Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy;
- Pomoc při zajištění chodu domácnosti;
- Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;
- Fakultativní služby.

Každá z výše uvedených položek má pod sebou ještě další možné služby.

PS MB zajišťuje na území celého města Bělá pod Bezdězem terénní pečovatelskou službu, která je ve městě poskytována třemi pracovníci ve všední dny (v dělených směnách). Úkony pečovatelské služby jsou poskytovány v Domě zvláštního určení (DZU) Tyršova, dále v terénu města a obědy jsou rozváženy i do místní části Březinka.

Dále PS MB poskytuje sociální služby v Domě s pečovatelskou službou (dále jen DPS) v Tyršově ulici, který provozuje město. V tomto domově se nachází celkem 18 bytů pro jednotlivce a 5 bytů pro manželské páry či partnerské dvojice⁷, tj. celková kapacita činí 28 osob. Aktuálně je v DPS ubytováno 26 osob: obsazeno je všech 18 bytů pro jednotlivce, ve 3 bytech pro dvojice je ubytováno 6 osob a 2 byty pro dvojici jsou obsazeny jednotlivcem.

Ostatní sociální služby jsou dostupné v okolních obcích či městech, ačkoliv na území LAG Podralsko některé služby zcela chybí či jsou zastoupeny v malém množství⁸. Zejména sociální služby pro seniory jsou na území LAG Podralsko zajišťovány ve formě rezidenční i terénní služby, avšak kapacita rezidenčních služeb je v území nedostatečná⁹. Tato skutečnost byla potvrzena i prostřednictvím semináře pro veřejnost a zastupitele, na kterém občané města Bělá pod Bezdězem zmiňovali zájem o rozšíření nabídky služeb pro seniory, a to zejména pobytových. V porovnání s ostatními obcemi s obdobným počtem obyvatel z LAG Podralsko má město Bělá pod Bezdězem srovnatelnou obslužnost zdravotní i sociální péče (viz příloha 2).

V souvislosti s nedostatečnou kapacitou pobytových služeb je třeba vzít v potaz aktuální trend transformace a deinstitucionalizace pobytových služeb (tj. podpora klienta v jeho přirozeném prostředí), které souvisí s rozvojem alternativních služeb (zejména terénních forem péče). Cílem je přenos péče o klienty do přirozeného prostředí, u kterého je významným předpokladem účast a spolupráce rodinných příslušníků a nejbližších osob¹⁰. Vzhledem ke stárnoucí populaci města Bělá pod Bezdězem je zásadní zajištění sociálních služeb pro cílovou skupinu seniorů.

⁷ Bytové jednotky v DPS jsou přidělovány na základě rozhodnutí Rady města Bělá pod Bezdězem, a to na základě pokladů předkládaných správním odborem. Tento odbor přijímá žádosti o přidělení bytové jednotky v DPS a vede jejich evidenci.

⁸ Jedná se například o následující sociální služby: tísňová péče, denní stacionáře, týdenní stacionáře, telefonní krizová pomoc, kontaktní centra, služby následné péče, sociální terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy a sociální rehabilitace.

⁹ O tom vypovídá skutečnost, že domov pro seniory je zřízen pouze ve městě Doksy, Mimoň, Nový Bor, Sloup v Čechách, v Zákupích a ve městě Mšeno, domov s pečovatelskou službou ve městech Bělá pod Bezdězem, Cvikov, Doksy, Jablonné v Podještědí a ve Stráži pod Ralskem. (MAS LAG Podralsko 2016)

¹⁰ Více viz MPSV 2010

Sport a volný čas

Sportovní infrastruktura města je poměrně rozsáhlá a modernizovaná. Dostupná jsou hřiště na plážové sporty, městské přírodní koupaliště (z roku 1935), fotbalový stadion, volně využívaná plocha (pro trénink fotbalistů), skateboardové hřiště, sportovní hala Bělá pod Bezdězem, tenisové kurty a venkovní hřiště u základní školy. Dále se ve městě nachází v současné době nevyužívané a dlouhodobě neudržované dopravní hřiště (tzv. střelnice).

V majetku města jsou dětská hřiště, venkovní posilovna, areál koupaliště, fotbalový stadion, střelnice a sportovní hala (viz podkapitola 1.8). Ostatní sportovní infrastruktura je v majetku soukromých subjektů.

Na území města, resp. v místní části Vrchbělá se nachází multifunkční sportovní areál Motorland Bělá, jehož provozovatelem je Autodrom Most, a.s., na základě nájemní smlouvy s městem. V lokalitě Vrchbělá se dále nachází volnočasový areál, který vybudoval Středočeský kraj. Tento se rozkládá na rozloze 60 hektarů a nabízí návštěvníkům inline park, lanové centrum, dětské hřiště, rozhlednu a minizoo. Nicméně aktuálně není tento areál využíván v plném rozsahu.

Rozmístění sportovní infrastruktury ukazuje obrázek 14.

Obrázek 14 Rozmístění sportovní infrastruktury, Bělá pod Bezdězem

Zdroj: www.mapy.cz, vlastní zpracování 2016

Kultura

Kulturním účelům slouží ve městě Městská kulturní zařízení, která pořádají tradiční akce, jakými jsou Máchovi v patách, Není Bělá jako Bělá, Jarmarky, Tréglova Bělá atd., dále zámek a knihovna. Všechny tyto objekty obstarává Městská kulturní zařízení Bělá pod Bezdězem, příspěvková organizace. Knihovna, infocentrum, Kulturní středisko, výstavní síň a komorní sál jsou umístěny v jedné budově, která se nachází v centru města (obrázek 15).

Obrázek 15 Rozmístění kulturní zařízení, Bělá pod Bezdězem

Zdroj: www.mapy.cz, vlastní zpracování 2016

Technický stav těchto objektů je rozdílný. Budova v centru města, ve které je umístěno Kulturní středisko, knihovna, infocentrum, výstavní síň a komorní sál, je v poměrně dobrém stavu. Naproti tomu budova zámku je ve špatném technickém stavu. Tato budova je částečně využívána – v části se nachází druhé infocentrum, Toaletní věž a část zámeckých prostor ještě představují bytové prostory. Jeden zámecký prohlídkový okruh. Do budoucna by město rádo provedlo rekonstrukci zámku, avšak tento projekt bude velmi finančně náročný.

Ubytovací a stravovací kapacity

Ve městě se nachází celkem 15 stravovacích zařízení, z nichž ovšem pouze 8 je aktuálně v provozu (tabulka 14). Další zařízení jsou buď uzavřena, nebo budou v nejbližší době uzavřena. Nově bude otevřena jedna restaurace. Dle dostupných informací se ve většině níže uvedených restaurací nevaří a obyvatelé tak mají omezenou možnost stravování. Vzhledem k počtu obyvatel se jedná o absolutně

nedostačující počet a kvalitu stravovacích zařízení, což vyplynulo nejen z dotazníkového šetření, ale i vstupního semináře a rozhovorů. Obdobně je tomu i u ubytovacích zařízení, kterých lze ve městě nalézt celkem 10.

Tabulka 14 Stravovací a ubytovací zařízení, Bělá pod Bezdězem

STRAVOVACÍ ZAŘÍZENÍ	STAV	UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ	STAV
Jídelna a cukrárna Labužník	aktivní	Penzion Arni	
Restaurace U Sluníčka	uzavřena	Penzion Nikola	
Restaurace Na koupališti	aktivní	Penzion Diana	
Restaurace V Zálesí	aktivní	Chatová osada Pohádka	funkční v sezóně
restaurace Na hřišti	uzavřena	Penzion Jarošovi	
Restaurace Sauna	aktivní, od 1. 1. 2017 uzavřena, nově je uzavřena smlouva s novým provozovatelem	Ubytování Klíma Emil	
Restaurace U Beránků	aktivní	Pension V Zálesí	
Pizza Grill House	nově v provozu od prosince 2016	Ubytování U koníčka	
Restaurace Pohádka – chatová osada	aktivní jen o sezóně	Hotel Relax	pro veřejnost aktivní od jara 2017
Restaurace a vinárna U koníčka	aktivní	Ubytování Roman Dušek	
Bowling club s restaurací	od 1. 12. 2016 zavřeno		
Na Rychtě	aktivní		
Asia Bar QAH1	aktivní		
Restaurace Hotel Relax	bude v provozu od jara 2017		

Zdroj: MěÚ Bělá pod Bezdězem 2016

Ostatní občanská vybavenost

Ve městě se nachází pobočka České pošty, pobočka České spořitelny, dva bankomaty a je zde registrováno několik menších živnostníků, kteří poskytují služby obyvatelům města, zejména se jedná o potraviny, drogerii, občerstvení apod. Škála maloobchodů je poměrně pestrá, ač občané, kteří se zúčastnili vstupního semináře, zmiňovali její omezenost. Při porovnání s ostatními obcemi z LAG Podralsko se jedná o srovnatelnou úroveň.

Bydlení

Od roku 1869 dochází ve městě k víceméně plynulému nárůstu počtu trvale obydlených domů (tabulka 15). Oproti roku 1869 narostl počet trvale obydlených domů více než dvojnásobně. Nárůst byl evidován zejména v části obce Bělá pod Bezdězem a dále v části obce Hlínoviště a Březinka. V Bezdědicích počet trvale obydlených domů mírně poklesl, naproti tomu v části obce Vrchbělá nastal markantní pokles z 89 trvale obydlených domů v roce 1869 na 5 trvale obydlených domů v roce 2011,

který byl způsoben zejména odsunem obyvatel v 50. letech 20. století z důvodu zřízení Vojenského výcvikového prostoru Ralsko.

Tabulka 15 Počet domů, místní části, Bělá pod Bezdězem, 1869–2011

Obec/část obce	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Obec celkem	679	706	720	752	803	858	1074	1102	1005	1038	1058	1288	1330	1396
Bělá pod Bezdězem	456	472	475	505	560	609	805	859	906	892	931	1130	1153	1214
Bezdědice	35	35	37	36	36	36	37	39	34	27	24	34	34	33
Březinka	50	51	55	57	60	63	65	70	65	61	52	64	66	73
Hlínoviště	49	52	55	55	55	55	66	74	-	58	51	60	62	71
Vrchbělá	89	96	98	99	92	95	101	60	-	-	-	-	15	5

Zdroj: SLDB 1869–2011

V posledních pěti letech bylo ve městě dokončeno celkem 19 rodinných domů (tabulka 16). Ve sledovaném období nepřibýly ve městě žádné byty v bytových domech. Počet dokončených bytů dosáhl vrcholu v roce 2013, kdy bylo vystavěno sedm rodinných domů. Intenzita bytové výstavby v přepočtu na tisíc obyvatel je tak velmi nízká a v porovnání s ostatními obcemi okresu Mladá Boleslav se jedná o výrazně podprůměrnou intenzitu (příloha 3). V letech 2011 a 2015 byla v porovnání s těmito obcemi dokonce nejnižší, v letech 2012–2014 byla 2. – 4. nejnižší.

Aktuálně město nepřipravuje pozemky pro bytovou výstavbu.

Tabulka 16 Bytová výstavba, Bělá pod Bezdězem, 2011–2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Počet dokončených bytů	1	5	7	4	2
Počet obyvatel k 31. 12.	4 858	4 879	4 862	4 840	4 815
Intenzita bytové výstavby na 1000 obyvatel	0,2	1,0	1,4	0,8	0,4

Pozn. Intenzita bytové výstavby na 1000 obyvatel je spočtena jako počet dokončených bytů v daném roce dělený počtem obyvatel k 31. 12. daného roku násobené tisícem.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Bytový fond ve městě Bělá pod Bezdězem je tvořen z více než dvou třetin byty v rodinných domech (tabulka 17). V roce 2011 bylo ve městě celkem 1298 rodinných domů a 80 bytových domů. Domy jsou zejména ve vlastnictví fyzických osob, bytové družstvo vlastní 10 domů/bytů. Objekty a areály v majetku města jsou uvedeny v podkapitole 2.10.3. Dle výsledků Sčítání domů a bytů v roce 2011 se ve městě nacházelo 364 neobydlených bytů (tj. podíl neobydlených domů činil ca 16 %), z toho 304 představovaly domy.

Tabulka 17 Bytový fond, Bělá pod Bezdězem, 2011

Byty v domech celkem		2 242
z toho	rodinné domy	1 455
	bytové domy	743
	ostatní budovy	44
Obydlené byty v domech celkem		1 878
z toho	rodinné domy	1 151
	bytové domy	684
Neobydlené byty celkem		364
z toho	rodinné domy	304
	bytové domy	59
Počet domů celkem		1396
z toho	rodinné domy	1298
	bytové domy	80
	ostatní budovy (bez rodinných a bytových domů)	18
z toho	fyzická osoba	1000
	Obce	35
	Stát	5
	bytové družstvo	10
	spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	59
	jiná právnická osoba	18
	kombinace vlastní	11

Zdroj: SLDB 2011

Územní plán města aktualizovaný na jaře 2016¹¹ vymezil nové rozvojové plochy pro výstavbu rodinných domů. Lze tedy do budoucna očekávat zvýšení intenzity bytové výstavby, ale za předpokladu, že město nabídne obyvatelům kvalitní služby.

Život ve městě

Město je velmi aktivní v oblasti organizace spolkového života, resp. jeho podpory. Ve městě funguje značné množství spolků, zejména sportovního zaměření. Jedná se zejména o následující:

- Atmos futsal klub Bělá pod Bezdězem;
- Freeride racing Team Bělá pod Bezdězem;
- Klub gymnastiky Bělá pod Bezdězem z.s.;
- Korfbalový oddíl;
- Český rybářský svaz, z.s., místní organizace Bělá pod Bezdězem;
- Jezdecký klub Vacek. Páterov;
- TJ Sokol Bělá pod Bezdězem z.s.

¹¹ Územní plán však momentálně není platný.

- Sportovní centrum motokrosu a mládeže;
- TKD Ge-Baek Ml. Boleslav, z.s.
- SK Bělá pod Bezdězem, z.s.;
- Společenství Kaštan, o.s.;
- Spolek amatérských cyklistů Bělá pod Bezdězem z.s.;
- FC Bělá pod Bezdězem z.s.;
- Table tennis Club Bělá pod Bezdězem;
- Základní kynologická organizace Bělá pod Bezdězem;
- myslivecké spolky SAHARA a BEZDĚZ;
- Český svaz včelařů, ZO Bělá pod Bezdězem;
- Carillon z.s., Bělá pod Bezdězem;
- Vlasteneckodobročinná obec baráčníků;
- Spolek Pejřavák z.s.;
- Junák - český skaut SVORNOST;
- Tajemství o.s.;
- Oddíl turistiky TPD Bělá pod Bezdězem;
- Svaz postižených civilizačními chorobami Bělá pod Bezdězem;
- myslivecké spolky;
- zahrádkářské spolky;
- spolky seniorů a zdravotně postižených.

Při základní škole funguje 24 kroužků zájmového vzdělávání, které lze rozdělit do 5 kategorií: sportovní, výtvarné, dramatické, taneční, hudební kroužky a ostatní kroužky.

Ve městě se každoročně koná značné množství akcí rozmanitého zaměření. Typově se jedná o divadelní akce, adventní koncerty, posvícení, jarmarky, maškarní apod. Jmenovitě lze uvést následující akce: Máchovi v patách, Není Bělá jako Bělá, Středověký jarmark, Vánoční jarmareček, Tréglava Bělá. Akce jsou realizovány zejména v prostorách místních Městských kulturních zařízení (komorním sále, výstavním sále, informačním centru). Přehled pravidelně konaných akcí v MKZ v členění jejich rozložení v roce ukazuje tabulka 18. Dále se akce konají na zámku a jeho nádvoří, Římskokatolické farnosti, kostele Pov. sv. Kříže a dále na veřejných prostranstvích (např. v parku na Masarykově náměstí). V tabulce 19 je uveden přehled akcí, které jsou pořádány na zámku prostřednictvím tamního infocentra, a jejich návštěvnost za rok 2016. Největší návštěvnosti se v letošním roce těšily následující akce: Muzikál Noc na Karlštejně, Výstava podzimních výrobků ZŠ a MŠ, Muzikál Šakalí léta a Kinematografie Bratří Čadíků.

Tabulka 18 Pravidelně konané akce MKZ Bělá pod Bezdězem

LEDEN
Rukodělná dílnička na zámku
Pohádka v Komorním sále MKZ
Reprezentační ples města
Filmový klub – dokumenty v Komorním sále MKZ
Divadelní představení v Komorním sále MKZ
ÚNOR
Rukodělná dílnička na zámku
Masopustní průvod
Pohádka v Komorním sále MKZ
Divadelní představení v Komorním sále MKZ
Filmový klub – dokumenty v Komorním sále MKZ
BŘEZEN
Pohádka v Komorním sále MKZ
Divadelní představení v Komorním sále MKZ
Filmový klub – dokumenty v Komorním sále MKZ
DUBEN
Velikonoční odpoledne na zámku
Rukodělná dílnička na zámku
Pohádka v Komorním sále MKZ
Divadelní představení v Komorním sále MKZ
Filmový klub – dokumenty v Komorním sále MKZ
Máchovi v patách – turisticko-didaktický pořad ve spolupráci s městy Doksy a sdružením Tajemství – vlastivědným a turistickým oddílem
KVĚTEN
Májový koncert + poetický piknik – park na Masarykově nám.
Zahájení sezónní výstavy – ZÁMEK
Rukodělná dílnička na zámku
Pohádka v Komorním sále MKZ
Máchovi v patách II.
Rukodělná dílnička na zámku
Pohádka v Komorním sále MKZ
ČERVEN
Máchovi v patách III.
Rukodělná dílnička na zámku
Pohádka v Komorním sále MKZ
ČERVENEC
Promenádní koncerty v parku na náměstí

Středověký jarmark
Pohádkové představení na nádvoří zámku
Rukodělná dílnička s prohlídkou zámku pro děti
Divadelní představení / muzikál na nádvoří
SRPEN
Promenádní koncerty v parku na náměstí
Noční prohlídka zámku
Divadelní představení / muzikál
Pohádkové představení pro děti na nádvoří
Rukodělná dílnička s prohlídkou zámku pro děti
ZÁŘÍ
Posvícení
Kulturní program ke Dnům evropského historického dědictví
Rukodělná dílnička na zámku
Pohádka v Komorním sále MKZ
Divadelní představení v Komorním sále MKZ
Máchovi v patách IV.
ŘÍJEN
Rukodělná dílnička na zámku
Pohádka v Komorním sále MKZ
Divadelní představení v Komorním sále MKZ
LISTOPAD
Tréglova bělá
Křest bělského kalendáře a vyhlášení vítězů fotosoutěže
Dušíčkové putování Bělou
Rukodělná dílnička na zámku
PROSINEC
Adventní putování za Mikulášem
Vánoční setkání se seniory – ve spolupráci MÚ
Rukodělná dílnička na zámku
Pohádka v Komorním sále MKZ
Adventní koncert
Vánoční jarmareček
Divadelní představení v Komorním sále MKZ

Zdroj: MěÚ Bělá pod Bezdězem 2016

Tabulka 19 Akce konané na zámku a jejich návštěvnost, Bělá pod Bezdězem, 2016

NÁZEV AKCE	POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ
Muzikál Noc na Karlštejně	248
Výstava podzimních výrobků ZŠ a MŠ	208
Muzikál Šakalí léta	132
Kinematograf bratří Čadíků	119
Dušíčkové putování	90
Pohádka pro děti - Švadlenka Madlenka	64
Noční prohlídka zámku	61
Velikonoční odpoledne na zámku	50
Historická módní přehlídka	47
Pohádka pro děti - O Palečkovi	43
Máchovi v patách	40
Pohádka pro děti - Červená karkulka	37
Dílnička - papírové ruličky	34
Dílničky knihtisk	30
Saxofonové kvarteto v zámecké kapli	29
Dílnička smaltování	26
Boleslavská padesátka	25
Křest bělského kalendáře	25
Dílnička ruční zpracování lnu	20
Dětské prohlídky zámku a suché plstění	19
Soutěž ZŠ alba aqua	15
Dílnička - tisk triček a tašek	15
Dílničky enkaustika	12
Dílnička košíky	12
Dětské prohlídky zámku a textilní tisk	10
Spaní dětí z RC Kaštánku	10
Sešlost s rodákem p. Itze	9
Dílnička filcování	9
Přednáška tradiční zpracování lnu	5
Celkem	1444

Pozn. Data jsou ke dni 22. 11. 2016.

Zdroj: MěÚ Bělá pod Bezdězem 2016

Na organizaci akcí konaných ve městě se podílí samotné město a také se aktivně zapojují místní sportovci, hasiči a členové dalších spolků a společenství působících ve městě. Akce se těší hojně účasti nejen obyvatel města, ale i turistů. Akce jsou propagovány prostřednictvím webových stránek Městských kulturních zařízení Bělá pod Bezdězem¹², a to s využitím kulturního kalendáře, který je přehledný a pravidelně aktualizovaný.

¹² <http://www.mkzbela.cz/kass/16>

SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Ve městě se nachází značné množství sportovních a kulturních objektů či areálů. Z výčtu sportovní infrastruktury je patrný nedostatek vnitřních prostor určených pro sportovní účely, který se jeví jako nedostatečný zejména v období od podzimu do jara. Nedostatečná kapacita sportovních zázemí pro veřejnost a nedostatek herních prvků pro všechny věkové kategorie obyvatel byly deklarovány v rámci vstupního semináře pro veřejnost a zastupitele. Značná část z výše uvedených objektů a areálů je v majetku města, které se snaží je rekonstruovat a poskytovat občanům i soukromým subjektům k realizaci akcí obohacující život ve městě. Nicméně řada objektů je stále ve špatném technickém stavu, některé jsou dokonce nevyužité či není optimalizováno jejich využití, některé naopak nestačí kapacitně pokrýt poptávku. Jedním z příkladů je samotný zámek. Do budoucna je tedy třeba se těmito aspekty zabývat.

Naprostě nedostačující jsou kapacity stravovacích a ubytovacích zařízení, a to nejen pro místní obyvatele, ale i pro návštěvníky a turisty. Stávající situace je tak významnou bariérou rozvoje města v oblasti cestovního ruchu a je i zdrojem nespokojenosti obyvatel města. Město by se mělo pokusit o řešení této situace – podpora propagace podnikatelů, zlepšení spolupráce s podnikateli apod.

Kapacita zařízení předškolního vzdělávání je téměř naplněna, v oblasti základního vzdělávání jsou ještě rezervy. V současné době jsou tedy kapacity dostačující pro děti s trvalým bydlištěm ve městě. Do budoucna lze však očekávat zvýšenou poptávku po jejich využití, a to zejména na základě stávajícího a očekávaného vývoje počtu narozených dětí ve městě, migračních přírůstků souvisejících s očekávanou výstavbou rodinných domů a v souvislosti s novelou školského zákona. Nutností je vyřešit technický stav některých objektů a prostor těchto zařízení, jenž ohrožuje kapacitu těchto zařízení. Současně je třeba se zabývat optimalizací budov, resp. sloučením budov základní školy do jedné centrální budovy.

Nabídka, kapacita a dostupnost sociálních služeb pro seniorskou část populace (pobytových, ambulantních i terénních) je nedostačující a je třeba ji řešit vzhledem k pokračujícímu demografickému stárnutí populace města. Je vhodné provádět komunitní plánování sociálních služeb a současně spolupracovat s kraji na tvorbě střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb tak, aby tato část populace měla dostupnou nabídku služeb.

Město by se mělo zabývat i zajištěním prostor pro poskytování zdravotnických služeb a dostupností komplexní lékařské péče.

Intenzita bytové výstavby ve městě je velmi nízká a zaostává za ostatními obcemi správního obvodu. Tato skutečnost může vypovídat částečně o neatraktivitě města, ačkoliv nově příchozí se mohou stěhovat do již postavených domů ve městě. Do budoucna je třeba se zaměřit na optimalizaci nabídky bydlení. Město by mělo s ohledem na současný stav vlastního bytového fondu a s ohledem na ostatní skutečnosti v brzké době projednat směr a cíle bytové politiky (např. v oblasti poskytnutí rozvojových ploch pro výstavbu rodinných domů i řešení využití bytových prostor na zámku).

Život ve městě je poměrně bohatý z hlediska kulturního apod. vyžití, k čemuž přispívá nejen aktivní přístup města, ale i spolků v něm působících. Zájem občanů o tyto akce je vysoký. Pro udržení života v obci je vhodné nadále podporovat konání akcí (zachovávat tradiční akce těšící se oblibě i

podporovat realizaci nových akcí) a činnost místních spolků i klubů, které se mj. na organizaci těchto akcí podílejí, a současně vytvářet nové tradice. Pro tyto účely je možné využít odkaz na významné osobnosti města.

2.8. Ekonomika a cestovní ruch

Město se nachází v okrese Mladá Boleslav, který se dlouhodobě řadí k oblastem s nejnižší mírou nezaměstnanosti v České republice, a to díky lokalizaci společnosti ŠKODA AUTO a.s. v regionu. Tato automobilka je největším zaměstnavatelem v České republice se zahraniční investicí a vytváří pracovní příležitosti nejen pro celý region. Nová pracovní místa vytvářejí další podnikatelé, kteří mají vazby na automobilku. Město Bělá pod Bezdězem je jedním z hlavních městských regionů, ve kterém se nachází průmyslové podniky a závody regionu Mladá Boleslav¹³ (Úřad práce Mladá Boleslav 2011). Tato skutečnost je mj. dána historickým vývojem, kdy vlivem dostatku levné vodní síly a pracovních sil se v severozápadní části mladoboleslavska rozvíjel textilní, papírenský a kovodělný průmysl (přímo ve městě byly lokalizovány papírny).

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo města pracuje nejen u zaměstnavatelů provozujících svou činnost ve městě Bělá pod Bezdězem, jejichž zaměstnance tvoří mj. i obyvatelé okolních obcí a měst, ale vyjíždí z města do Mladé Boleslavi. Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 vyjíždí z Bělé pod Bezdězem 602 obyvatel do Mladé Boleslavi (tabulka 20). Z toho 482 osob dojíždí do zaměstnání (ca 42 % představují ženy) a 120 do škol (116 dojíždí denně). Z nízkého počtu dojíždějících dětí ve věku 6–14 let je patrné, že děti tohoto věku využívají zejména místní základní školu.

¹³ Dalšími městskými regiony jsou vyjma samotné Mladé Boleslavi Mnichovo Hradiště, Bakov nad Jizerou a Benátky nad Jizerou.

Tabulka 20 Dojíždka do Mladé Boleslavi, 2011

OBLAST VYJÍŽDKY	DOJÍŽDĚ- JÍCÍ CELKEM	DOJÍŽDĚJÍCÍ DO ZAMĚSTNÁNÍ		DOJÍŽDĚJÍCÍ DO ŠKOLY		
		CELKEM	Z TOHO ŽENY	CELKEM	Z TOHO	
					VE VĚKU 6–14 LET	DOJÍŽDÍ DENNĚ
Celkem	14 603	11 879	4 212	2 724	649	2 377
v rámci okresu	9 613	7 644	3 303	1 969	612	1 909
z jiných okr. kraje	1 170	951	221	219	10	154
z jiných krajů	3 820	3 284	688	536	27	314
Obec vyjíždky:						
Kosmonosy	898	720	297	178	74	171
Mnichovo Hradiště	627	540	220	87	6	84
Bakov nad Jizerou	620	514	221	106	31	101
Bělá pod Bezdězem	602	482	204	120	15	116
Benátky nad Jizerou	484	386	147	98	12	94
Dobruška	463	377	166	86	17	83
Praha	422	383	90	39	1	16
Česká Lípa	397	370	44	27	1	13
Luštěnice	386	324	137	62	14	60
Bradlec	347	254	128	93	56	88
Dolní Bousov	283	225	96	58	5	56
Kněžmost	230	188	75	42	10	42
Sobotka	198	155	63	43	3	43
Březno	196	157	74	39	16	39
Liberec	195	186	29	9	-	5
Doksy	158	138	36	20	2	20
Řepov	154	111	62	43	29	42

Zdroj: SPF Group 2015

Podnikatelské prostředí

Ve městě je registrováno celkem 886 podnikatelských subjektů, z nichž 785 představují fyzické osoby (tabulka 21). Právnícké osoby jsou zastoupeny celkem 101, obchodní společnosti 33, akciové společnosti jsou zde pouze 2 a družstva 3. Avšak se zjištěnou aktivitou se jedná u všech výše uvedených subjektů víceméně o poloviční počet.

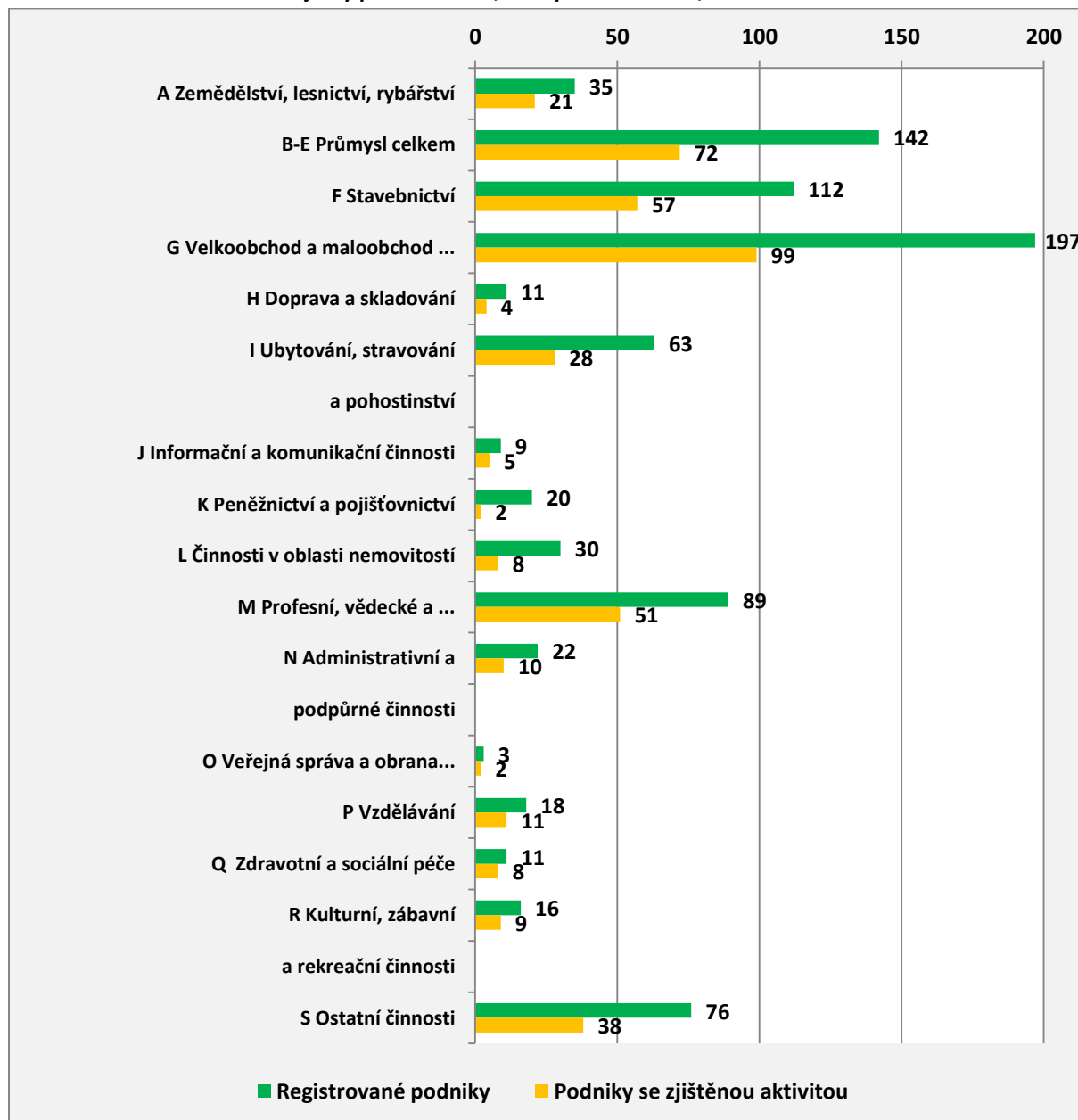
Tabulka 21 Podnikatelské subjekty podle právní formy, Bělá pod Bezdězem, 2015

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Fyzické osoby	785	377
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	715	340
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	51	25
Zemědělstí podnikatelé	16	10
Právnícké osoby	101	54
Obchodní společnosti	33	26
Akciové společnosti	2	2
Družstva	3	3
Celkem	886	431

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Z hlediska odvětví dominují podnikatelské subjekty zaměřující se na velkoobchod a maloobchod, dále pak na průmysl (obrázek 16). Významné je i zastoupení stavebnictví.

Obrázek 16 Podnikatelské subjekty podle odvětví, Bělá pod Bezdězem, 2015

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Významnými zaměstnavateli ve městě jsou zejména TIBERINA AUTOMOTIVE BĚLÁ spol. s r.o., Jaroslav Cankař a syn ATMOS, Waltherglass, a.s., Tom Bohemia Crystal, s.r.o.; MIRLAND s.r.o., RP Climbing, spol. s r.o., T-TRANSPORTBETON s.r.o., DEHTOCHEMA BITUMAT, s.r.o. (tabulka 22).

Tabulka 22 Významné ekonomické subjekty působící ve městě Bělá pod Bezdězem

NÁZEV	VELIKOSTNÍ KATEGORIE DLE POČTU ZAMĚSTNANCŮ
TIBERINA AUTOMOTIVE BĚLÁ spol. s r.o.	200 - 249
MIRLAND s.r.o.	10 - 19
T-TRANSPORTBETON s.r.o.	1 - 5
Jaroslav Cankař a syn ATMOS	100 - 199
Waltherglass, a.s.	250 - 499
Tom Bohemia Crystal, s.r.o.	50 - 99
RP Climbing, spol. s r.o.	100 - 199
DEHTOCHEMA BITUMAT, s.r.o.	1 - 5
DEHTOCHEMA - TN a.s.	10 - 19

Zdroj: Registr ekonomických subjektů 2016

Trh práce, místní nezaměstnanost

Na základě výsledků Sčítání lidu v roce 2011 bylo ve městě evidováno celkem 2 409 ekonomicky aktivních obyvatel, z toho pouze 210 tvořili nezaměstnaní (tabulka 23). Žáci, studenti a učni čítali 643 osob.

Tabulka 23 Ekonomická aktivita obyvatel s obvyklým pobytem (počet), Bělá pod Bezdězem, 2011

Ekonomicky aktivní		2 409
z toho	Zaměstnaní včetně pracujících studentů a učňů	2 199
	Nezaměstnaní	210
Ekonomicky neaktivní		2 201
Důchodci		.
Žáci, studenti a učni		643
Celkem		4 890

Pozn. „.” = údaj není k dispozici

Zdroj: SLDB 2011

Hodnotíme-li strukturu zaměstnaných podle postavení v zaměstnání, z celkového počtu zaměstnaných (tj. 2199 osob) pracovala převážná většina v pozici zaměstnance (tabulka 24). Druhou nejpočetnější skupinu tvořily osoby pracující na vlastní účet, přesto je patrná nízká míra podnikavosti. Zaměstnavatelů bylo celkem 45.

Tabulka 24 Postavení osob v zaměstnání (obyvatel s obvyklým pobytem), Bělá pod Bezdězem, 2011

		ABSOLUTNÍ POČET
Zaměstnaní včetně pracujících studentů a učňů		2 199
z toho postavení osoby v zaměstnání	zaměstnanci	1 802
	zaměstnavatelé	45
	osoby pracující na vlastní účet	210
	členové produkčních družstev	1
	pomáhající rodinní příslušníci	6

Zdroj: SLDB 2011

V posledních pěti letech dochází ve městě k příznivému vývoji v oblasti nezaměstnanosti (tabulka 25). Pozitivní je zejména pokles podílu nezaměstnaných osob dosažitelných ze 7,2 % v roce 2011 na 4,6 % v roce 2015, ačkoliv jeho hodnota je mírně nad průměrem obcí SO ORP Mladá Boleslav (příloha 4). Obdobně poklesl i počet uchazečů o zaměstnání (vč. dosažitelných) v evidenci úřadu práce (o 11 %) i počet uchazečů z řad absolventů (o 43 %). Snížení počtu uchazečů nezaměstnaných déle jak 12 měsíců bylo mírnější – ca 17 %.

Úroveň ukazatelů nezaměstnanosti je velmi dobrá. Důvodem je skutečnost, že mladoboleslavský region si dlouhodobě udržuje nízkou úroveň nezaměstnanosti, a to zejména vlivem působnosti automobilky v regionu.

Tabulka 25 Uchazeči o zaměstnání, Bělá pod Bezdězem, 2011–2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Podíl nezaměstnaných osob dosažitelných (%)	7,2	.	4,6	4,9	4,6
Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce – dosažitelní	186	.	156	160	148
Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce	187	.	157	160	149
Počet uchazečů v evidenci úřadu práce – absolventů	7	.	7	6	4
Počet uchazečů v evidenci úřadu práce nad 12 měsíců	58	.	56	57	48

Zdroj: Územně analytické podklady - Vybrané ukazatele pro územně analytické podklady za obec 2011 – Veřejná databáze ČSÚ

Cestovní ruch

Část města zasahuje do CHKO Kokořínsko-Máchův kraj (obrázek 17). Na severozápadě od města se rozkládá Ralská pahorkatina, na severovýchodě Český ráj. Vzhledem k poloze města na spojnici dvou turistických regionů (Českého ráje, Máchova kraje) a svým historickým památkám je oblast turisticky hojně vyhledávaná a je tradiční rekreační oblastí. Město sousedí s dalšími rekreačními oblastmi měst Doksy a Staré Splavy, kde se nachází rozlehlé Máchovo jezero sloužící rekreačním účelům. V Programu rozvoje cestovního ruchu Středočeského kraje je území města Bělá pod Bezdězem

vymezeno jako venkovská krajina s příznivými předpoklady pro cestovní ruch. Tyto předpoklady je třeba využít.

V současnosti je město památkovou zónou a místní část Březinka je Městskou památkovou rezervací. V památkové zóně se nachází zbytky opevnění i značné množství historických památek / staveb (tabulka 26). Ve městě lze nalézt zámek, ve kterém sídlí Informační centrum s expozicemi (Dětská manufaktura, Toaletní věž a půda, Spojovací chodba a kaple sv. Josefa, Na Valdštejnském panství, Pozdně gotické sklepení) a regionální Muzeum Podbezdězí¹⁴. Druhé informační centrum je umístěno v knihovně města.

Nedaleko města – směrem na Doksy – se tyčí hrad Bezděz. V jeho blízkém okolí je vybudován multifunkční sportovní areál Motorland Bělá, který je rozdělen do několika tematických zón. V této lokalitě se též nachází volnočasový areál Středočeského kraje, který má velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, jelikož nabízí návštěvníkům in-line dráhu, lanové centrum, rozhlednu, dětskou zónu a minizoo. Areál byl zkolaudován v roce 2016, avšak aktuálně není plně využit.

Obrázek 17 Lokalizace města Bělá pod Bezdězem

Zdroj: www.google/maps.cz 2016

¹⁴ Část zámku slouží bydlení.

Tabulka 26 Památky města Bělá pod Bezdězem a jeho okolí

PAMÁTKY MĚSTA	POPIS
Augustiniánský klášter s kostelem sv. Václava	Klášter založený v roce 1345 byl obnoven v druhé polovině 17. století. Barokní přestavba do dnešní podoby proběhla v letech 1708-1715. Areál sestává z dvoukřídlého konventu a klášterního kostela.
Kaple na místním hřbitově	
Výklenková kaplička v Podolí	
Kostel Povýšení sv. kříže	V jádru gotický farní kostel ze začátku 14. století barokně přestavěný v roce 1655 a opravený 1881. Kostel, obklopený dnes již zrušeným hřbitovem s řadou náhrobků, leží stranou od náměstí.
Kaple Nejsvětější trojice v Bělé pod Bezdězem	
Socha sv. Jana Nepomuckého	Barokní socha z roku 1672.
Sloup se sochou Panny Marie	Barokní kamenická práce z roku 1681.
Kostel sv. Václava s farou v Bezdědicích	Neorománský sakrální areál ze 60. let 19. století, jehož součástí je kostel se hřbitovem a fara s hospodářským zázemím a řadou tarasních zdí.
Zámek Bělá pod Bezdězem	Rozsáhlý zámecký areál se středověkým jádrem přestavěným renesančně kolem roku 1600 a barokně v roce 1689. Nachází se na ostrožně východně od náměstí.
Radnice se šatlavou v Bělé pod Bezdězem	Původní renesanční radnice z roku 1613 byla na počátku 19. století dodatečně zvýšená a doplněná o objekt se šatlavou.
Česká brána v Bělé pod Bezdězem	
Městské opevnění	Středověký hradební systém města před hradem. Jednoduchá hradba byla na západní straně doplněna o parkán. Zde také rozsáhlé pozůstatky příkopu a průjezdní věž České brány s předbraním.
Socha Karla Hynka Máchy v Bělé pod Bezdězem	
Mařatkova socha v Bělé pod Bezdězem	
Dům usedlosti zv. U Maršů	Patrový roubený dům z druhé poloviny 18. století.
Myslivna Pankrác	Patrový roubený dům z konce 18. století.
Panin dvůr	Areál barokního hospodářského dvora s roubenou sýpkou a domem z konce 17. století.
Venkovská usedlost, Březinka 19	Usedlost s patrovým roubeným domem z počátku 19. století.
Venkovská usedlost, Březinka 74	Usedlost s patrovým roubeným domem z konce 18. století a klenutou branou.
Venkovská usedlost, Březinka 27	Usedlost s patrovým roubeným domem z přelomu 18. a 19. století, jehož štít je obrácen ven z návsi.
Venkovská usedlost, Březinka 340	Areál usedlosti s patrovým roubeným domem z druhé poloviny 18. století a klenutou branou z počátku 19. století.
Venkovská usedlost, Bezdědice 11	Areál s roubeným patrovým domem z roku 1766.
Městský dům	Řadový barokní roubený dům z konce 18. století.
Městský dům	Barokní roubený dům z konce 18. století.

Městský dům	Patrový roubený dům z roku 1672 patřící mezi nejstarší stavby ve městě.
Děkanství	Pozdně barokní areál fary s hospodářským zázemím z počátku 19. století.
Zvonice, Březinka	Barokní venkovská stavba z roku 1776 upravená v polovině 19. století a doplněná o požární zbrojnici.
Brána usedlosti čp. 4, Březinka	Klenutá venkovská brána z počátku 19. století zbořená v roce 1963.
Brána usedlosti čp. 9, Březinka	Pozdně barokní klenutá venkovská brána z poloviny 19. století.
Městská památková zóna - Bělá pod Bezdězem	Historické jádro města.
Vesnická památková zóna - Březinka	Historické jádro obce
Věžový vodojem, Hlínoviště	Architektonicky kvalitní technická stavba od arch. Františka Jandy z roku 1926.
Zemní vodojem, Březinka	Zemní vodojem z roku 1912.
Pomník Na Stráž	Figurální plastika z roku 1927 od J. Mařatky a P. Janáka.
PAMÁTKY V OKOLÍ MĚSTA	
Královský hrad Bezděz	
Valdštejnsko u Bělé pod Bezdězem	
Klokočka – národní přírodní památka u Bělé pod Bezdězem	
Léčivý pramen Klokočka u Bakova nad Jizerou	

Zdroj: <http://www.mkzbela.cz/infocentrum/14p2> 2016; Český památkový ústav 2016

Město je dlouhodobě zapojeno v programu Ministerstva kultury (dále jen MK) Záchrana architektonického dědictví, jehož prostřednictvím financovalo v několika etapách výměnu části zámecké střechy a obnovy sgrafitových omítek. Prostřednictvím dalšího programu MK Regenerace městských památkových zón a rezervací město opravilo radnici a církevní stavby. Část zámku se podařilo obnovit v plánovacím období 2007–2014 díky evropské dotaci z Regionálního operačního programu Střední Čechy na projekt, jehož realizací bylo do zámku usazeno informační centrum a zámecké expozice. Další část zámecké expozice byla vytvořena v rámci projektu spolupráce „U nás je taky hezky – II. etapa“ členských obcí LAG Podralsko, který byl taktéž podpořen dotací z evropských fondů. Oprava historických budov a památek je velice finančně nákladná a potřebné částky není město schopno zajistit z vlastních zdrojů, z tohoto důvodu město spolupracuje např. se Středočeským krajem, Ministerstvem kultury, LAG Podralsko atd. Stále se však tenčící zdroje dotačních prostředků a možností pro obce typu Bělá pod Bezdězem a pro památky místního charakteru jsou výraznou hrozbou v péči o ně a rozvoj turistického ruchu.

V oblasti cestovního ruchu mělo značný význam i založení sdružení Podralsko v roce 1998, které spojuje Bělou pod Bezdězem s Osečnou. Ve spolupráci s Osečnou došlo k obnově cyklostezek, vydávání propagační materiálů atd. Dále je město členem Svazku Máchův kraj.

Pro rozvoj cestovního ruchu je zcela zásadní dostupnost stravovacích a ubytovacích zařízení. Jak vyplynulo z analýzy uvedené v podkapitole 2.7, ve městě je významný nedostatek těchto zařízení, což výrazně limituje rozvoj cestovního ruchu ve městě.

SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Vlivem lokalizace města v zalesněné krajině, husté síti cyklostezek a dostupné infrastruktury (sportovní, kulturní, volnočasové) disponuje město Bělá pod Bezdězem významným potenciálem pro rekreaci. Limitující je pro město nedostatečná kapacita zejména stravovacích a ubytovacích zařízení. Město by se mělo snažit využít více potenciál, který má, a to např. formou městského marketingu. Dále je třeba podpořit podnikavost lidí a jejich aktivitu.

Město si dlouhodobě udržuje pozitivní charakteristiky z hlediska zaměstnanosti obyvatel. K tomu přispívá nejen dostatek pracovních příležitostí ve městě, ale i v jeho blízkém okolí (zejména vlivem dobré dostupnosti významného regionálního centra Mladé Boleslavi, ve které sídlí automobilka Škoda Auto, a.s.). Do budoucna by bylo vhodné podporovat podnikavost a aktivní přístup místních obyvatel a zlepšovat podnikatelské prostředí ve městě (např. formou spolupráce s podnikatelskými subjekty, poskytováním ploch a objektů pro podnikání atd.).

2.9. Doprava, životní prostředí a infrastruktura

2.9.1. Dopravní infrastruktura

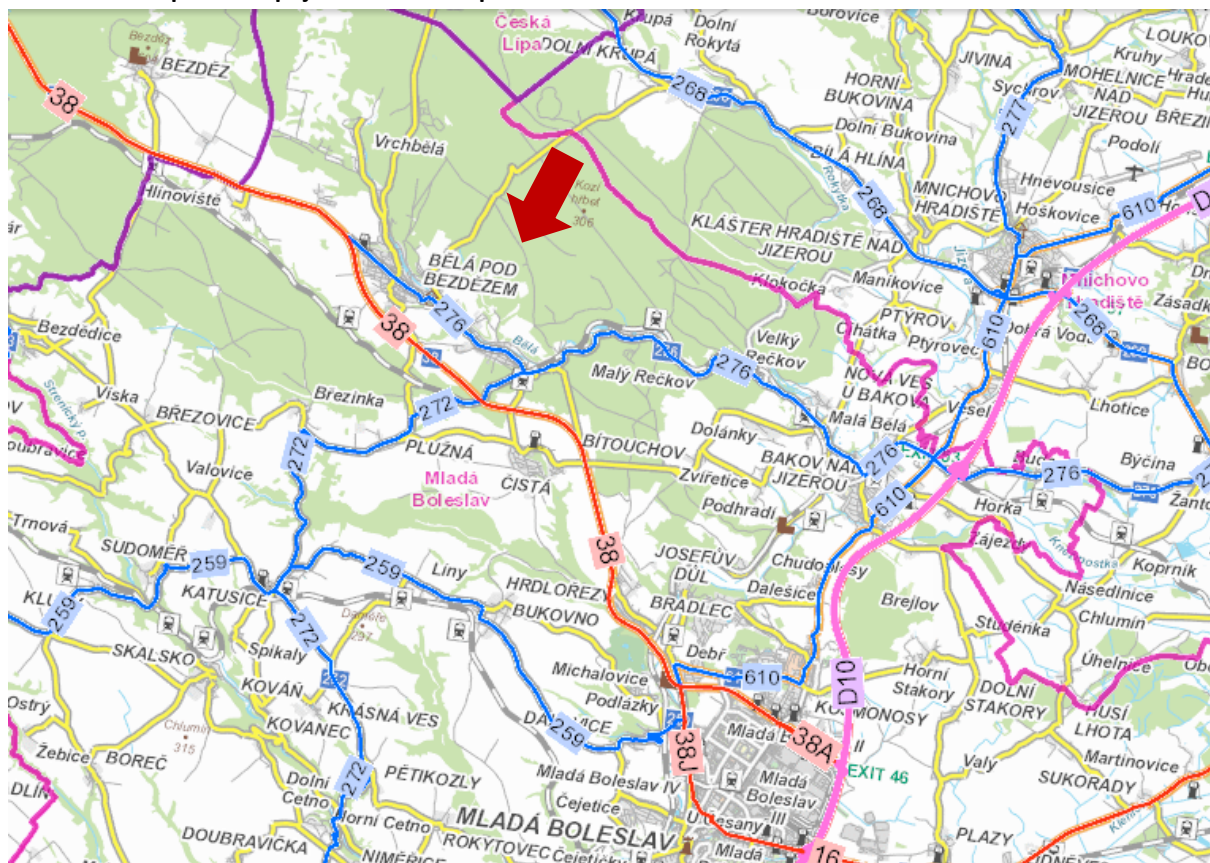
Silniční doprava

Okolo města vede silnice 1. třídy I/38, která spojuje města Česká Lípa, Mladá Boleslav, Nymburk, Kolín, Kutná Hora, Čáslav, Havlíčkův Brod, Jihlava a Znojmo a dále pokračuje do Rakouska. Tato silnice se kříží se silnicí 2. třídy II/276, která prochází městem Bělá pod Bezdězem, a napojuje se u Bakova nad Jizerou na dálnici D10. Původně byla trasa I/38 vedena přes město Bělá pod Bezdězem (podél Masarykova náměstí), avšak pro splnění odvedení tranzitní dopravy mimo jeho zastavěné území a oddálení od stávající zástavby byla vybudována přeložka silnice I/38. Dále městem vede silnice 2. třídy II/272, která pokračuje na Bezno – Benátky nad Jizerou a Lysou nad Labem. S okolními obcemi je tedy město propojeno sítí silnic II. třídy (II/276, II/273 a II/272).

Vlivem vybudování obchvatu silnice I/38 došlo ve městě k řadě pozitivních efektů (např. snížení zatížení města automobilovou dopravou, snížení emisí, zvýšení bezpečnosti), nicméně je komunikace 1. třídy I/38 vedena v těsné blízkosti města, je zdrojem hluku, a to zejména v ulici Družební. Do budoucna je tedy třeba se zabývat protihlukovými opatřeními.

Dopravní napojení města Bělá pod Bezdězem ukazuje obrázek 18.

Obrázek 18 Dopravní napojení města Bělá pod Bezdězem

Pozn. fialová = dálnice 1. třídy, růžová = dálnice 2. třídy, červená = silnice 1. třídy, modrá = silnice 2. třídy, žlutá = silnice 3. třídy

Zdroj: http://geoportal.jsdi.cz/flexviewers/Silnicni_a_dalnicni_sit_CR/ 2016

Železniční doprava

Město je situováno v blízkosti tratě 080 Bakov nad Jizerou - Česká Lípa – Jedlová. Ve městě zastavují jak osobní vlaky z České Lípy do Bakova nad Jizerou, tak rychlíky z Kolína do Rumburka.

Do Mladé Boleslavi jezdí 8 přímých spojů denně a stejný počet přímých spojů jezdí i do České Lípy.

Vlakové nádraží se nachází ca 3 km jižně od obce. Mimo město tak jsou umístěny celkem čtyři vlakové stanice: Bělá pod Bezdězem zastávka, Bělá pod Bezdězem, Bělá pod Bezdězem město a Bezděz. V této souvislosti je problémem fyzická vzdálenost železničních stanic od centra města, která vzhledem k členitému reliéfu krajiny představuje jeden z důvodů převahy využívání autobusové dopravy oproti vlakové. Současně i technický stav železničního nádraží Bělá pod Bezdězem je velmi neuspokojivý a je třeba ho řešit.

Autobusová doprava

Autobusovou dopravu zajišťují dva dopravci: ČSAD Česká Lípa, a.s. a ARRIVA STŘEDNÍ ČECHY s.r.o.

Dopravní spojení je výborné do Mladé Boleslavi (30 přímých spojů denně). Méně kvalitní je do Mníchova Hradiště (5 přímých spojů denně) a do Doks (1 přímý spoj denně). Frekvence spojů je rovnoměrně rozprostřena do celého dne. Nedostatečná je dopravní obslužnost o víkendech.

Vzhledem k tomu, že ve městě není provozována městská hromadná doprava, je dopravní obsluha ve městě zajišťována výše uvedenými linkami meziměstské dopravy.

Doprava v klidu

Ve městě je veřejné parkování umožněno na Masarykově náměstí, v ulici Mělnická a Velenského. Odstavování vozidel je v ostatních případech řešeno formou individuálních a řadových garáží, na komunikacích či vlastních pozemcích. Vzhledem k současnému charakteru jednotlivých sídel se doprava v klidu v podstatě neřeší (s výjimkou samotného města Bělé pod Bezdězem), avšak nový územní plán vymezuje nové plochy parkovacích míst. Nedostatek parkovacích míst, a to jak pro osobní automobily, tak pro autobusovou a kamionovou dopravu byl zjištěn prostřednictvím realizovaného semináře pro veřejnost.

Cyklotrasy

Územím města prochází několik cyklotras, které propojují město s Bezdězem, Ralskem, Doksy a dalšími významnými a zejména turisticky zajímavými místy.

Přehled významných cyklotras:

- Cyklotrasa č. 0060 Bělá pod Bezdězem - Bezděz;
- Cyklotrasa č. 0061 Březinka - Přední Hlínoviště;
- Cyklotrasa č. 3040 Kuřivody - Dolní Krupá;
- Cyklotrasa č. 3045 Jablonné v Podještědí - Bělá pod Bezdězem;
- Cyklotrasa č. 3045 Česká Ves - Dolní Krupá.

Nově je navrhována cyklostezka, která by propojovala město Bělá pod Bezdězem a Hlínoviště. Do budoucna je třeba řešit právě bezpečné cyklospojení Bělá - Hlínoviště, Bělá – inline park Bezděz a turistickou návaznost cyklotras. Napojení je třeba též vhodně vyřešit také pro pěší.

Pěší doprava (vč. naučných stezek atd.)

Ve městě je poměrně významná pěší doprava. Její intenzita je nejvyšší v blízkosti zastávek hromadné dopravy a u významných objektů ve městě (školská zařízení, úřad, obchody atd.). Město deklarovalo nutnost vybudování chodníků.

Další druhy dopravy

Letecká doprava je možná z letiště Václava Havla v Praze a z města Hradec Králové.

SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Dopravní napojení města je dobré, stejně tak i počet a frekvence spojů. Překážkou zůstává fyzická vzdálenost vlakového nádraží od centra města. Do budoucna je třeba řešit hluk způsobovaný blízkostí silnice první třídy I/38, propojení jednotlivých cyklotras a zajištění dostatečného množství parkovacích míst. Současně je třeba řešit bezpečnost pěší dopravy, která je aktuálně kritická vzhledem k absenci chodníků v některých částech města.

2.9.2. Technická infrastruktura

Na území města je částečně zavedena: kanalizace, dešťová kanalizace, čistička odpadních vod a plynovod (LAG Podralsko 2015). Dle výsledků Sčítání domů a bytů v roce 2011 je ve městě 4531 obyvatel v obydlených bytech s vodovodem, 1917 obyvatel v obydlených bytech s plynem zavedeným do bytu a 3749 obyvatel v obydlených bytech s přípojem na kanalizační síť.

Plynofikovány jsou pouze katastrální území Bělá pod Bezdězem a Vrchbělá.

Nový územní plán počítá s realizací nových řad dešťové kanalizace, na které budou postupně převedeny dešťové vody stávající zástavby, a současně stanovuje systém postupné transformace kanalizační sítě založené na stávající jednotné kanalizaci. (AF-CITYPLAN 2016)

Území města je plně elektrizováno a ve všech místních částech je vybudováno veřejné osvětlení.

Zásobování pitnou vodou a odvod odpadních vod je ve městě zajišťován společností VaK Mladá Boleslav, a. s., která vlastní vodohospodářskou infrastrukturu. Zdroje pitné vody ve městě jsou podzemní vody – Hlučovské prameny, které jsou dále rozváděny pomocí čerpacích stanic a lokálních vodojemů rozvodnými řady. Napojení obyvatelstva na vodovodní síť je přibližně 80 %.

Svoz a likvidaci komunálního odpadu zajišťuje ve městě COMPAG Mladá Boleslav. Počet, strukturu a rozmístění nádob na tříděný odpad ukazuje tabulka 27. Občané by uvítali více sběrných míst na tříděný odpad, jak vyplynulo ze vstupního semináře s veřejností a zastupiteli a z dotazníkového šetření.

Tabulka 27 Rozmístění a početnost nádob na tříděný odpad, Bělá pod Bezdězem

MÍSTO	PAPÍR	PLAST	SKLO	KOMPOZI- TNÍ OBAL (NÁPOJO VÉ KRABICE)	KOVY	TEXTIL	ELEKTRO + ELEKTRO NIKA
Šubrtov - u rybníka		1	1				
Šubrtov - u papíren za č.p. 841	1	1	1				
Na Výsluní - u obchodu	1	2	1				
Páterovská - lidové domy	1	1	1				
U Krupské silnice – vpravo	1	1	1				
U Krupské silnice – vlevo	1	1	1	1	1		
Mladoboleslavská – U Koníčka	1	3	2				
Zámek	1	1	1				
Arnoštská - za cukrárnou	1	1	1				
U bývalé kotelny - spojovací ul.	1	2	1				
Máchova - u školy	2	3	2	2	1 (plech)	2	
Tyršova - fialový dům	1	1					
Smetanova	1	2	1	1		2	
Mělnická – u sportovní haly							1
Střelecká ulice – za MKZ	1	2	1				
Táborová ul. za koupalištěm	1	2	1	1			
Pražská - červená vila	1	1	1				
Hlínoviště - střední	1	2	1				
Hlínoviště - zadní nádraží	1	2	1				
Sběrný dvůr		7	4	2			
Bezdědice	1	2	1				
Březinka	1	2	1			1	
Velenského – Křížová	1	1	1				
Celkem	21	41	26	7	2	5	1

Zdroj: MěÚ Bělá pod Bezdězem 2016

2.9.3. Krajina a životní prostředí

Geomorfologie a geologie

Z geomorfologického hlediska náleží území města Bělá pod Bezdězem do provincie Česká vysočina, subprovincie Česká tabule, na rozhraní oblastí Středočeská tabule a Severočeská tabule.

Z geologického hlediska se řadí k České křídové tabuli. Území leží na mezozoických horninách, tj. pískovcích a jílovcích. Skalní podloží je tvořeno vápnitými a křemitými pískovci turonského stáří. Převážná část území města je hodnocena jako území s nízkou kategorií radonového indexu. Další geologické jevy se v území nevyskytují.

Nejvyšším bodem na území města je Šibeniční vrch (337 m n. m.).

Na území Bělé pod Bezdězem se nenachází žádná ložiska ani prognózní zdroje vyhrazených nerostů, chráněná ložisková území, důlní díla ani poddolovaná či sesuvná území¹⁵.

Půdy a lesní fond

Na území města Bělá pod Bezdězem mají výraznou převahu lesní pozemky, které tvoří více než dvě třetiny rozlohy města, která činí 6320 hektarů (tabulka 28). Vyšší zastoupení má i zemědělská půda (28 %) a relativně nízké je zastoupení trvalých travních porostů v poměru k dalším druhům pozemků (3 %).

Tabulka 28 Druhy pozemků a jejich výměra, Bělá pod Bezdězem, 2015

DRUHY POZEMKŮ	VÝMĚRA POZEMKŮ (HA)	PODÍL NA CELKOVÉ VÝMĚŘE (V %)
Orná půda	1493,32	23,6
Chmelnice	-	-
Vinice	-	-
Zahrada	70,21	1,1
Ovocný sad	4,74	0,1
Trvalý travní porost	189,86	3,0
Lesní pozemek	3 824,74	60,5
Vodní plocha	24,21	0,4
Zastavěná plocha a nádvoří	77,78	1,2
Ostatní plocha	635,1	10,0
Celková výměra	6319,96	100

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

¹⁵ ve smyslu zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon)

Vodstvo

Území města leží v povodí Labe. Městem protéká říčka Bělá, která se východně od města vlévá do řeky Jizery. Bělá protéká třemi průtočnými nádržemi, které se nacházejí na území města. Katastr města Bělá pod Bezdězem leží v chráněné oblasti přirozené akumulace vod CHOPAV Severočeská křída¹⁶; pásma ochrany vodního zdroje Bělá pod Bezdězem – hlučovské prameny; pásma ochrany vodního zdroje Klokočka¹⁷ a v povodí vodárenského toku Jizery.

Z hydrologického hlediska se v území nacházejí dva typy kolektorů – mělké kvartérní (nejvýznamnější jsou sedimenty údolní nivy řeky Jizery a jejích přítoků) a hlubší křídové.

Záplavová území pro vodní tok Bělá jsou stanovena v rozsahu aktivní zóny záplavového území Q5, Q20 a Q100. Město má zpracován povodňový plán a ponechává území aktivní zóny záplavového území zcela nezastavěné.

Klimatická charakteristika území a kvalita ovzduší

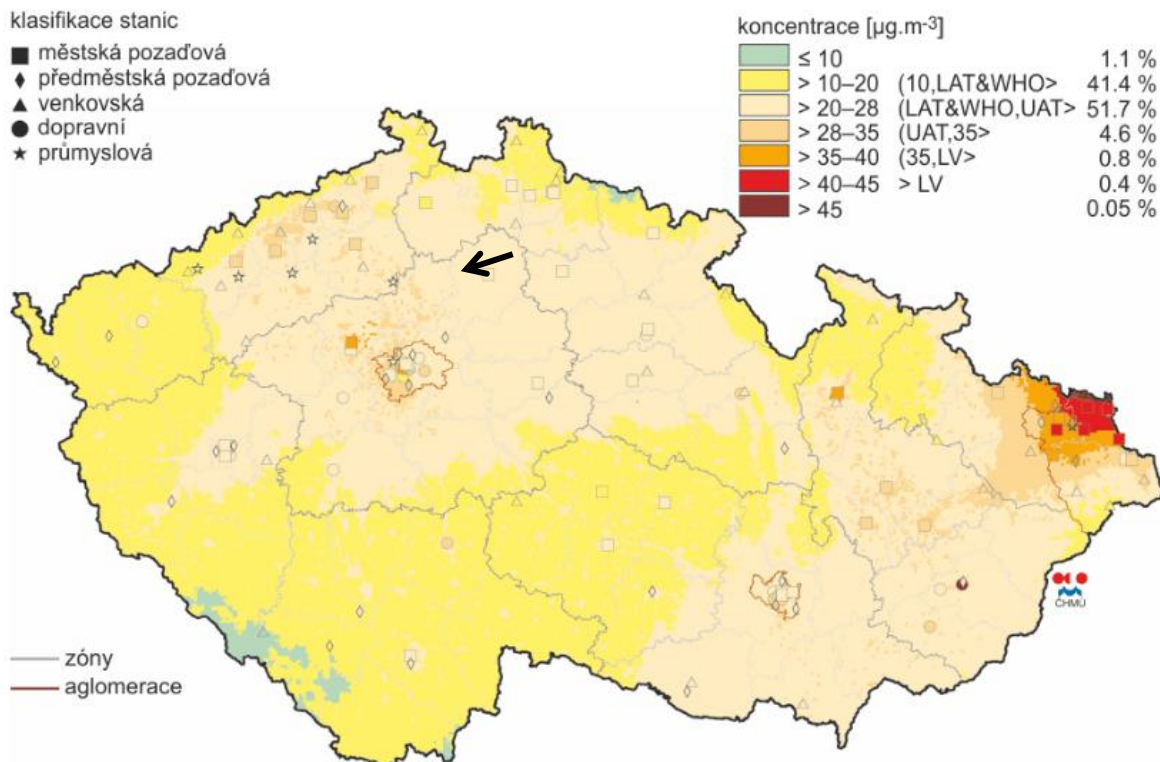
Podle klimaticko-geografického členění dle Quitta (1971) spadá jižní a střední část zájmového území do klimatické oblasti MT11 a T2, pro které je charakteristické krátké mírné suché a chladné léto a zima s normálním až krátkým trváním sněhové pokrývky.

Kvalita ovzduší ve městě je v porovnání s celorepublikovým průměrem relativně dobrá. Znečišťujícími látkami jsou prachové částice (PM10) (obrázek 19). Překročena je také hodnota cílového imisního limitu pro benzo(a)pyren (obrázek 20). Kvalitu ovzduší ovlivňuje zejména automobilová doprava, lokální topeniště na tuhá paliva a dále stacionární zdroje znečištění. Za zdroje znečišťování na území města Bělá pod Bezdězem stanovil ČHMÚ v roce 2014 provozovny Jaroslav Cankař a syn ATMOS, JAHAM, spol. s r.o., WALTHERGLASS, a.s., TIBERINA AUTOMOTIVE BĚLÁ spol. s r.o., Tom Bohemia Crystal s.r.o. a Euro-bit Trade s. r. o. (obrázek 21).

¹⁶ CHOPAV Severočeská křída zasahuje území okresu Česká Lípa, jihozápadní část okresů Liberec a Semily, částečně okres Litoměřice, Mělník a Mladá Boleslav.

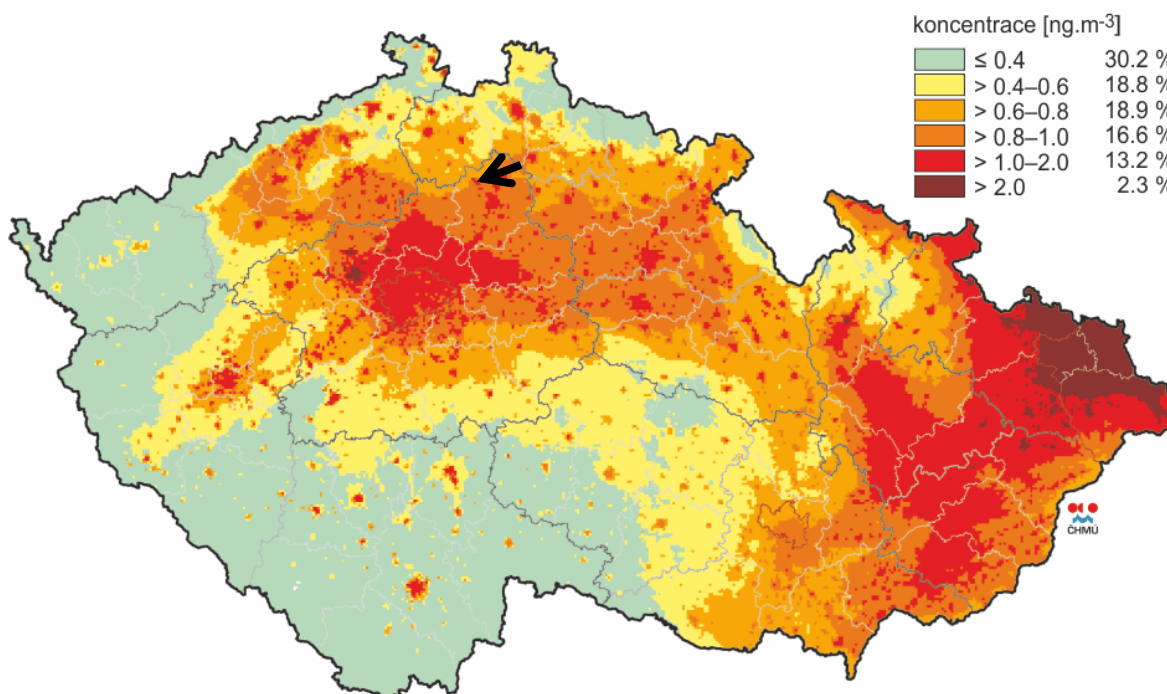
¹⁷ podzemní voda – pitná voda pro Mladou Boleslav, Kosmonosy, Bakov na Jizerou, Bělou pod Bezdězem

Obrázek 19 Průměrná roční koncentrace prachových částic PM₁₀, 2014

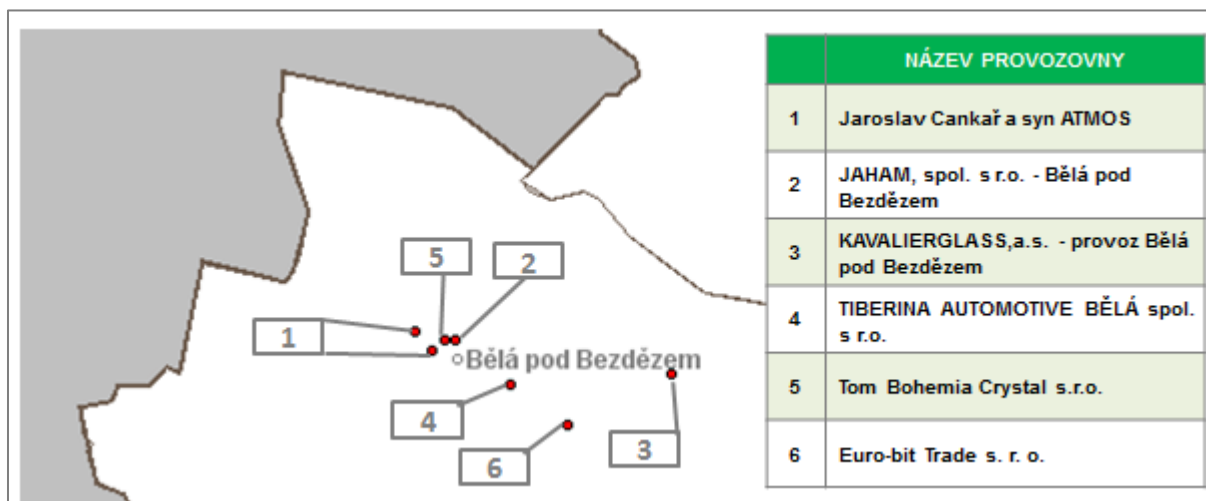
Zdroj: Český hydrometeorologický ústav 2016

Obrázek 20 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací benzo(a)pyrenu, ČR, 2011–2015

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav 2016

Obrázek 21 Zdroje znečišťování, Bělá pod Bezdězem, 2014

Pozn. Kavalierglass, a.s. – dnes WaltherGlass

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav 2016, vlastní zpracování

Ochrana přírody

Do katastru města Bělá pod Bezdězem zasahuje CHKO Kokořínsko-Máchův kraj, a to od 1. 9. 2014 kdy došlo k rozšíření tohoto CHKO. Dále v řešeném území zasahují dvě maloplošná zvláště chráněná území (NPP Klokočka a PP Bělá pod Bezdězem – zámek) a nachází se v něm jedna lokalita zvláště chráněných druhů mezinárodního významu (Vrchbělá¹⁸).

Území města je součástí NATURY 2000 – evropsky významné lokality a jsou v něm vymezeny skladebné části nadregionálního, regionálního i lokálního Územního systému ekologické stability (ÚSES). Nadregionální a regionální prvky ekologické stability¹⁹ jsou následující:

- nadregionální biokoridory NK18 Kokořínský důl – Břehyně Pecopala a NK 33 Břehyně Pecopala – Příhrazské skály;
- regionální biocentra RC 1239 Rečkov – Klokočka a RC 1241 Čistecský důl (Březinka);
- regionální biokoridor RK 676 Bezděz – K 33, RK 677 Pankrác – Valdštejnsko – Čistecský důl a RK 678 Rečkov – Březinka.

Na území města se nenachází žádné registrované významné krajinné prvky, avšak lze zde nalézt tzv. památné stromy - celkem 17 (některé z nich viz tabulka 29). Do území města Bělá pod Bezdězem zasahuje naturová oblast Českolipsko dokeské pískovce a mokřady²⁰, které se v k. ú. Vrchbělá prolínají s územím CHKO, dále se ca 2 km jihovýchodně od města Bělá pod Bezdězem nachází a zasahuje do katastrálního území tohoto města evropsky významná lokalita Paterovské stráně s předpokladem vyhlášení přírodní památky Paterovské stráně (obrázek 22).

¹⁸ Předmětem ochrany je modrásek černoskvřinný a lelek lesní.

¹⁹ Převzato ze Zásad územního rozvoje Středočeského kraje.

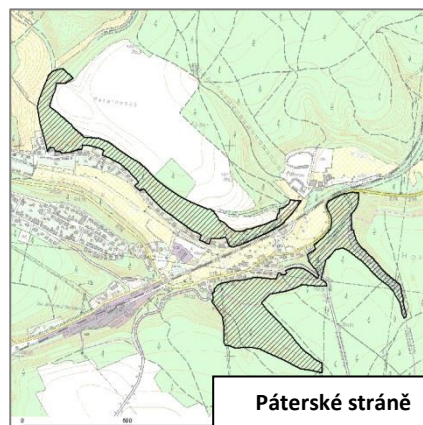
²⁰ Vymezení oblasti viz <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-598>

Tabulka 29 Památné stromy, Bělá pod Bezdězem

NÁZEV	KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ	DRUH + POČET KS
Lípy u křížku v Bezdědicích	Bezdědice	2 ks lípy srdčité
Lípy v Bezdědicích	Bezdědice	2 ks lípy srdčité
Lípy v Březince	Březinka pod Bezdězem	4 ks lípy srdčité
Lípa u Mejzrů v Březince	Březinka pod Bezdězem	1 ks lípy srdčité
Lípy u statku v Březince	Březinka pod Bezdězem	2 ks lípy srdčité
Lípy v Březince	Březinka pod Bezdězem	2 ks lípy srdčité
Lípa pod starou školou	Bělá pod Bezdězem	1 ks lípy velkolisté
Lípa na Jeteli	Bělá pod Bezdězem	1 ks lípy srdčité
Lípa u Koníčka	Bělá pod Bezdězem	1 ks lípy srdčité
Šácholan v Bělé pod Bezdězem	Bělá pod Bezdězem	1 ks šácholanu přišpičatělého
V ul. Tyršova	Bělá pod Bezdězem	2 ks dubu letního pyramidálního

Zdroj: AF-CITYPLAN 2016

Obrazek 22 Vymezení oblasti Českolipsko dokeské pískovce a mokřady a Páterské stráně

Zdroj: <http://www.nature.cz> 2016

Veřejná prostranství a zelen

Veřejné prostory jsou pravidelně udržovány a postupně revitalizovány (viz podkapitola 2.8.3.1). Zejména park na Masarykově náměstí dosáhl vysokého hodnocení ze strany místních obyvatel z hlediska úspěšnosti revitalizace. Naopak lesopark Dolec je v nepřívětivém stavu, ačkoliv v minulosti byl revitalizován. Důvodem je zničení původního vzrostlého zapojeného porostu smrku při orkánu Kyril v centrální části Dolec. Lesní porosty po kalamitě jsou obnoveny, ale ani zdaleka nedosahují rekreační kvality původního porostu ca 100 letých smrků. Zvýšení rekreační atraktivity lesních porostů v Dolci lze očekávat v horizontu ca 10 – 15 let.

Staré ekologické zátěže, brownfieldy a kontaminované plochy

Na území města se nachází jeden brownfield. Jedná se o areál bývalých dřevařských závodů. Rozloha této lokality činí téměř 71 tis. m². (Národní databáze brownfieldů 2016)

Dále do katastrálního území města zasahuje i bývalý vojenský výcvikový prostor Ralsko²¹ v k.ú. Vrchbělá. v letech 1993–2004 byl prostor asanován a i nadále probíhá dekontaminace znečištěných půd a podzemních vod a jejich monitoring. Problém představuje i pyrotechnické zatížení tohoto území - v některých lokalitách je vysoce pravděpodobný výskyt staré (i dosud nevybuchlé) munice. Dále se v území nacházejí dnes nevyužívané skládky odpadů. (AF-CITYPLAN 2016)

Za kontaminovaná území jsou označovány areály Tiberina, Dehtochema, bývalé Deltý a rekultivovaná skládka odpadu v Kubátově rokli (nedaleko železniční zastávky Bělá pod Bezdězem město).

Ve správním obvodu města Bělá pod Bezdězem se nenachází žádná skládka odpadů ani jiné zařízení ke zneškodňování odpadů.

SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Město a jeho okolí je protkáno poměrně hustou sítí cyklotras a cyklostezek, jejichž propojení však není dokončeno. Je tedy třeba se zabývat rozšířením a zkvalitněním sítě cyklotras. V oblasti dopravy je klíčové řešit i kvalitu místních komunikací a dopravu pro pěší v souvislosti s profilem území.

Město je z hlediska technické infrastruktury průměrně vybaveno. Na kanalizační síť je napojena jen část obyvatelstva, v některých místních částech není možné vybudování kanalizace.

Síť sběrných míst tříděného odpadu je relativně dobrá, avšak obyvatelé by uvítali vyšší frekvenci vyvážení. Do budoucna by se město mělo zabývat řešením brownfieldů, využitím aktuálně nevyužitých prostor, zdrojů znečištění ovzduší a pokračovat v údržbě zeleně a její revitalizaci.

²¹ Areál se nalézá v Libereckém kraji a částečně zasahuje i do Středočeského kraje (mezi města Doksy, Zákupy, Mimoň, Stráž pod Ralskem, Mnichovo Hradiště a Bělá pod Bezdězem). Areál by využíván československou armádou a v letech 1968–1991 i sovětskými vojsky. Roku 1995 byla dokončena identifikace majetku a následně byl zahájen jeho převod obcím a novým uživatelům. (Krajský úřad Libereckého kraje 2016)

2.10. Veřejná správa

2.10.1. Správa města

Město Bělá pod Bezdězem je součástí SO ORP Mladá Boleslav. V Mladé Boleslavi se nachází i finanční úřad a katastrální pracoviště. Součástí Úřadu města Bělá pod Bezdězem je i matriční úřad a stavební úřad. Stavební úřad (resp. odbor výstavby a životního prostředí) vykonává státní správu v přenesené působnosti. Obvod stavebního úřadu je tvořen správním územím obcí Bělá pod Bezdězem a místní části Březinka, Bezdědice, Vrchbělá a dále obcemi Čistá, Plužná, Březovice a Víška.

Orgány města jsou:

- Zastupitelstvo města;
- Rada města;
- Starosta;
- Městský úřad;
- Zvláštní orgány obce.

Zastupitelstvo města je složeno z 21 členů. Zastupitelstvo ustavilo dva výbory: Finanční výbor a Kontrolní výbor.

Rada města Bělá pod Bezdězem má sedm členů. Komisi Rady města je zřízeno celkem deset:

- Finanční komise;
- Komise pro mládež a sport;
- Komise pro kulturu;
- Komise pro památky a investice;
- Komise oceňovací a vyřazovací;
- Komise životního prostředí;
- Komise pořádku a bezpečnosti ve městě;
- Komise škodní;
- Komise přestupková;
- Komise bytová.

Město zřídilo zřizovacími listinami jednu organizační složku - zařízení bez právní subjektivity a tři příspěvkové organizace:

a) Organizační složka města

- Technické služby města Bělá pod Bezdězem

b) Příspěvkové organizace

- Městská kulturní zařízení Bělá pod Bezdězem;
- Základní škola Bělá pod Bezdězem, okres Mladá Boleslav

Statutárním orgánem příspěvkové organizace je ředitel, kterého s předchozím souhlasem krajského úřadu jmenuje a odvolává obec v souladu se zákonem č. 564/1990 Sb.

- Mateřská škola Bělá pod Bezdězem.

Statutárním orgánem příspěvkové organizace je ředitel, kterého s předchozím souhlasem krajského úřadu jmenuje a odvolává obec v souladu se zákonem č. 564/1990 Sb.

c) Společnost s ručením omezeným

- Lesy Bělá, s.r.o.

Struktura městského úřadu

Městský úřad je složen celkem ze čtyř odborů:

- Správní odbor;
- Finanční odbor;
- Odbor rozvoje a majetku města;
- Odbor výstavby a životního prostředí.

V čele úřadu stojí tajemník. Na městském úřadě je zaměstnáno celkem devatenáct úředníků (z toho dva uvolnění zastupitelé, dva techničtí pracovníci na dobu určitou, jedna paní na úklid).

Vedené soudní spory

V současné době město nevede žádný soudní spor. V nedávně době byla podána a poté stažena žaloba na Územní plán, nicméně územní plán byl zrušen KÚ pro formální chyby na základě podnětu občana, který i situaci žaloval. K datu 16. 1. 2017 tedy město nemá územní plán.

Strategické dokumenty a ostatní dokumenty města

Nedostatkem města je, že **nemá platný územní plán**. Při porovnání s ostatními okolními obcemi v LAG Podralsko má 57 obcí platný územní plán a pouze 5 obcí územní plán nemá. Přičemž obce, které nemají zpracovaný územní plán, jsou výrazně velikostně i populačně menší než město Bělá pod Bezdězem. Pro město Bělá pod Bezdězem to představuje významný nedostatek, který je limitujícím faktorem jeho rozvoje.

V únoru 2016 byl vypracován a veřejnou vyhláškou na základě usnesení ze dne 14. 1. 2016 byl vydán Územní plán města Bělá pod Bezdězem. Opatření obecné povahy Územní plán města Bělá pod Bezdězem nabylo účinnosti 4. 2. 2016, avšak 20. 6. 2016 bylo zahájeno jeho přezkumné řízení ze strany Krajského úřadu Středočeského kraje, který tak učinil na základě doručení podnětu k provedení přezkumného řízení v této věci, a to ze dne 28. 4. 2016. Důvodem podnětu je údajný nesoulad s právními předpisy (zejména s Politikou územního rozvoje ČR, Zásadami územního rozvoje

Středočeského kraje a s platnými právními předpisy stavebního práva)²². Aktuálně probíhají úpravy územního plánu, aby byl v souladu s platnými právními předpisy. Očekává se, že územní plán vejde v platnost na podzim roku 2017.

Strategický plán rozvoje města Bělá pod Bezdězem mělo město zpracovaný v roce 2006 s horizontem do roku 2020. Zpracování tohoto dlouhodobého strategického plánu rozvoje města provedla Regionální rozvojová agentura Střední Čechy ve spolupráci s vytvořeným strategickým týmem, který koordinoval a kontroloval průběh a výstupy prací na tvorbě strategického plánu. Strategický tým byl složen z členů zastupitelstva města, vybraných pracovníků městského úřadu, podnikatelů a zástupců rozmanitého spektra subjektů působících ve městě. V první fázi byly zpracovány analytické podklady, a to ve formě Profilu města a Podnikatelského průzkumu. V následující etapě zpracoval strategický tým ve spolupráci s vytvořenými pracovními skupinami (celkem pět) a zpracovatelem strategický dokument. V rámci strategického plánu byla stanovena celková vize a celková SWOT analýza. Následně bylo stanoveno pět klíčových oblastí: lidské zdroje, kultura a volný čas, infrastruktura, životní prostředí, podnikání a cestovní ruch. Ke každé z těchto oblastí byla stanovena vize, zpracována dílčí SWOT analýza a vymezeny prioritní oblasti. Implementační část, kterou při tvorbě strategického plánu nelze vynechat, nebyla vypracována. Pouze byl vytvořen Akční plán, ve kterém byly definovány konkrétní projekty v tematických oblastech zejména pro období roku 2012 s výhledem do konce volebního období. Současně v něm byly obsaženy i projekty dlouhodobějšího charakteru. Akční plán včetně databáze projektových záměrů byl aktualizován v periodě jedenkrát za dva roky. Strategický plán byl zejména podkladem pro čerpání dotací a plánování dalších rozvojových akcí, vzhledem k chybějící implementační části nebyl systematicky vyhodnocován, pouze v případě potřeby doplňován akční plán.

Aktuálně se tímto dokumentem zpracovává nový strategický plán.

Komunikace s občany

Město se snaží, aby komunikace s občany byla efektivní a dostupná všem.

Komunikační kanály města jsou následující (obrázek 23):

- Webové stránky města;
- Facebook²³;
- Zpravodaj města – vydáván každý měsíc v elektronické²⁴ i papírové verzi;
- Úřední deska;
- Hlášení rozhlasu;
- Setkání s občany²⁵ - vzhledem k tomu, že město je složeno z několika místních částí, je v průběhu roku realizováno několik (ca 2-3 pro každou místní část) setkání vedení města

²² <http://www.mubela.cz/wp-content/uploads/2016/06/zah%C3%A1jen%C3%AD-p%C5%99ezkumn%C3%A9ho-%C5%99%C3%ADzen%C3%AD-Opat%C5%99en%C3%AD-obecn%C3%A9-povahy-%C3%A9azemn%C3%AD-pl%C3%A1n-B%C4%9BI%C3%A1-pod-Bez%C4%Bzem.pdf>

²³ <https://www.facebook.com/places/Veci-ktere-muzete-delat-ve-meste-Bela-Pod-Bezdezem-Stredocesky-Kraj-Czech-Republic/109026259132101/>

²⁴ <http://www.mubela.cz/dokumenty-kategorie/zpravodaj-mesta/>

s občany v jednotlivých místních částech. Cílem těchto setkání je informovat občany o aktuálním dění ve městě a současně získání podnětů a připomínek ze strany občanů.

Obrázek 23 Zpravodaj města a webové stránky města Bělá pod Bezdězem

Zdroj: www.mubela.cz 2016

Město má dvě přátelská města, a to německé Gross-Bieberau z okresu Darmstadt-Dieburg a slovenský Svätý Jur a je členem následujících sdružení:

- Svaz měst a obcí České republiky;
- Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska;
- Svazek obcí Máchův kraj;
- Není Bělá jako Bělá²⁵;
- Svazek obcí Mikroregion Podralsko;
- Místní akční skupina LAG Podralsko, z.s. (zapsaný spolek).

Město dále spolupracuje s okolními obcemi. Významná je spolupráce s LAG Podralsko, jehož je členem.

2.10.2. Majetek města

V majetku města je celkem 56 budov, z toho 33 budov představují bytové domy sloužící k bydlení i jako nebytové prostory (tabulka 30). Město zatím nemá zpracován pasport těchto budov, tzn. uvedený technický stav je odhad provedený zaměstnanci městské úřadu.

²⁵ <http://www.mubela.cz/dokumenty-kategorie/dokumenty-mesta/>

²⁶ neoficiální spolupráce

Strategický plán rozvoje města Bělá pod Bezdězem

Tabulka 30 Budovy v majetku města, 2016

BUDOVA	ADRESA	VYUŽITÍ	TECHNICKÝ STAV	SPRÁVU A ÚDRŽBU ZAJIŠŤUJE	INVESTICE ZAJIŠŤUJE
Radnice	Masarykovo náměstí 90	Sídlo městského úřadu	1 - 2	RaMM	RaMM
Areál Technických služeb	Berkova 179	zázemí Technických služeb města - kanceláře, haly, sklady	2	TS	RaMM
Budova Městských kulturních zařízení	Masarykovo náměstí 140	knihovna, kulturní sál, sídlo p.o. Městská kulturní zařízení	2	MKZ	RaMM
Zámek	Zámecká 1	Informační centrum + expozice, Muzeum Mladoboleslavská, částečně nájemní byty, částečně bez využití. Existuje studie předpokládající budoucí kulturně společenské využití, naráží na kritiku budoucích vysokých provozních nákladů.	2 - 4, část objektu udržovaná, Informační centrum po rekonstrukci, severní křídlo v havarijním stavu	RaMM, SB	RaMM
Orlovna	ul. Zámecká	nevyužívaný objekt	4	RaMM	RaMM
Hřbitov - kaple, kancelář	ul. Mělnická	hřbitov	2	TS	RaMM
Hasičárna	Máchova	hasiči - profi i dobrovolní	2	SB, RaMM	RaMM
Sauna	Tyršova ulice	restaurace, sauna	2	RaMM	RaMM
Střelák	U Střelnice 317	knihárství, sportovní aktivity - ping pong, skautské středisko	3 - 4	SB	RaMM

Areál koupaliště	Táborová ulice	koupání, sport, dětské hřiště, občerstvení	2-3	TS	RaMM
Tenisové kurty vč. klubovny	Na Výsluní	tenis	2	tenisti	RaMM
Sportovní hala	ul. Mělnická	sportovní aktivity	1	RaMM	RaMM
Fotbalový stadion - tribuna	ul. Mělnická	sportovní aktivity	2-3	RaMM, SK Bělá – oddíl fotbalu	RaMM
Fotbalový stadion - kiosek, byt	ul. Mělnická	občerstvení, byt, částečně nevyužité	3 - 4, potřeba revitalizace areálu	RaMM	RaMM
Průmyslový areál Vazačka		Město - skladovací haly, údržba infrastruktury, v areálu jsou pak soukromí vlastníci pozemků a objektů	2	RaMM	RaMM
ZÁKLADNÍ ŠKOLSTVÍ					
ZŠ Tyršova 20	Tyršova 20	1.-3.třídy, ZUŠ, Kaštánek - rodinné centrum	2, probíhá výměna havarijních oken, některá jsou v havarijním stavu, zatepluje se budova	ZŠ	RaMM
Školní družina	Jateční ul.	družina	4	ZŠ	RaMM

Strategický plán rozvoje města Bělá pod Bezdězem

ZŠ Máchova	Máchova 1110	4.-9. třídy, kuchyň a jídelna pro školní stravování Existuje záměr sloučit základní školství do jednoho areálu v Máchově ulici.	2	ZŠ	RaMM
MATEŘSKÉ ŠKOLSTVÍ - 1 ŠKOLKA S TŘEMI PRACOVÍŠTI					
MŠ Velenského	Velenského 112	7 tříd MŠ, kuchyně	2	MŠ	RaMM
MŠ Pražská	Pražská	1 třída MŠ, kuchyně	2-3, potřeba řešit plášť, střechu, okna, elektro, zahradu.	MŠ	RaMM
MŠ Březinka	Březinka	1 třída MŠ, kuchyně	2	MŠ	RaMM
BYTOVÉ DOMY					
Bytové domy	viz seznam v xls	bydlení / nebytové prostory pro podnikání	2 - 4	SB	RaMM

Pozn. Škála hodnocení technického stavu objektů: 1 – výborný, 2 – udržovaný, 3 – neudržovaný, 4 – havarijní, 5 – k demolici. RaMM = odbor rozvoje a majetku města; TS = technické služby; SB = správa bytů; MŠ = Mateřská škola Bělá pod Bezdězem, p. o.; ZŠ = Základní škola Bělá pod Bezdězem, p. o.; MKZ = Městská kulturní zařízení Bělá pod Bezdězem, příspěvková organizace, p. o.

Zdroj: Městský úřad Bělá pod Bezdězem 2016

V majetku města je tedy celkem 227 bytů, z nichž pouze 9 není obsazeno (tabulka 31). V obsazených bytech žije celkem 654 osob, což představuje téměř 13,5 % obyvatel města.

Tabulka 31 Majetek města, 2016

Celkový počet bytů		227
- z toho:	neobsazených	9
	obsazených	218
Počet osob v bytech		654
Procentuální podíl		13,40439

Zdroj: Městský úřad Bělá pod Bezdězem 2016

2.10.3. Základní finanční analýza

Pro posouzení fungování města je velmi důležité zabývat se jeho finanční situací a možnostmi. Základ představuje rozpočet obce, který jsou všechny obce povinny zpracovávat a podle něhož hospodaří. Při zpracování rozpočtu na jeden rok vychází obec z rozpočtového výhledu, který je víceletým finančním plánem hospodaření obce. Při hodnocení finančních možností města Bělá pod Bezdězem z hlediska strategického řízení byla pozornost zaměřena zejména na rozpočet města a jeho strukturu (příjmy, výdaje), rozpočtový výhled a provozní saldo, a to za posledních pět let.

Provozní saldo, schodek, přebytek

Provozní saldo představuje rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji, tj. jde o prostředky, které zůstávají městu k dispozici po úhradě provozu z běžných příjmů. Tyto finanční prostředky pak může město využít například na investice, úhradu dluhu apod. U města Bělá pod Bezdězem bylo provozní saldo v posledních pěti letech pouze jednou záporné, a to v roce 2011 (tabulka 32). Provozní saldo v tomto roce činilo ca -0,3 mil. Kč (0 %). V následujících letech byl patrný nárůst, tj. kladného provozního salda, které dosáhlo maxima v roce 2014 (48 %, ca 59,4 mil. Kč). Tento přístup města lze hodnotit kladně.

Tabulka 32 Rozpočet města (v Kč), Bělá pod Bezdězem, 2011–2015

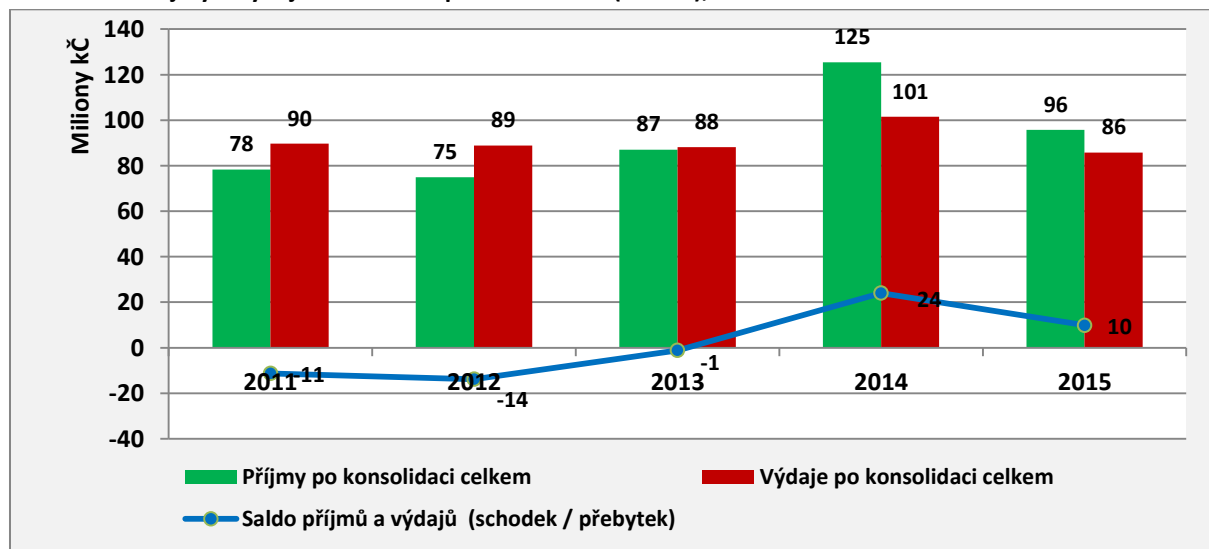
TŘÍDA	2011	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy	48 741 752	48 812 977	62 314 830	74 840 244	71 833 448
Nedaňové příjmy	5 886 892	5 498 497	6 049 151	7 906 807	7 492 398
Kapitálové příjmy	305 961	285 906	312 103	1 578 010	1 342 588
Přijaté dotace	23 428 218	20 370 098	18 353 719	41 153 770	15 061 260
Příjmy po konsolidaci celkem	78 362 823	74 967 478	87 029 803	125 478 831	95 729 694
Běžné výdaje	78 362 823	65 696 132	71 774 976	64 490 864	67 518 678

TŘÍDA	2011	2012	2013	2014	2015
Kapitálové výdaje	11 272 485	23 112 096	16 437 233	36 988 014	18 298 647
Výdaje po konsolidaci celkem	89 635 308	88 808 228	88 212 209	101 478 878	85 817 325
Saldo příjmů a výdajů (schodek / přebytek)	-11 272 485	-13 840 750	-1 182 406	23 999 953	9 912 369
Provozní saldo (v Kč)	-305 961	8 985 440	14 942 724	59 409 957	26 868 428
Výše provozního salda (v %)	0	12	17	48	28

Zdroj: Vlastní data města Bělá pod Bezdězem 2016

Saldo rozpočtu, které představuje rozdíl mezi příjmy a výdaji města, ukazuje celkový pohled na příjmy a výdaje města v letech 2011–2015. V letech 2011–2013 mělo město Bělá pod Bezdězem záporné saldo konsolidovaných příjmů a výdajů (obrázek 24). Tato situace byla dána investiční aktivitou města (tzn. město realizovalo řadu významných investic). Schodek město financovalo úvěrem. V letech 2014 a 2015 město dosáhlo kladného výsledku hospodaření, a to pravděpodobně za cenu omezení své investiční aktivity. To bylo způsobeno především výrazným nárůstem daňových příjmů z důvodu změny zákona o rozpočtovém určení daní. Dalším faktorem byl příjem dotací, které město obdrželo z programů, které byly realizovány v minulých obdobích.

Obrázek 24 Příjmy a výdaje města Bělá pod Bezdězem (mil. Kč), 2011–2015

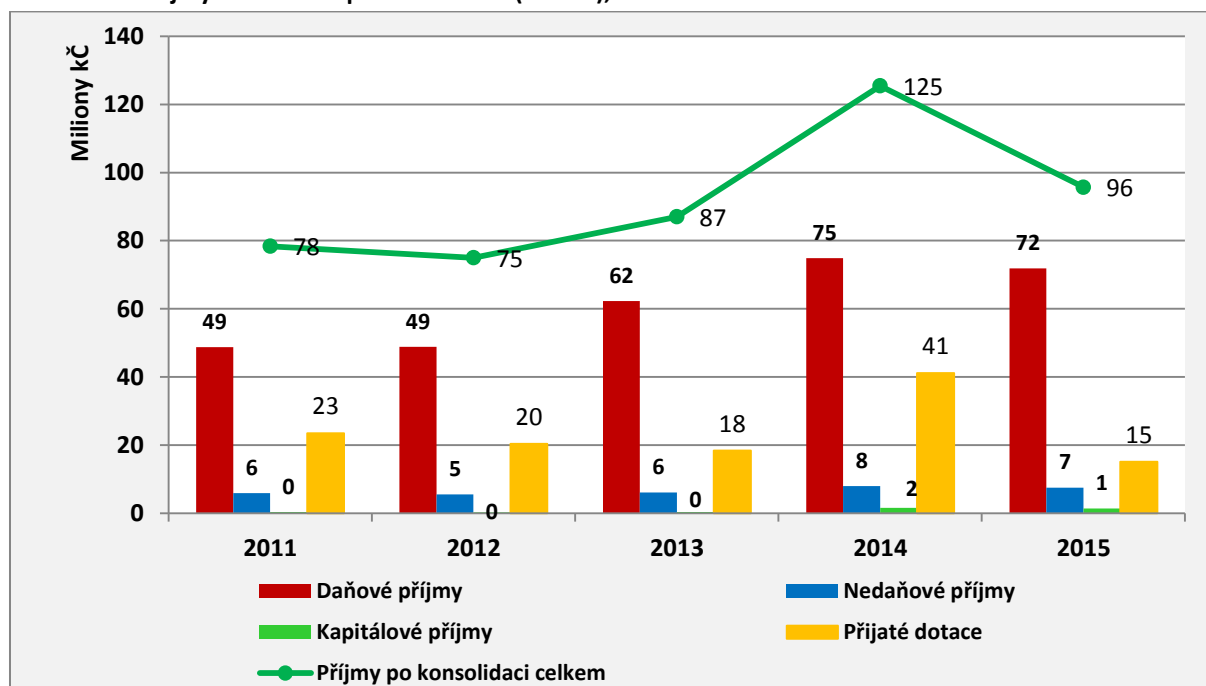
Pozn. Data jsou za rozpočet – skutečnost, konsolidované.

Zdroj: Vlastní data města Bělá pod Bezdězem 2016

Příjmy města

Vývoj celkových příjmů rozpočtu města a jejich struktury v letech 2011–2015 ukazují obrázky 25 a 26. Celkové konsolidované příjmy města dosáhly 95,7 mil. Kč v roce 2015, což činí snížení o ca 24 % oproti roku 2014, tj. o ca 30 mil. Kč (obrázek 25). Nedaňové příjmy byly zaúčtovány ve výši ca 7,5 mil. Kč v roce 2015, proti předchozímu roku klesly o 235 tis. Kč. Kapitálové příjmy činily 1,3 mil. Kč, to znamená, že pokračoval trend jejich poklesu (o 200 tis. Kč oproti roku 2014). Celkový objem přijatých transferů činil 15 mil. Kč, což představuje značné snížení o 26 mil. Kč v porovnání s předchozím rokem. Město dále disponuje volnými finančními prostředky na svých účtech, které může použít, avšak nezapojuje je do rozpočtu. Volné finanční prostředky v roce 2015 činí ca 80 mil. Kč.

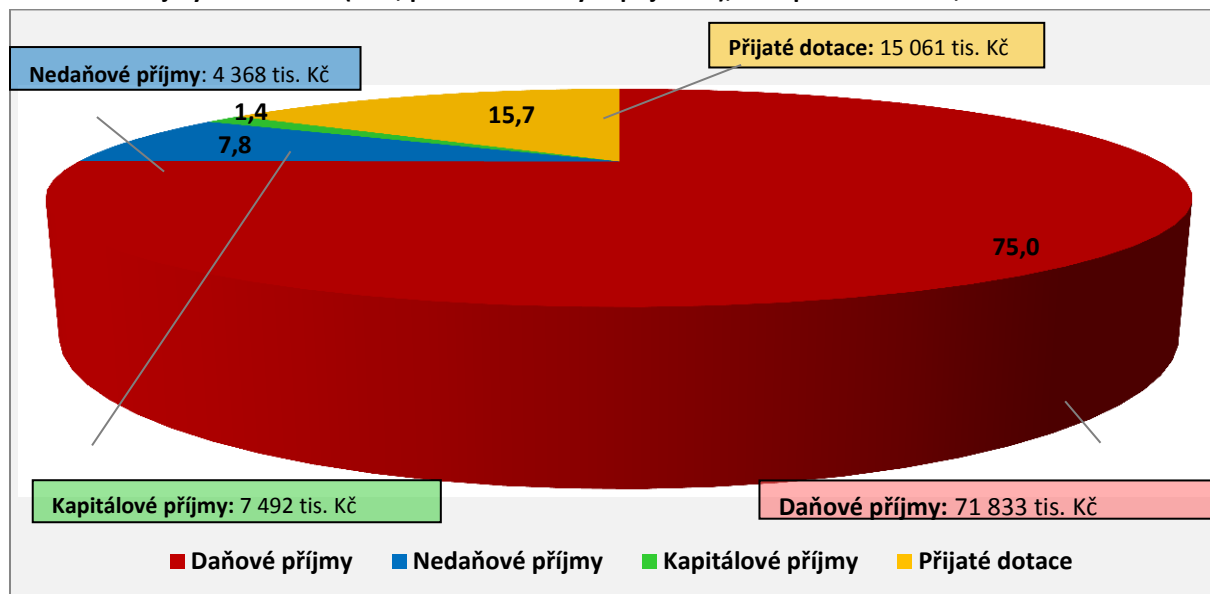
Obrázek 25 Příjmy města Bělá pod Bezdězem (mil. Kč), 2011–2015

Zdroj: Vlastní data města Bělá pod Bezdězem 2016

Z hlediska podílů jednotlivých typů příjmů rozpočtu města tvořily nejvyšší podíl v roce 2015 daňové příjmy (ca 75 %), které město získává na základě zákona o rozpočtovém určení daní a které zahrnují zejména sdílené daně (obrázek 26). Druhý nejvýznamnější zdroj rozpočtu města představují nedaňové příjmy, které plynou z aktivity města či jiných subjektů ve prospěch města (např. příjmy z poskytování služeb a výrobků, příjmy z pronájmu majetku města apod.). Významný je i objem přijatých transferů. Kapitálové příjmy související s prodejem nemovitostí města představují u města Bělá pod Bezdězem méně významný zdroj příjmů.

Obrázek 26 Příjmy v roce 2015 (abs., podíl na celkových příjmech), Bělá pod Bezdězem, 2015

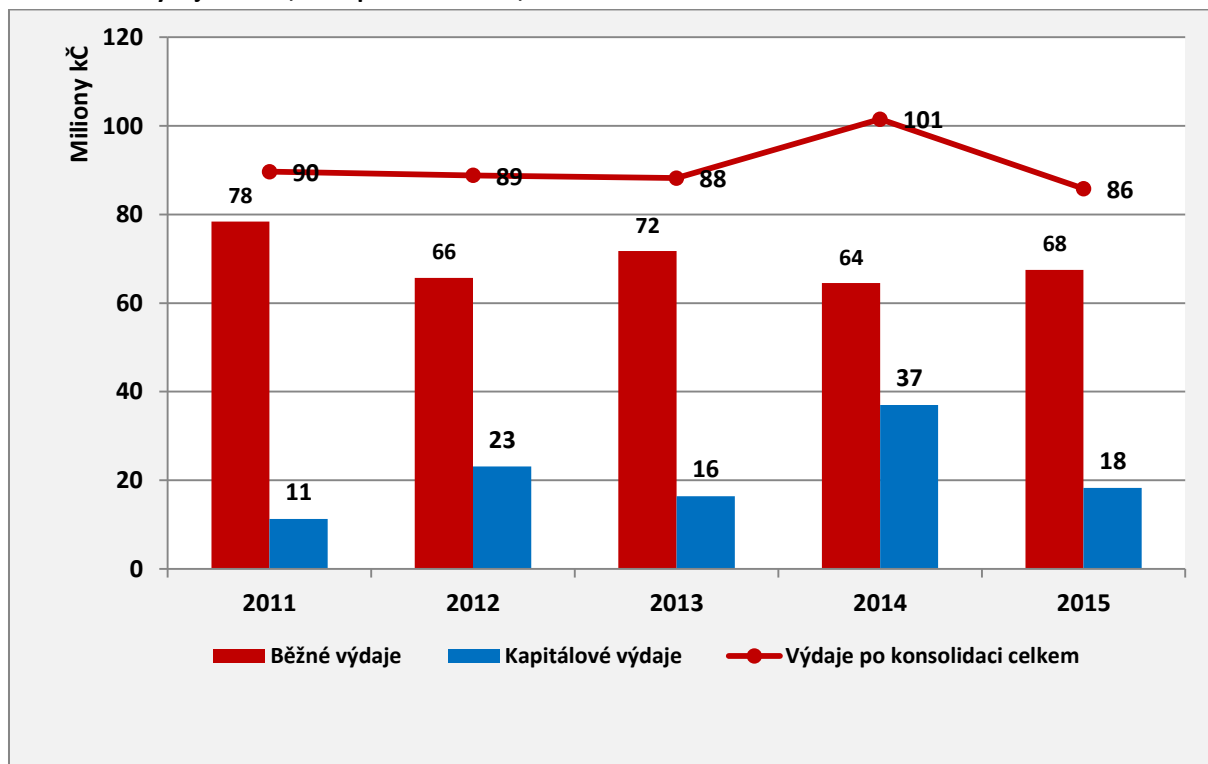
Zdroj: Vlastní data města Bělá pod Bezdězem 2016

Příjmy města Bělá pod Bezdězem lze považovat za víceméně stabilizované (především daňové a nedaňové příjmy). Výše přijatých dotací se odvíjí od aktivity a schopnosti města v oblasti čerpání investičních dotací.

Výdaje města

Vývoj celkových výdajů rozpočtu města a jejich struktury v letech 2011–2015 je zobrazen na obrázcích 27 a 28. Celkové konsolidované výdaje města dosáhly téměř 86 mil. Kč v roce 2015 (obrázek 27). V rozpočtu města převládaly výdaje běžné, tj. spojené s provozem (na chod městského úřadu, údržbu veřejných prostranství, podporu místní kultury a sportu atd.). Tyto výdaje, které jsou ovlivněny mj. inflací, se ve sledovaném období pohybovaly v rozpětí 64–78 mil. Kč a nelze u nich stanovit jednoznačný trend vývoje. U kapitálových výdajů je odlišná situace, jelikož tyto výdaje jsou mj. ovlivněny výší čerpaných dotací (zejména krytých z dotačních programů EU) a zahrnují např. finanční prostředky na investiční výstavbu, nákup nemovitostí atd. Výše kapitálových výdajů velmi kolísala. Nejnižší kapitálové výdaje mělo město v roce 2011 (11 mil. Kč), nejvyšší v roce 2014 (37 mil. Kč). V roce 2015 je patrný pokles kapitálových výdajů města, který může souviset se snahou dočerpat prostředky z programového období 2007–2013. V roce 2015 přesáhly kapitálové výdaje 18 mil. Kč, což představuje zhruba poloviční hodnotu kapitálových výdajů z roku 2014. Další vývoj investiční aktivity města bude záviset zejména na tom, jak město bude čerpat finanční prostředky z operačních programů a dalších dotačních zdrojů v rámci nového programového období.

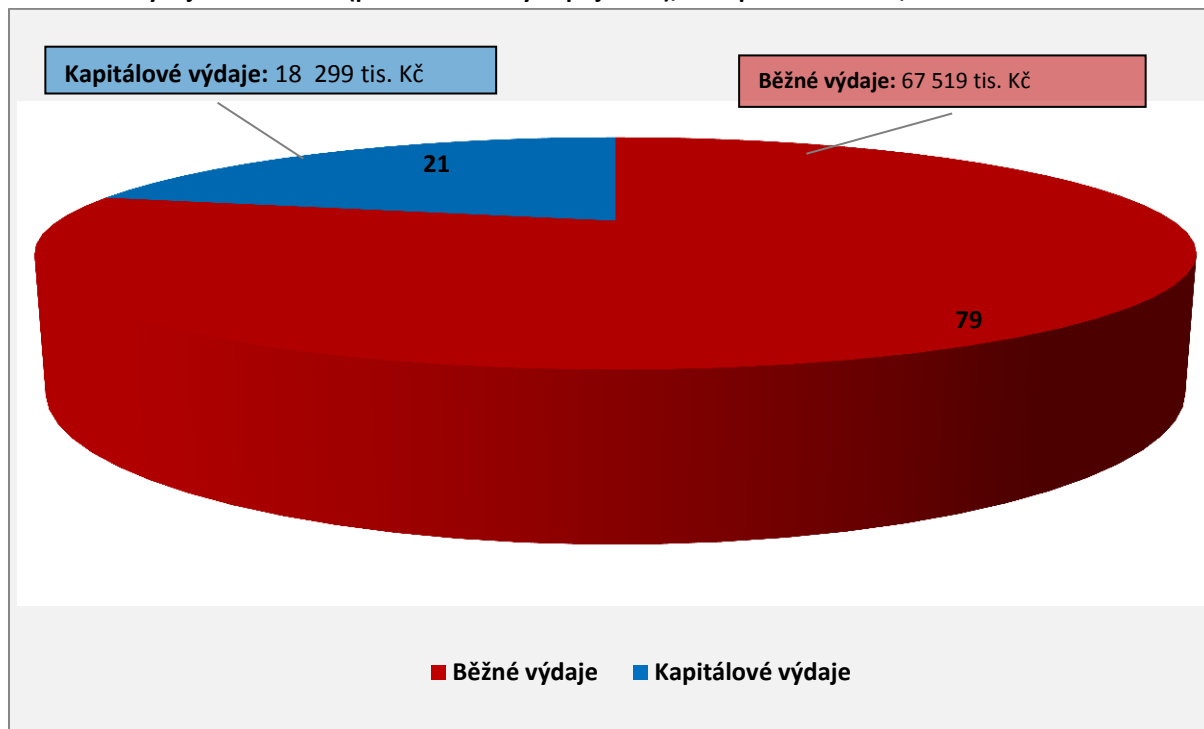
Obrázek 27 Výdaje města, Bělá pod Bezdězem, 2011–2015

Zdroj: Vlastní data města Bělá pod Bezdězem 2016

Běžné výdaje dosáhly výše 67,5 mil. Kč v roce 2015 a podílely se tak na celkových výdajích 79 % v roce 2015 (obrázek 28). Kapitálové výdaje činily ca 18 mil. Kč, tj. podíl 21 % na celkových.

Obrázek 28 Výdaje v roce 2015 (podíl na celkových příjmech), Bělá pod Bezdězem, 2015

Zdroj: Vlastní data města Bělá pod Bezdězem 2016

Zadluženost města

V letech 2011–2013 nebylo město Bělá pod Bezdězem zadluženo (tabulka 33). V letech 2014 a 2015 pak vykázalo zadluženost vlivem nárůstu úvěrů a komunálních dluhopisů. Naopak položku přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy mělo město po celé sledované období nulovou. Na základě hodnocení ukazatele dluhové služby je město na velmi dobré úrovni.

Tabulka 33 Finanční ukazatele (v Kč), Bělá pod Bezdězem, 2011–2015

UKAZATEL	2011	2012	2013	2014	2015
Příjem celkem (po konsolidaci)	78 362 823	74 967 478	87 029 803	125 478 831	71 833 448
Úroky	0	0	0	0	0
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	0	0	0	0	170 813
Dluhová služba celkem	0	0	0	0	170 813
Ukazatel dluhové služby (v %)	0	0	0	0	0,24
Úvěry a komunální dluhopisy	0	0	0	1 096 918	9 732 269
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	0	0	0	0	0
Zadluženost celkem	0	0	0	1 096 918	9 732 269

Pozn. Dluhová služba celkem = úroky + uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků. Ukazatel dluhové služby = dluhová služba celkem děleno příjmy celkem (po konsolidaci). Zadluženost celkem = úvěry a komunální dluhopisy plus přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy

Zdroj: Vlastní data města Bělá pod Bezdězem 2016

Rozpočtový výhled města

Město Bělá pod Bezdězem schválilo v prosinci roku 2016 rozpočtový výhled na roky 2017–2018, který (spolu rozpočtem na rok 2016) ukazuje tabulka 34. Rozpočtový výhled je upravován podle aktuálních potřeb města.

Tabulka 34 Rozpočtový výhled (v Kč), Bělá pod Bezdězem, 2016–2018

TŘÍDA	ROZPOČET 2016	ROZPOČTOVÝ VÝHLED 2017	ROZPOČTOVÝ VÝHLED 2018
Daňové příjmy	68 420 920	62 911 000	63 000 000
Nedaňové příjmy	7 653 622	5 000 000	5 000 000
Kapitálové příjmy	278 000	0	0
Přijaté dotace	10 225 980	4 000 000	4 000 000
Příjmy po konsolidaci celkem	86 578 522	71 911 000	72 000 000
Běžné výdaje	73 997 290	72 000 000	72 000 000

Kapitálové výdaje	8 867 000	10 000 000	10 000 000
Výdaje po konsolidaci celkem	82 864 290	82 000 000	82 000 000
Saldo příjmů a výdajů (schodek / přebytek)	3 714 232	-10 089 000	-10 000 000
Provozní saldo	12 303 232	-89 000	0
Výše provozního salda (v %)	14	0	0

Zdroj: Vlastní data města Bělá pod Bezdězem 2016

Investiční aktivita města

Investiční aktivitu města v letech 2011–2015 ukazuje tabulka 35. Na řadu realizovaných projektů a další akce a projekty neinvestičního charakteru získalo město dotační tituly (tabulka 36). Město každoročně získává dotace Ministerstva kultury v rámci Programu regenerace městských památkových zón a městských památkových rezervací a Programu záchrany architektonického dědictví.

Nejvýznamnější dotace, které kdy město získalo, byly dotace z ROP Střední Čechy, a to na dvě etapy Regenerace městské památkové zóny, ze kterých se zrekonstruovalo náměstí (v letech 2008–2010). Město získalo i dotace z Operačního programu životní prostředí na Revitalizaci stromořadí ke hřbitovu a Na Šancích a na Odbahnění rybníku v Březince.

Tabulka 35 Stavební a investiční akce (v Kč), 2011–2015, Bělá pod Bezdězem

SOUPIS STAVEBNÍCH A INVESTIČNÍCH AKCÍ (v Kč)	
2011	
Stavební úpravy Mateřské školy ve Březince	250 000
2012	
Regenerace části městského centra - II. etapa, 1. část	25 000 000
Prodloužení vodovodního řadu v areálu Vazačka	500 000
2013	
Oprava komunikace v ul. Elišky Krásnohorské	3 500 000
Rekonstrukce veřejného osvětlení – I. etapa	1 600 000
Kanalizační přivaděč Vrchbělá	18 000 000
Bezbariérové úpravy chodníku v ul. Tyršově – I. Etapa	2 500 000
2014	
Stavební úpravy bazénu sauny	400 000
Přístavba Mateřské školy v ul. Velenského	6 500 000
Obslužná komunikace pro průmyslovou zónu Vazačka	12 500 000
Zateplení Mateřské školy v ul. Velenského	7 500 000
Parkování u Základní školy v ul. Tyršově	650 000
Informační centrum s expozicí na zámku Bělá pod Bezdězem	12 200 000
2015	
Stavební úpravy Ješkovy ulice	750 000

III/27235 Bělá pod Bezdězem, průtah	10 000 000
Stavební úpravy brouzdaliště	2 000 000
Výměna otvorů ZŠ Tyršova ul.	1 950 000
Stavební úpravy bytu Zámek čp. 2 – I. NP na dvě bytové jednotky	2 300 000
2016	
Bělá pod Bezdězem – veřejné osvětlení v ul. Bezděžská	1 300 000
Stavební úpravy bytů ve 2. NP a 3. NP čp. 25, Masarykovo nám. – I. etapa	3 500 000
Bělá pod Bezdězem, Mělnická ulice – vodovod	750
Plynová kotelna pro objekt na st.p.č. 3/1 v k.ú. Bělá pod Bezdězem 1. etapa	400

Pozn. Akce jsou uvedeny v roce dokončení.

Zdroj: Zpravodaj města Bělá pod Bezdězem, data MěÚ Bělá pod Bezdězem

Tabulka 36 Získané dotační tituly, 2011–2016, Bělá pod Bezdězem

Získané dotační tituly
Revitalizace stromořadí Bělá pod Bezdězem – II. etapa
Informační centrum s expozicí na zámku Bělá pod Bezdězem
Stavební úprava a přístavba mateřské školy v Bělé pod Bezdězem
Instalace OZE a snížení energetické náročnosti MŠ Bělá pod Bezdězem
Kompostéry pro občany města Bělá pod Bezdězem
Přeměna okolí MŠ Březinka na přírodní zahradu
Bělá p. B., Chodník Tyršova - I. etapa (úsek 250 m - Masarykovo náměstí – Mělnická)
Parkování před základní školou v Tyršově ulici
Obslužná komunikace pro průmyslovou zónu Vazačka v Bělé pod Bezdězem – komunikace 110c
Snížení imisí - Pořízení čistící komunální techniky – město Bělá pod Bezdězem
Vrchbělá – kanalizační přivaděč
Revitalizace VO Bělá p. B. – I. etapa
Pořízení minibusu
Varovný systém ochrany před povodněmi a přírodními živly Mikroregionu Podralsko (VSOP – Podralsko)
Obnova povrchu sportovního multifunkčního hřiště v areálu ZŠ
Rozšíření kamerového systému ve městě
Bělské balónové hemžení 2015
Zásahové vozidlo pro JSDH Bělá pod Bezdězem
Obnova a revitalizace vegetačních prvků – zámecký příkop, pasportizace – I. etapa

Pozn. Město má přiznané dotace projektů v realizaci, avšak čerpání zatím neproběhlo – je plánováno na rok 2017. Jedná se o následující stavební úpravy kuchyně MŠ Velenského Bělá pod Bezdězem, Snížení energetické náročnosti ZŠ Tyršova 20, Bělá pod Bezdězem

Zdroj: Zpravodaj města Bělá pod Bezdězem, data MěÚ Bělá pod Bezdězem

Dále tabulka 37 ukazuje aktuální projekty, projekty a akce plánované k realizaci v roce 2017 a diskutované a plánované záměry.

Tabulka 37 Projekty města, Bělá pod Bezdězem

PROJEKTY A AKCE PLÁNOVANÉ K REALIZACI V ROCE 2017
Bezbariérová trasa městem – Chodníky Tyršova – II. etapa, spojení centra s budovaným obchodním domem
Snížení energetické náročnosti ZŠ Tyršova 20, Bělá pod Bezdězem
Stavební úpravy bytů ve 2. NP a 3. NP čp. 25, Masarykovo nám. – II. etapa
Zateplení fasády č.p. 25, Masarykovo náměstí
Zámek Bělá p. B. – severní křídlo, oprava stropu 2. NP – I. etapa – řešení statických závad
Zámek Bělá p. B. – zabezpečení schodiště k Muzeu a městské expozici
Stavební úpravy kuchyně MŠ Velenského, Bělá pod Bezdězem
Plynofikace Lidová
Pasport komunikací
Obnova a rozšíření herních prvků – dětské hřiště u Vodojemu
Oprava břehů rybníku Slon – II. etapa
Oprava stropu v tělocvičně ZŠ Máchova
Radnice – úprava nádvoří II. etapa
Obnova a revitalizace vegetačních prvků – zámecký příkop, II. etapa
Rekonstrukce střech bytových domu v Husově ulici
PŘIPRAVOVANÉ PROJEKTY PRO REALIZACI V DALŠÍCH LETECH*
Komunikace Tréglova – nová místní komunikace
Další etapy regenerace historického centra – kompletní rekonstrukce ulic a prostranství (Farská, Umlaufova, Postřihačská, Krupská – projekčně připraveno, další v projektové přípravě)
Úprava okolí Sokolovny a tržnice
Rekonstrukce místních komunikací a chodníků
Dokončení úprav dešťové kanalizace v ulici Fortenská
Další etapa řešení statických závad na Zámku – pravděpodobně projekční příprava odvodnění
DISKUTOVANÉ A PLÁNOVANÉ ZÁMĚRY, POTŘEBY**
Centralizace základního školství do areálu v Máchově ulici
Revitalizace panelového sídliště
Revitalizace Zámku Bělá – další etapy směřující ke kulturně společenskému využívání objektu dle studie
Bezbariérová trasa městem – další etapy, např. Mladoboleslavská ulice
Rozšíření sběrového dvora
Revitalizace barokní zahrady u zámku
Revitalizace koupaliště – zejména oprava bazénu, udržitelnost kvality vody

Pozn. *projekty projekčně připravené nebo projekty u nichž v roce 2017 má dojít k projekční přípravě;

** projekty ve stádiu přípravy studií a diskuze záměru.

Zdroj: data MěÚ Bělá pod Bezdězem

SHRNUTÍ

Pozitivem města je vývoj provozního salda, tzn. město je schopno krýt běžné výdaje svými daňovými a nedaňovými příjmy. Kladně lze hodnotit i přebytek rozpočtu, který město vykázalo v posledních dvou letech. Město mělo poměrně vyrovnanou úroveň běžných výdajů. Rozkolísanost však byla patrná u kapitálových výdajů, což bylo mj. dáno značnou aktivitou města v oblasti čerpání dotačních prostředků. Aktivita a schopnost města v této oblasti však představuje významný faktor rozvoje města. Cílem města v dalších letech by tak mělo být udržení zdravého finančního řízení a dotační aktivity.

I nadále by se mělo pokračovat v péči o majetek města a současně by se město mělo pokusit o řešení situace areálů a objektů, které chátrají a nejsou v jeho majetku.

Vzhledem ke značnému počtu podnikatelských subjektů je třeba, aby byla nastavena spolupráce města s těmito subjekty.

Město nemá aktuálně schválený územní plán.

2.11. Analýza strategických dokumentů na národní, regionální a místní úrovni

V tabulce 38 je uveden přehled klíčových strategických dokumentů na národní, krajské úrovni, úrovni SO ORP, které mohou mít vliv na rozvoj města. Současně jsou zde uvedeny strategické dokumenty města. Dokumenty jsou hierarchicky seřazeny od nadnárodní úrovně až po úroveň SO ORP.

Tabulka 38 Strategické dokumenty na národní, krajské úrovni, regionální úrovni a úrovni města

NÁZEV DOKUMENTU	STRUČNÝ POPIS DOKUMENTU	VZTAH K ROZVOJI MĚSTA
NÁRODNÍ ÚROVEŇ		
Národní program reform	NPR je příspěvkem České republiky k plnění cílů Strategie Evropa 2020. Vychází z priorit definovaných politickou vůlí vlády. Příspěvek odráží různorodé zájmy rezonující ve společnosti; za tímto účelem byl dokument v průběhu své přípravy v roce 2011 a aktualizace pro rok 2012 několikrát diskutován se zástupci sociálních partnerů, krajských a místních samospráv a zainteresované akademické veřejnosti. Dokument je ke stažení na: http://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/dokumenty/narodni-program-reform-2013--105902/ .	Tento dokument se promítá do Dohody o partnerství, tj. i do možností čerpání prostředků z kohezní politiky v ČR.
Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	SRR ČR je základním koncepčním dokumentem České republiky v oblasti regionálního rozvoje. Materiál formuluje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje. Aktuální strategie je zpracována na období 2014–2020. Dokument je ke stažení na http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020 .	
Politika územního rozvoje ČR	PÚR představuje dokument územního plánování celostátní povahy. Účelem tohoto dokumentu je koordinovat územně plánovací činnosti krajů a zároveň sloužit jako zdroj argumentů při prosazování českých zájmů v rámci územního rozvoje EU. Politika územního rozvoje mj. vymezuje rozvojové oblasti, rozvojové osy, specifické oblasti a koridory technické a dopravní infrastruktury na území ČR. V roce 2015 proběhla aktualizace dokumentu, která se nejvíce dotkla kapitol týkajících se rozvojových záměrů dopravní a technické infrastruktury. Znění Aktualizace č. 1 je ke stažení zde: http://www.mmr.cz/getmedia/e7ff2b3b-b634-425f-8fa5-6699b8d2f755/2015_VI_8_cistopis_apur_1.pdf?ext=.pdf	
KRAJSKÁ ÚROVEŇ		
Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014–	Základní střednědobý plán podpory regionálního rozvoje na úrovni Středočeského kraje, ve kterém jsou vymezena cílená opatření a intervence zaměřená na simulace rozvoje kraje. Dokument je ke stažení na https://www.kr-	

2020	stredocesky.cz/documents/20541/155976/PRK+SK+2014-2020.pdf/6b847e48-b09b-486f-b262-1d42e132124e .	
Generel cyklotras a cyklostezek na území Středočeského kraje	Generel formuluje podmínky a cíle rozvoje rychlodopravy na území kraje s cílem rovnoměrného pokrytí kraje bezpečnými cyklotrasami a cyklostezkami, které budou navazovat nejen samy mezi sebou, ale i na jiné druhy dopravy (zejména železniční a autobusovou). Tento koncepční dokument je koncipován do určité míry podrobnosti, kterou mohou jednotlivé subjekty (tj. ORP, obce atd.) dále zpřesňovat ve svém území až do fáze realizační dokumentace. Generel byl aktualizován v roce 2012. Dokument je ke stažení na https://www.kr-stredocesky.cz/documents/20541/3138335/Generel+cyklistick%C3%BDch+tras+a+cyklostezek+na+%C3%BAzem%C3%AD%20St%C5%99edo%C4%8Desk%C3%A9ho+kraje+n%C3%A1vrhov%C3%A11%20%C4%8D%C3%A1st+Aktualizace+2012/40c27a63-2230-4e69-934b-5b6a4fa27b66.	V dokumentu je mj. uvedeno řešit výstavbu a údržbu úseků v okolí Benátek nad Jizerou.
Program rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji	Jedná se o programový dokument k podpoře rozvoje cestovního ruchu na úrovni kraje. Vymezuje rozvojové cíle v oblasti cestovního ruchu a opatření k jejich naplnění. Dokument je ke stažení na https://www.kr-stredocesky.cz/web/20541/45	Strategie města by měla navázat na strategická opatření dokumentu.
Územní energetická koncepce	Energetickou koncepci zpracoval Středočeský kraj na základě zákona o hospodaření energií. Koncepce navrhuje způsoby zlepšení hospodaření s energiemi (zejména pro velké budovy, např. školy, nemocnice, obytné domy). Dále koncepce uvádí řešení využití nových možností v dodávce tepla (např. používání slunečních kolektorů, biomasy atd.). Dokument je ke stažení na https://www.kr-stredocesky.cz/web/20541/61	Dokument popisuje návrhy na zlepšení hospodaření s energiemi.
ÚROVEŇ SO ORP		
Strategie území správního obvodu obce s rozšířenou působností Mladá Boleslav	Dokument na období 2015–2024 byl zpracovaný za účelem vymezení a vydefinování čtyřech oblastí (předškolní výchova a základního školství, sociální služby, odpadové hospodářství a cestovní ruch) pro možnosti meziobecní spolupráce ve SO ORP Mladá Boleslav. Dokument lze stáhnout na http://obcesobe.webnode.cz/dokumenty/analyticko-strategicke-dokumenty/	Strategie města by měla navazovat na strategické cíle SO ORP Mladá Boleslav v daných oblastech.

Územně analytické podklady SO ORP Mladá Boleslav	Podklady pořizoval Magistrát města Mladá Boleslav a monitorují stav a vývoj území SO ORP Mladá Boleslav. Poslední aktualizace podkladů, tj. 3. úplná proběhla v září 2014 (celkem již 3. aktualizace). Kompletní dokumentace je ke stažení na http://mb-net.cz/3%2Duplna%2Daktualizace%2Duap%2Dorp%2Dmb%2D2014/d-35029/p1=33085 .	
MÍSTNÍ ÚROVEŇ		
Strategický plán rozvoje města Bělá pod Bezdězem	Strategický plán rozvoje města Bělá pod Bezdězem, který byl zpracován v roce 2009, představoval základní rozvojový dokument města. Tento strategický dokumentu je v současné době aktualizován zpracováním tohoto nového dokumentu.	/
Územní plán města Bělá pod Bezdězem	Aktuálně je město bez územního plánu.	/

SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Sledovat aktuální stav a vývoj dokumentů představuje proces významný pro rozvoj města, stejně tak i respektování zásad uvedených v těchto dokumentech.

2.12. Výsledky kvantitativního a kvalitativního výzkumu

2.12.1. Vstupní seminář

V rámci vstupního semináře pro veřejnost a zastupitele bylo zjištěno následujících 23 problémů, z nich bylo vybráno 7 nejzásadnějších (tabulka 39). Za zcela zásadní problém je obyvateli města vnímáno stávající rozmístění budov základní školy. Jednotlivé stupně základní školy jsou rozděleny do tří budov, které se nachází v rozdílných částech města (více viz podkapitola - školství). Obyvatelé by uvítali umístění všech stupňů základní školy v jednom objektu, a to v Máchově ulici. V souvislosti se školstvím byl zmíněn i špatný technický stav budovy družiny, který je třeba řešit co nejdříve. Obyvatelé města jsou dále nejvíce nespokojeni se stavem památek ve městě. Zejména se jedná o chátrající budovu zámku, Orlovnu a kostel. Dále obyvatelé projeví zájem o zachování stávajícího rázu koupaliště. Nespokojenost obyvatel pramení i z nekvalitních dopravních komunikací vč. chodníků. Do budoucna očekávají obyvatelé rozvoj bydlení, který město podpoří. Velmi diskutovaným problémem byl i úbytek stravovacích zařízení ve městě, který trápí nejen samotné obyvatele města, ale má i významný vliv na rozvoj cestovního ruchu ve městě. Sedmým klíčovým problémem se staly herny, které si obyvatelé města přejí buď vytěsnit z centra, nebo ve městě zcela zakázat. Mezi ostatními zjištěnými problémy lze jmenovat například nízký počet odborných lékařů, nedostatek parkovacích míst pro osobní automobily, autobusy, nedostatečné sportovní zázemí pro veřejnost a s ním související nedostatek herních prvků pro všechny cílové skupiny na území města.

Tabulka 39 Klíčové problémy města

POŘADÍ	KLÍČOVÉ PROBLÉMY
1.-3.	Centralizace školství a technický stav družiny
1.-3.	Stav památek (zámek, Orlovna, kostel)
1.-3.	Zachovat ráz koupaliště
4.	Dopravní komunikace – kvalita
5.	Rozvoj bydlení (růst počtu obyvatel)
6.	Pohostinství – úbytek provozoven
7.	Zákaz heren (vyhnat z centra)
	Stav zdravotnictví (specialisté)
	Bezpečnost (městská policie)
	Údržba veřejných prostor (plošně)
	Cyklostezky – Vrchbělá, Hlínoviště atd.
	Nedostatek sběrných míst na tříděný odpad
	Parkovací místa (pro osobní automobily i pro autobusy a tiráky)
	Technický stav zdravotního střediska
	Více herních prvků pro všechny věkové kategorie
	Sportovní zázemí pro veřejnost
	Škála maloobchodů
	Hluk
	Aktivizace občanů
	Budova kina – využití

POŘADÍ	KLÍČOVÉ PROBLÉMY
	Absence místa pro setkávání
	Protidrogová prevence
	Podpora seniorů – zejména nedostatek pobytových zařízení

Pozn. Zeleně podbarvená pole značí TOP 7 problémů města. Seřazeno dle hierarchie.

Zdroj: vstupní seminář pro veřejnost a zastupitele 2016

2.12.2. Dotazníkové šetření

Obyvatelům města Bělá pod Bezdězem se nejčastěji ve vztahu k městu vybaví hrad Bezděz, který se nachází nedaleko od města (obrázek 29). Pro město a jeho okolí je charakteristická významně zalesněná krajina, i z tohoto důvodu si obyvatelé spojují město se sloganem „lesy, houby, borůvky“. Dále nejčastěji obyvatelé uváděli městské koupaliště. Značné zastoupení měl i Máchův kraj a blízké Máchovo jezero.

Obrázek 29 Slogan, heslo, symbol – vztah k městu

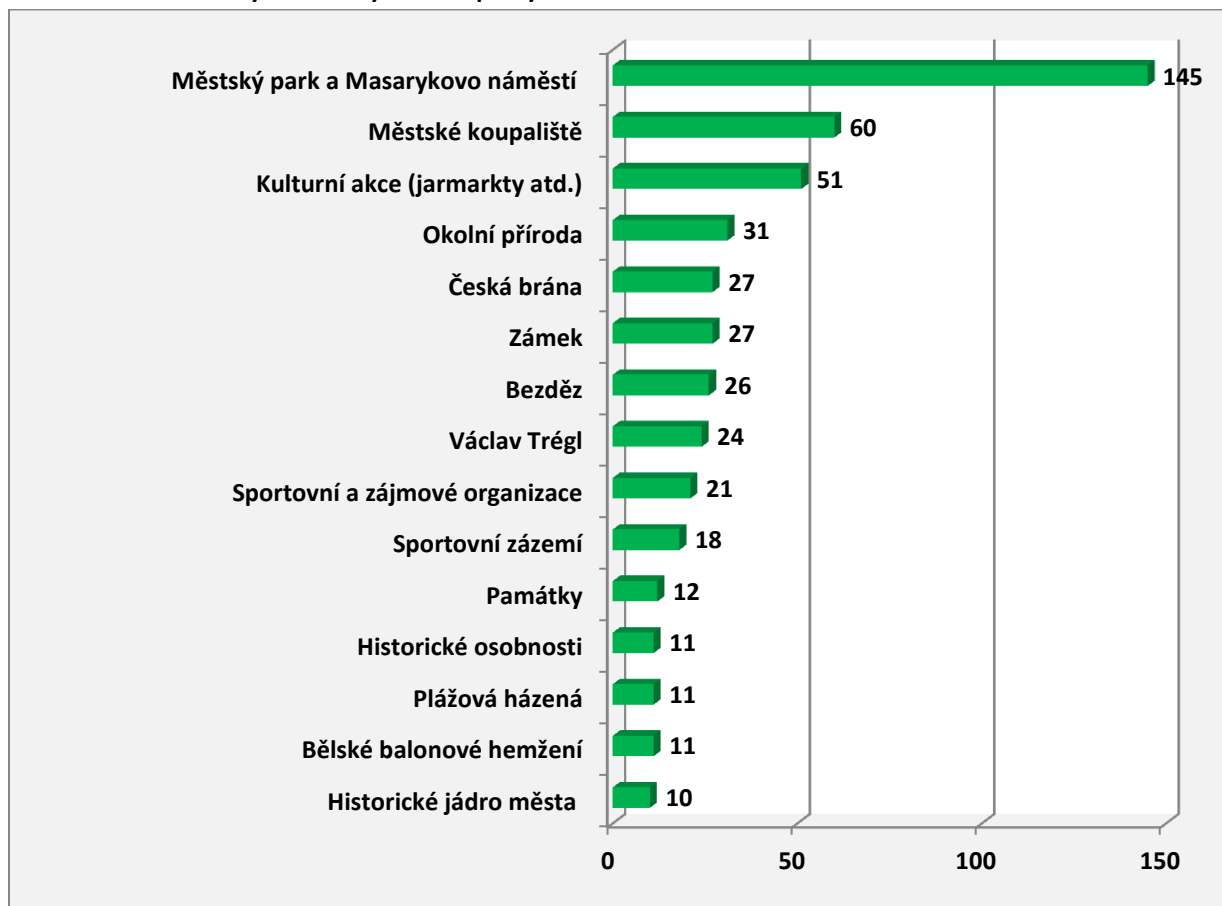

Pozn. Znění otázky: „Jaký slogan, heslo či symbol se Vám vybaví ve vztahu k městu Bělá pod Bezdězem?“ Zaškrtněte 5 z nabídnutých možností nebo dopište své. Uvedeno 10 položek s nejvyšším počtem četností. Velikost písma značí četnost odpovědí jednotlivých položek.

Zdroj: dotazníkové šetření 2016

Obyvatelé města nejčastěji uváděli, že jsou ve městě hrdí zejména na městský park a Masarykovo náměstí (obrázek 30). Dále jsou hrdí na městské koupaliště a kulturní akce konané ve městě. Mezi konkrétně jmenovanými lze uvést Bělské balonové hemžení, Tréglova Bělá či jarmarky. V návaznosti na výše uvedené má pro obyvatele značný význam i okolní příroda a historické památky města (Česká brána, zámek atd.). Z dalších odpovědí respondentů je patrná hrdost na možnosti sportovního a kulturního vyžití. Z výše uvedeného vyplývá, že obyvatelé jsou hrdí na ráz města.

Obrázek 30 Hrdost obyvatel na vybrané aspekty města

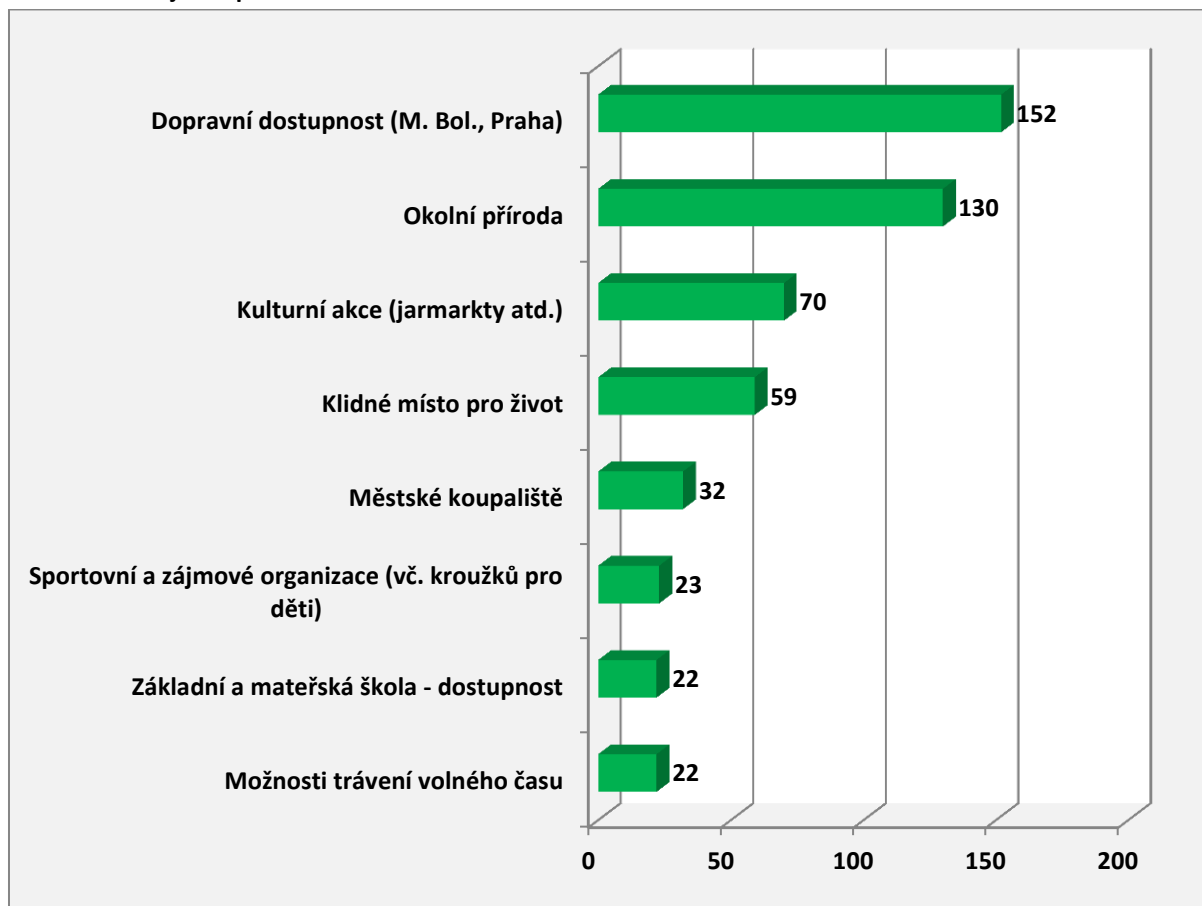
Pozn. Znění otázky: „Napište stručně, na co jste ve městě skutečně hrdí.“ Uvedte alespoň 3. (Například konkrétní místo, památka, instituce, spolek, akce, historická událost či osobnost atd.).

Seřazeno dle četnosti odpovědí. Uvedeny odpovědi s četností více než 10.

Zdroj: dotazníkové šetření 2016

Na obrázku 31 jsou uvedena největší pozitiva města. Za největší pozitivum je zcela jednoznačně považována dobrá dopravní dostupnost, a to jak blízkého okresního města Mladá Boleslav, tak i hlavního města Prahy. Vysokého hodnocení se dostalo i okolní přírodě a kulturním akcím. Pozitivní je i názor, že město Bělá pod Bezdězem je klidným místem pro život (zejména venkovského stylu). Ze zjištěných pozitiv vyplývá, že klíčový je pro obyvatele ráz maloměsta, tj. dění ve městě (tj. sportovní i kulturní), s ním spjaté zázemí pro možnosti trávení volného času a dostupnost základní občanské vybavenosti.

Obrázek 31 Největší pozitiva města

Pozn. Znění otázky: „Uvedte dle vašeho názoru 3 největší pozitiva města. Např. dopravní spojení, kvalitní služby, společenské a kulturní akce, možnosti trávení volného času, dostupné bydlení.“ Zobrazeny odpovědi s četností vyšší než 20.

Zdroj: dotazníkové šetření 2016

Z tabulky 40 zobrazující negativa města je patrná nespokojenost obyvatel s kvalitou i kvantitou stravovacích zařízení ve městě, resp. jejich nedostatkem a úrovní. Za druhé největší negativum byla označena přítomnost bezdomovců, sociálně slabých obyvatel a uživatelů drog na veřejných prostranstvích (zejména v nočních hodinách v městském parku). Značně negativně byla hodnocena i dostupnost služeb – řada obyvatel vyjádřila mj. nespokojenost se stávající strukturou obchodů či nedostatkem a specializací lékařů. Obyvatele trápí i kvalita ovzduší, která se zhoršuje v topné sezóně vlivem topení tuhými palivy a dále vlivem působení blízké Dehtochemy. Jedním z dalších negativ města byl často uváděn technický stav některých budov a areálů – zdravotního střediska, družiny, památek, komunikací atd. Výše uvedená negativa může město ovlivnit jen nepřímo.

V návaznosti na svou nespokojenost/spokojenost se situací ve městě mohli obyvatelé navrhnout změny z hlediska rozvoje a života ve městě²⁷. Navrhované změny odpovídaly výše uvedeným odpovědím na otázku, jaká jsou dle jejich názorů největší negativa města.

Tabulka 40 Největší negativa města

POŘADÍ	NEGATIVUM	POČET ODPOVĚDÍ
1	Nedostatek stravovacích zařízení	120
2	Sociálně patologické jevy (distribuce omamných látek, kriminalita, bezdomovci)	70
3	Nedostupnost služeb	44
4	Struktura obchodů (převaha vietnamských obchodů)	33
5	Zhoršená kvalita ovzduší (zápach z Dehtochemy)	32
6	Špatný technický stav zdravotnického střediska	28
7	Chátrání památek a dalších objektů	24
8	Špatné dopravní spojení (zejména o víkendech)	17
9	Špatný technický stav družiny	15
10	Špatná dostupnost nádraží	14
11	Nedostatečné kulturní vyžití (zejména pro mládež)	13
12	Nedostatek pozemků určených pro bytovou výstavbu	13
13	Špatný technický stav komunikací a chodníků	12
14	Nedostatek volnočasových areálů pro rodiny s dětmi	12

Pozn. Znění otázky: „Uvedte dle vašeho názoru 3 největší negativa města. Např. dopravní problémy, ovzduší, dostupnost škol/školek, nedostupnost služeb, chátrající areál.“

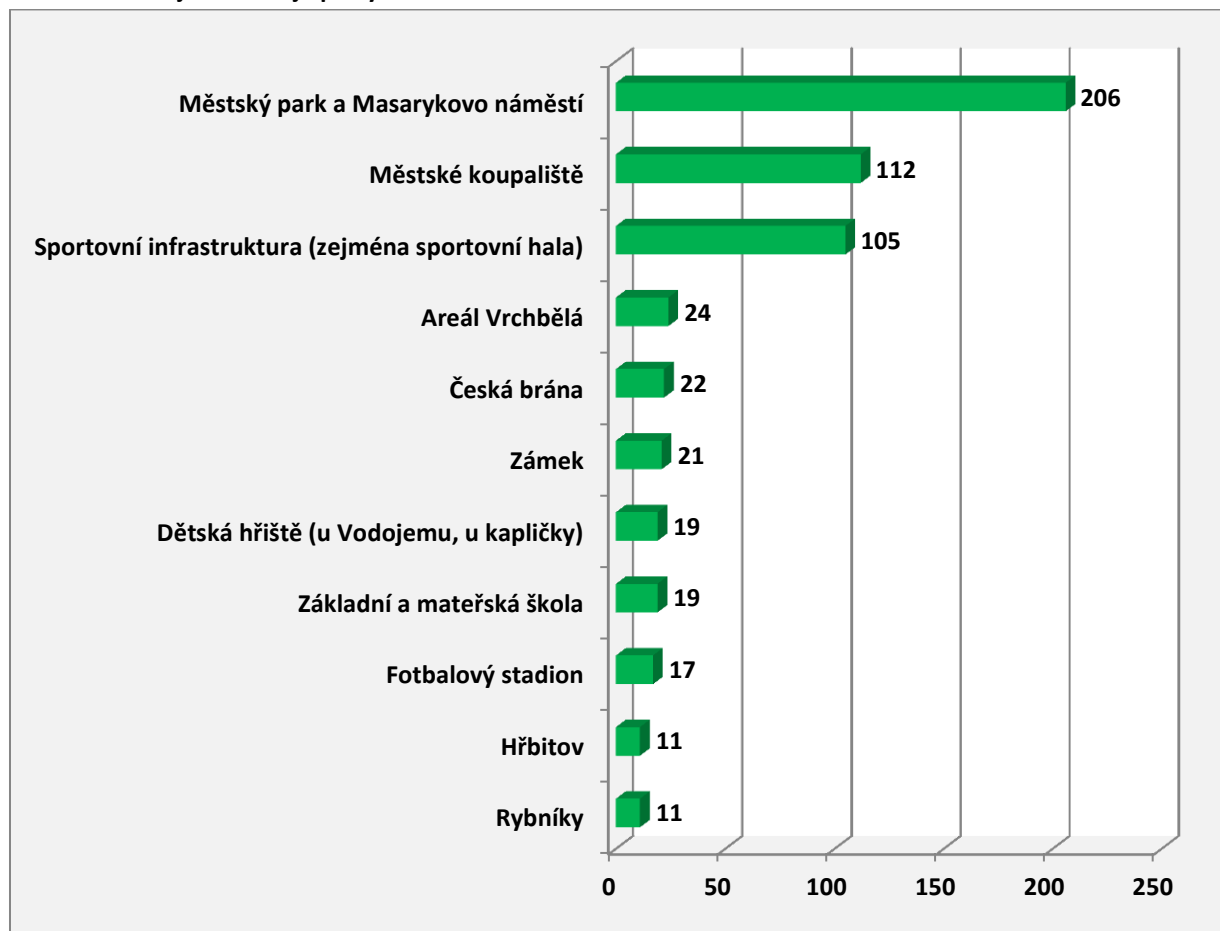
Seřazeno dle četnosti odpovědí. Uvedeny odpovědi s četností více než 12.

Zdroj: dotazníkové šetření 2016

Nejhezčím místem ve městě je dle hodnocení místních obyvatel městský park a Masarykovo náměstí (obrázek 32). Nejlépe využité je pak městské koupaliště. Pozitivní hodnocení získala i sportovní infrastruktura města, a to zejména sportovní hala. Oblibě se dále těší areál Vrchbělá, Česká brána, zámek a některá dětská hřiště. Dobře využité jsou i budovy základní a mateřské školy, stejně tak fotbalový stadion. Vhodně využité jsou i místní rybníky a hřbitov.

²⁷ Znění otázky: „Co byste z hlediska rozvoje a života ve městě změnili, pokud byste měli možnost? Uvedte alespoň 3 takové příležitosti.“

Obrázek 32 Nejhezčí a nejlépe využitá místa ve městě

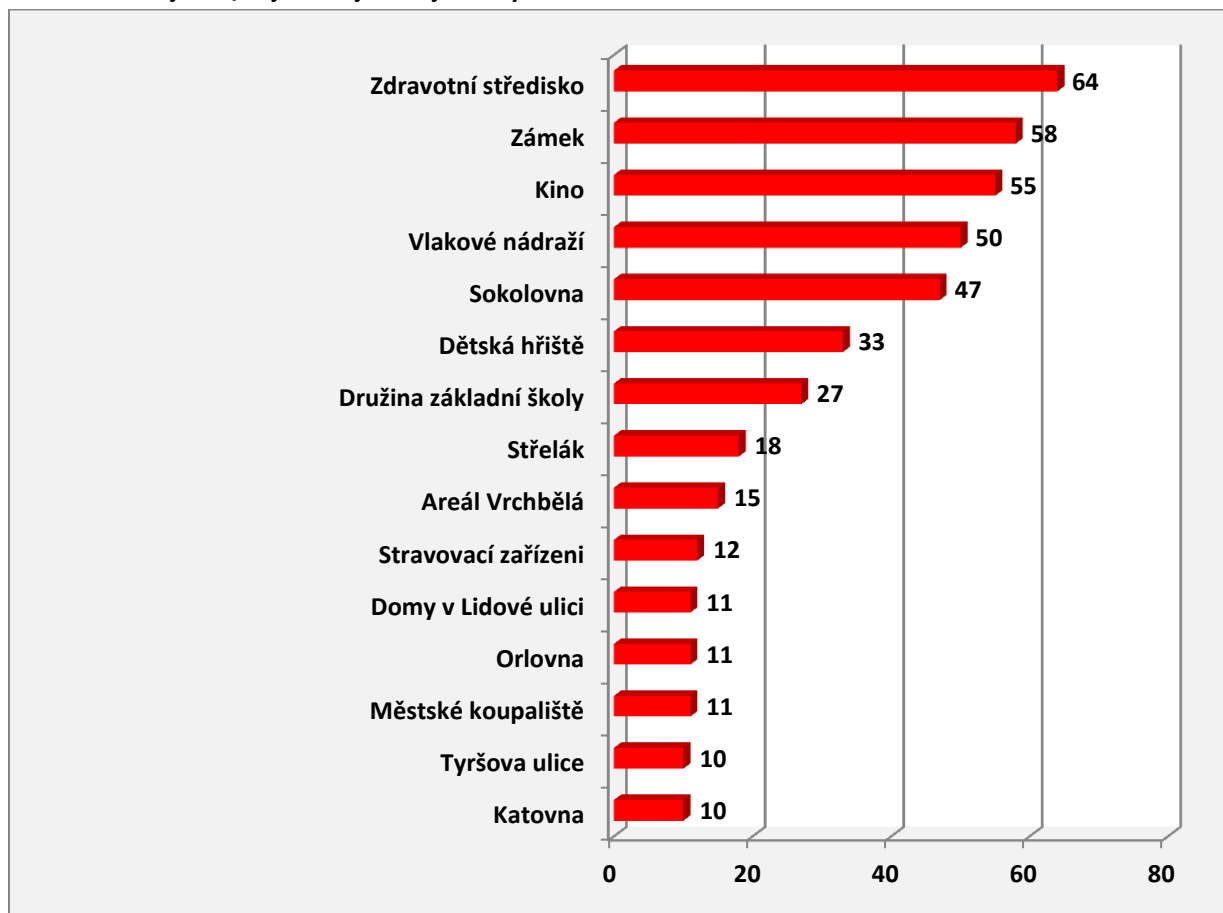
Pozn. Znění otázky: „Jaká 3 místa (objekty, či plochy) se Vám jeví v Bělé pod Bezdězem jako nejhezčí či nejlépe využitá?“

Seřazeno dle četnosti odpovědí. Uvedeny odpovědi s četností více než 12.

Zdroj: dotazníkové šetření 2016

Ve městě se nachází řada objektů a míst, kterým by město mělo věnovat pozornost, jelikož jejich využití, vzhled a technický stav jsou v mnoha případech na kritické úrovni. Nejhůře hodnoceným místem ve městě bylo obyvateli zvoleno zdravotní středisko, jehož technický stav je katastrofální a je třeba provést jeho rekonstrukci (obrázek 33). Obdobně i stávající stav a využití zámku získaly značnou kritiku od občanů města. Obyvatelé by dále uvítali rekonstrukci budovy bývalého kina a vlakového nádraží. Přičemž u vlakového nádraží byl často zmiňován problém s jeho špatnou dostupností. Mezi dalšími budovami a areály dominovaly zejména: dětská hřiště, družina základní školy, tzv. „Střelák“, areál Vrchbělá, Orlovna, Katovna, domy v Lidové ulici či městské koupaliště. Negativního hodnocení se dostalo i restauračním zařízením, které se ve městě nachází.

Obrázek 33 Nejhorší/nejošklivější a nejhůře využitá místa ve městě

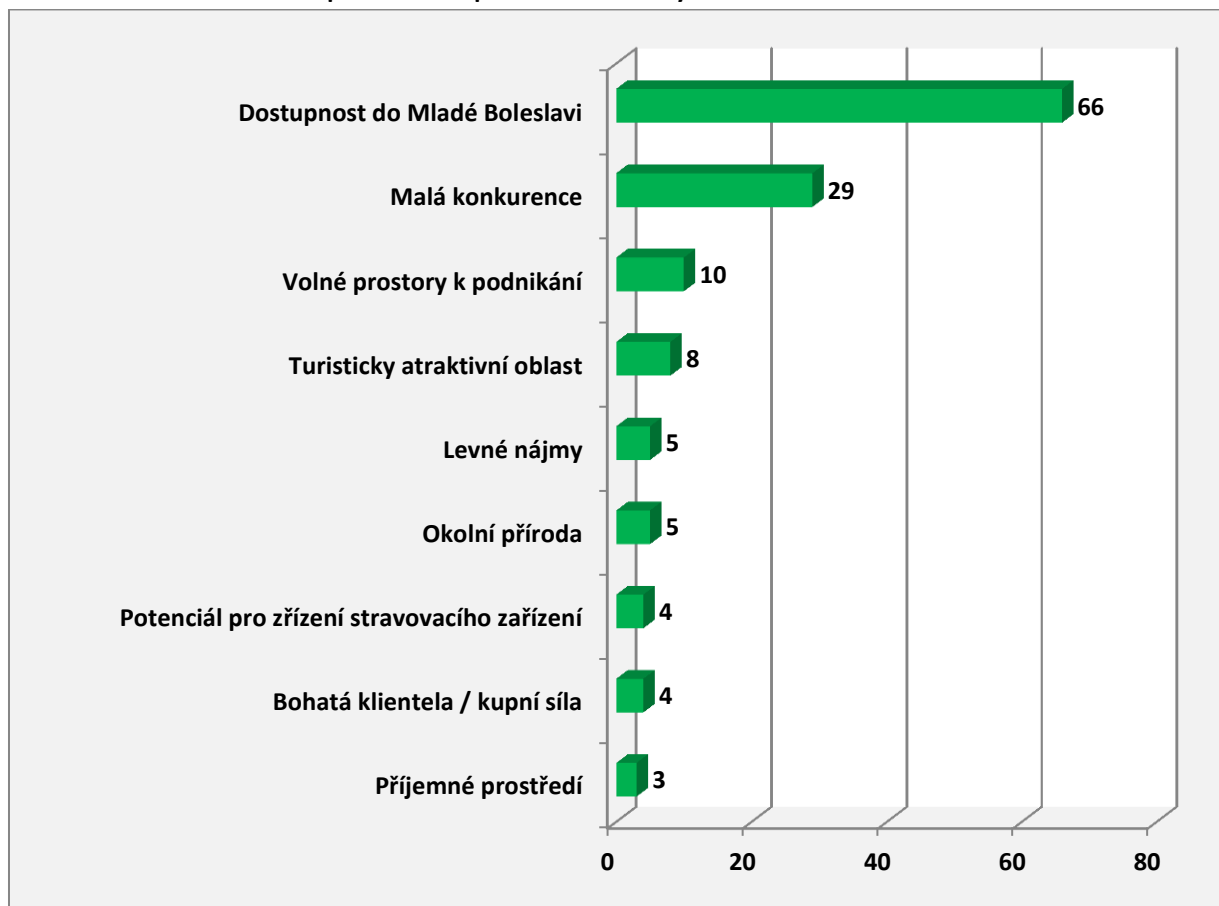
Pozn. Znění otázky: „Jaká 3 místa (objekty, či plochy) se Vám jeví v Bělé pod Bezdězem jako nejhorší/nejošklivější či nejhůře využitá?“

Seřazeno dle četnosti odpovědí. Uvedeny odpovědi s četností více než 12.

Zdroj: dotazníkové šetření 2016

Pokud by obyvatelé města měli zhodnotit potenciál města pro podnikání, vidí jako největší výhodu dobrou dopravní dostupnost do Mladé Boleslavi (obrázek 34). Značnou výhodou je i malá konkurence pro nového podnikatele a dostatek volných prostor pro podnikání. Oblast je navíc turisticky atraktivní s kvalitní přírodou a bohatou kupní silou.

Obrázek 34 Vhodnost města pro umístění podnikání - důvody

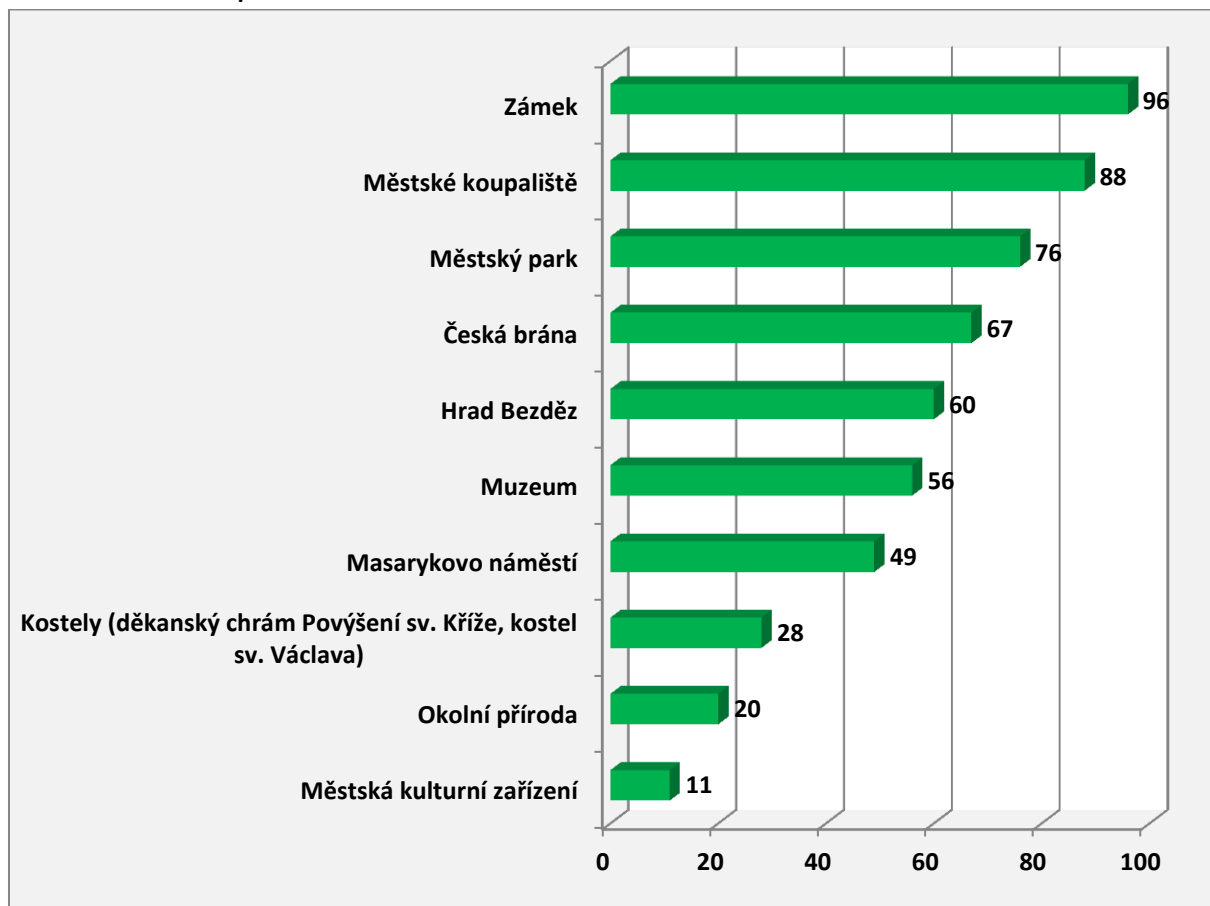

Pozn. Znění otázky: „Máte známého, který uvažuje o přesídlení svého podnikání do Bělé pod Bezdězem. Čím jej přesvědčíte, že zrovna je Bělá pod Bezdězem nejvhodnější? Uveďte 3 důvody.“

Zdroj: dotazníkové šetření 2016

Obyvatelé města by turistům doporučili navštívit zejména místní zámek a městské koupaliště (obrázek 35). Turisticky atraktivní by dle názoru respondentů mohla být i Česká brána, místní muzeum, kostely a městská kulturní zařízení. Doporučované je i samotné Masarykovo náměstí a nedaleký hrad Bezděz.

Obrázek 35 Místa doporučená k navštívení turisty

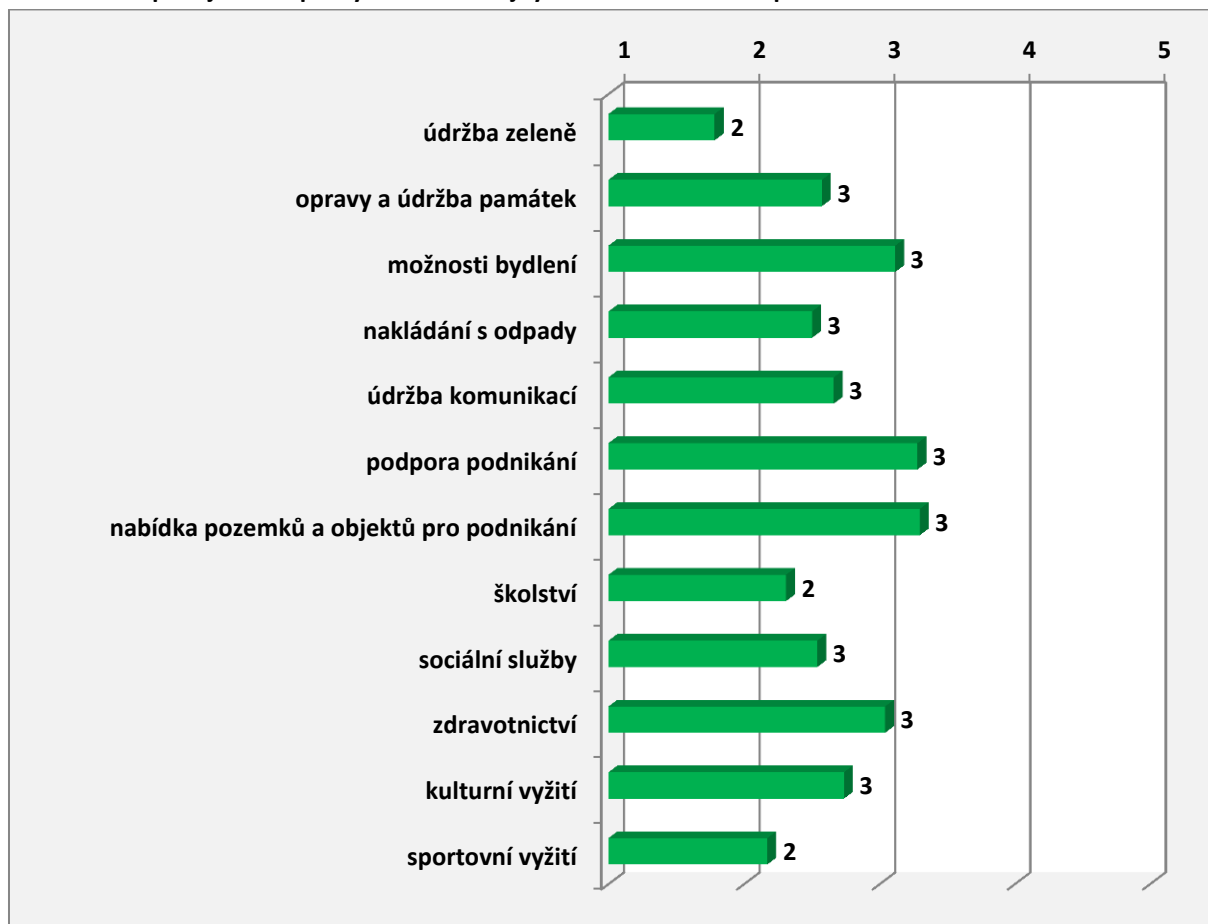
Pozn. Znění otázky: „Uveďte 3 místa (konkrétní památky, místa, restaurace atd.), které doporučíte navštívit turistovi, který se vás ptá, co stojí ve městě za návštěvu.“

Seřazeno dle četnosti odpovědí. Uvedeny odpovědi s četností více než 10.

Zdroj: dotazníkové šetření 2016

Obyvatelé města měli hodnotit svou spokojenost s poskytováním veřejných služeb ve městě (obrázek 36). Nejlepšího hodnocení se dostalo sportovnímu vyžití, školství a údržbě zeleně. Ostatní veřejné služby ve městě získaly průměrné hodnocení 3.

Obrázek 36 Spokojenost s poskytováním veřejných služeb ve městě - průměr

Pozn. Znění otázky: „Ohodnoťte Vaši spokojenost s poskytováním veřejných služeb ve městě. Zakroužkujte. Hodnocení obdobné jako ve škole: 1 = výborně až 5 = nedostatečně.“ Hodnoceno celkem 12 služeb a možnost dopsání a ohodnocení jiné veřejné služby. Výslednou spokojenost zobrazuje průměr.

Zdroj: dotazníkové šetření 2016

2.12.3. Rozhovory

V rámci zpracování analytické části bylo provedeno 11 rozhovorů s klíčovými aktéry regionálního/místního rozvoje. Jednalo se o zástupce podnikatelského sektoru, aktivní občany z vybraných místních částí města, lékaře působícího ve městě, starostku města, představitele vybraných příspěvkových organizací města a osoby působící ve funkcích v komisích apod.

Prostřednictvím rozhovorů došlo k potvrzení zjištění vzešlých z obou realizovaných seminářů i dotazníkového šetření. Klíčové závěry rozhovorů jsou následující:

- Občané města jsou nejvíce hrdí na bohatý kulturní život ve městě, hojnost sportovních spolků a klubů, dále pak upravenost a čistotu města a budovu zámku.
- **Největším pozitivem** města je jednoznačně blízkost Mladé Boleslavi a dobrá dopravní dostupnost. Občané hodnotí pozitivně, že Bělá pod Bezdězem je klidným městem, které

je obklopené přírodou (zejména lesy) a přitom je v něm dostatečná nabídka vyžití ve volném čase. V této souvislosti bylo zmiňováno konání značného množství kulturních akcí a značná spolková činnost ve městě. Pozitivně občané vnímají i činnost technických služeb města, které zajišťují celkovou čistotu a pořádek ve městě. Za pozitivum bylo dále označeno historické centrum a místní park.

- Naopak za **největší problém** města byl označen nedostatek stravovacích a ubytovacích zařízení ve městě. Dále byly zmíněny problémy spojované s dopravou – stav chodníků a silnic, chátrající budovy a nevyužité prostory (zámek, zdravotní středisko, koupaliště apod.), absence kulturního domu a dislokace základní školy. Jako negativum byla též zmíněna nedostatečná výstavba (či její podpora) rodinných domů, zhoršená kvalita ovzduší a nedostatečná nabídka služeb občanské vybavenosti.
- Z pohledu občanů byly za **nejlépe využitě budovy (objekty, areály)** města označeny následující: koupaliště, fotbalový stadion, sportovní hala, park, workoutové hřiště, náměstí, kostel a Česká brána.
- **Za objekty v nejhorším stavu** byly považovány tyto: zámek, Orlovna, sokolovna, Střelnice, koupaliště a městské kino.
- Účastníci rozhovorů se domnívají, že výhodou pro podnikatele ve městě je blízkost Mladé Boleslavi a dostatek prostor k podnikání. Za klíčový však byl označen přístup města, který by měl být dle mínění občanů více vstřícný a měl by podporovat rozvoj podnikání ve městě.
- Občané se domnívají, že město má značný potenciál v oblasti cestovního ruchu, který je třeba využít. Zejména je třeba zajistit dostatečnou kapacitu ubytovacích a stravovacích zařízení a dále zlepšit propagaci města a podporu spolkového života.

SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Ze vstupního semináře s veřejností a zastupiteli a z dotazníkového šetření provedeného mezi obyvateli města vyplynula řada skutečností. Obyvatelé spatřují výhodu života ve městě Bělá p. Bezdězem zejména v jeho dobré dopravní dostupnosti do okresního města i do hlavního města. Zároveň jsou spokojeni s možnostmi trávení volného času, a to jak v okolní krásné krajině s množstvím lesů a rybníků, tak prostřednictvím realizovaných kulturních, sportovních a jiných akcí a vlivem dostupnosti sportovní infrastruktury (vč. městského koupaliště). Naopak značná nespokojenost obyvatel pramení z nedostatečného počtu stravovacích zařízení a jejich kvality a nedostupnosti služeb (zejména struktury maloobchodní sítě). Za těmito službami musí obyvatelé dojíždět do okolních měst. Nespokojenost obyvatel způsobuje i přítomnost bezdomovců, uživatelů drog apod. skupin obyvatel, které narušují pořádek ve městě. Dané ještě umocňují herny, které jsou umístěné v centru města. Negativum obyvatelé spatřují i v technickém stavu nejen památek (zámek, orlovna atd.), ale i dalších objektů ve městě, jakými jsou například zdravotní středisko či družina základní školy.

Z realizovaných průzkumů tak vyplývají zejména následující problémy, které je třeba řešit: využívání místní atraktivity, akcí, přírody atd.; podporovat podmínky pro služby, obchod atd.; efektivně využívat infrastrukturu sportu – i ve spolupráci s krajem (Vrchbělá); rozvíjet / podporovat technický stav majetku města; nabízet / využívat volné prostory pro podnikatelskou činnost a podporovat bydlení, zdravotnictví, služby.

2.13. SWOT analýza města

VNITŘNÍ	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	- dopravní dostupnost města - okolní příroda - množství památek a atraktivit ve městě - bohatý spolkový a kulturní život - rozvinutá sportovní infrastruktura - aktivita města v oblasti čerpání dotací - dostatečné předškolní a základní vzdělávání - dostatek kroužků - finanční situace města	- technický stav některých památek a objektů - nedostatek stravovacích zařízení - nedostatek ubytovacích zařízení - nízká participace obyvatel na veřejném životě - nedostatečná propagace města jako destinace - absence služeb - územní roztržitost města - nedokončená síť cyklostezek a cyklotras - stav dopravní a technické infrastruktury - špatná dostupnost železničního nádraží - zhoršená kvalita ovzduší zejména z lokálních topenišť - absence městské policie - sociálně patologické jevy - neplatný územní plán - stáří majetku města s dopadem na rozpočet města

VNĚJŠÍ	PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
	• spolupráce s krajem, okolními obcemi a soukromými subjekty • dostupnost dotačních titulů • rozvoj cestovního ruchu • kupní síla obyvatelstva • podniky s vazbou na Škoda Auto, a.s. • rozvoj zámku ve spolupráci s ostatními subjekty • Detenční zařízení Bělá-Jezová	• omezení či ukončení činnosti Škoda Auto, a.s. • žurnalistické zprávy (viz Detenční zařízení Bělá-Jezová) • technický stav zdravotního střediska • odchod stávajících lékařů do důchodu • demografické stárnutí • růst nároků na sociální služby • další úpravy rozpočtového určení daní

3. NÁVRHOVÁ ČÁST

Návrhová část strategického plánu je členěna na tři úrovně, které představují základní strukturu návrhové části (obrázek 37). Zastřešujícím rámcem celé strategie je vize, která popisuje budoucí stav, kterého chce město Bělá pod Bezdězem dosáhnout. Zvolené vize dosáhne město naplněním strategických cílů, tj. prostřednictvím smysluplných projektů přispívajících k těmto. Výsledkem debat v pracovní skupině, na veřejné projednání a prostřednictvím námětů občanů, kteří se mohli vyjádřit na webových stránkách města, byla zformulována následující vize města:

Zdravé, živé a útulné město pod Bezdězem využívající svou strategickou polohu a kulturně-historické hodnoty pro spokojený rodinný život

Zdravé = zdravý životní styl, zdraví občané, zdravé finanční řízení, zdravé prostředí

Živé = podmínky pro aktivní život občanů, sport, kulturu, živé ve svém rozvoji

Útulné = charakter maloměsta, mezilidské vztahy

Spokojený rodinný život = podpora rodiny, podmínky pro příjemný život (+ vazba na strategickou polohu s možností zaměstnání s dobrými výdělky); rekreační možnosti pro celé rodiny

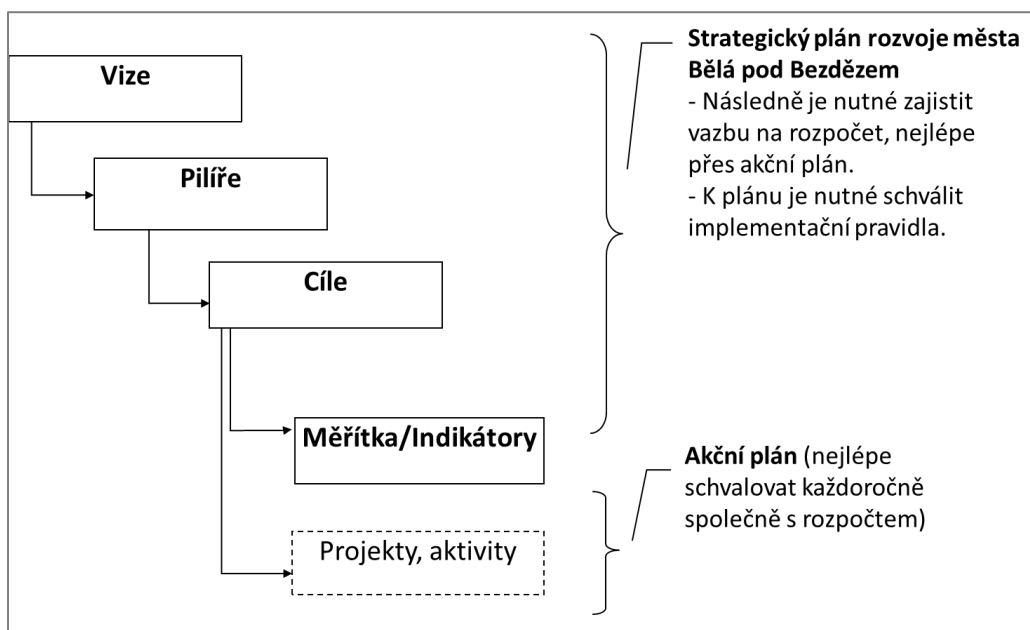
Strategický plán je rozdělen do čtyř pilířů, které představují klíčové tematické okruhy, v rámci kterých bude řešena zvolená problematika. První tři pilíře mají vazbu na klíčové rozvojové oblasti města.

Čtvrtý pilíř se váže na aktivit spojené s chodem úřadu. Jedná se o následující pilíře:

- Pilíř 1: Občanská vybavenost;
- Pilíř 2: Kvalitní prostředí;
- Pilíř 3: Atraktivní město;
- Pilíř 4: Efektivní správa.

Pro každý pilíř jsou stanoveny 3–4 strategický cíle (tabulka 41). Celkem obsahuje strategický plán 14 těchto strategických cílů: po čtyřech mají pilíře 1 a 3, pilíře 2 a 4 mají tři cíle. Každý cíl má dále vyspecifikována opatření.

Obrázek 37 Struktura strategického plánu rozvoje města

Tabulka 41 Struktura návrhové části Strategického plánu rozvoje města Bělá pod Bezdězem

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA BĚLÁ POD BEZDĚZEM			
Zdravé, živé a útulné město pod Bezdězem využívající svou strategickou polohu a kulturně-historické hodnoty pro spokojený rodinný život			
1. OBČANSKÁ VYBAVENOST	2. KVALITNÍ PROSTŘEDÍ	3. ATRAKTIVNÍ MĚSTO	4. EFEKTIVNÍ SPRÁVA
1.1 Optimalizovat budovy a areály sloužící pro vzdělávání	2.1 Zajistit urbanistické řešení včetně optimalizace objektů a areálů ve městě	3.1 Udržet vysokou úroveň kulturního života ve městě	4.1 Rozvíjet spolupráci a partnerství
1.2 Rozvíjet podmínky pro kvalitní zdravotní služby	2.2 Rozvíjet a obnovovat dopravní a technickou infrastrukturu	3.2 Zabezpečit podmínky pro sportovní aktivity všech skupin obyvatelstva	4.2 Podporovat participaci obyvatel na veřejném dění
1.3 Přizpůsobit strukturu a kapacitu sociálních služeb potřebám obyvatel	2.3 Zkvalitňovat životní prostředí	3.3 Zlepšit podmínky pro rozvoj cestovního ruchu	4.3 Udržovat zdravé finanční řízení a dotační aktivitu
1.4 Vytvářet podmínky pro rozvoj bydlení		3.4 Zajistit kvalitní a dostupné služby ve městě	

1.2. Pilíř 1: Občanská vybavenost

Pilíř 1: Občanská vybavenost	
1.1 Optimalizovat budovy a areály sloužící pro vzdělávání	
Popis cíle	Ve města se nachází Základní škola Bělá pod Bezdězem, p. o., jejíž výchovná, vzdělávací, zájmová činnost a školní stravování jsou realizovány ve čtyřech objektech, což představuje významný problém. Cílem města je provést sloučení všech budov základní školy do jedné budovy (vyjma detašovaného pracoviště ZZC Bělá-Jezová), a to v Máchově ulici. Město bude hledat i nové prostory pro družinu základní školy, jejíž technický stav je nevyhovující a rekonstrukce objektu není ekonomicky výhodná. Předškolní vzdělávání ve městě zajišťuje Mateřská škola Bělá pod Bezdězem, p. o., a to ve třech pracovištích - v jednom centrálním a ve dvou odloučených pracovištích. Detašované pracoviště MŠ v Březince chce město zachovat vzhledem k odlehlosti této části města. Naopak řešit bude zachování druhého detašovaného pracoviště či jeho sloučení s centrálním pracovištěm, a to z důvodu špatného technického stavu budovy tohoto pracoviště mateřské školy. Město bude i nadále efektivně využívat stávajících kapacity předškolních zařízení, a to především s ohledem na očekávaný demografický vývoj. Vzhledem k územní roztříštěnosti města a jeho reliéfu se bude město snažit zajistit bezpečnou dopravu dětí do škol.
Hlavní opatření	• Centralizace budov ZŠ • Nové prostory pro družinu ZŠ • Řešení technického stavu nebo centralizace MŠ • Zachování detašovaného pracoviště MŠ v Březince • Zajištění bezpečné dopravy do škol • Flexibilní reakce kapacit MŠ na demografický vývoj
Vazby na další cíle	1.4 Vytvářet podmínky pro rozvoj bydlení
Garant za naplnění cíle	Starostka / starosta
Partneři	Základní škola Bělá pod Bezdězem, p. o. Mateřská škola Bělá pod Bezdězem, p. o.
Indikátory	1. Počet nepřijatých dětí do MŠ (počet) 2. Realizace centralizace budov ZŠ (ano/Ne) 3. Provozní náklady ZŠ (tis. Kč)

Pilíř 1: Občanská vybavenost	
1.2 Rozvíjet podmínky pro kvalitní zdravotní služby	
Popis cíle	Stávající technický stav zdravotního střediska, které je v soukromém vlastnictví, je nevyhovující. A současné řešení ve stávajícím objektu je vzhledem k problematické vlastnické struktuře velmi obtížné. Navíc převážná část lékařů, kteří ve městě působí, je v důchodovém věku a je tak vysoce pravděpodobné, že v nejbližších letech odejdou do důchodu. Zajištění lékařské péče je tak jedna z klíčových výzev, před kterou město stojí. Město chce usilovat o rozvoj podmínek pro poskytování základních zdravotních služeb (především praktického, dětského a zubního lékaře).
Hlavní opatření	• Zajištění důstojných prostor pro poskytování zdravotní péče • Zajištění udržitelnosti komplexní zdravotní péče ve městě • Zajištění dostupnosti zdravotní péče pro všechny skupiny obyvatelstva
Vazby na další cíle	1.3 Přizpůsobit strukturu a kapacitu sociálních služeb potřebám obyvatel 4.1 Rozvíjet spolupráci a partnerství
Garant za naplnění cíle	Místostarostka / místostarosta
Partneři	Česká lékařská komora
Indikátory	4. Počet lékařů ve městě (počet)

Pilíř 1: Občanská vybavenost	
1.3 Přizpůsobit strukturu a kapacitu sociálních služeb potřebám obyvatel	
Popis cíle	Sociální služby ve městě Bělá pod Bezdězem zajišťuje Pečovatelská služba města Mladá Boleslav. Na území města je poskytováno celkem šest sociálních služeb, a to v terénní i pobytové formě. Vzhledem k demografickému stárnutí obyvatelstva se chce město zaměřit na zajištění odpovídajících kapacit pobytových, terénních a ambulantních sociálních služeb tak, aby byly uspokojeny potřeby obyvatel města. Současně bude cílem města usilovat o rozvoj podmínek pro poskytování kvalitních sociálních služeb. Jednou z aktivit města bude i zvyšování informovanosti o nabídce sociálních služeb a navazujících aktivit.
Hlavní opatření	• Flexibilní přizpůsobování poskytovaných sociálních služeb demografickému vývoji (demografické stárnutí, ...) • Odpovídající kapacity pobytových sociálních služeb • Odpovídající zajištění terénních a ambulantních sociálních služeb • Zvýšení informovanosti o nabídce sociálních služeb a navazujících aktivit
Vazby na další cíle	1.2 Rozvíjet podmínky pro kvalitní zdravotní služby 1.4 Vytvářet podmínky pro rozvoj bydlení
Garant za naplnění cíle	Referentka / referent správního odboru
Partneři	Pečovatelská služba Mladá Boleslav, p. o. Spokojený domov, o. p. s. Krajský úřad Středočeského kraje
Indikátory	5. Počet registrovaných sociálních služeb, jejich kapacity a využití (počet)

Pilíř 1: Občanská vybavenost	
1.4 Vytvářet podmínky pro rozvoj bydlení	
Popis cíle	V posledních letech byl evidován klesající trend intenzity bytové výstavby ve městě, která je i tak velmi nízká. Tato skutečnost může vypovídat o částečné neatraktivitě města pro nově příchozí. Z tohoto důvodu je cílem města vytvářet podmínky pro rozvoj bydlení a optimalizovat nabídku bydlení. Pro naplnění tohoto cíle si bude město muset stanovit cíle bytové politiky a následně vyřešit využití bytových prostor, které má ve svém vlastnictví (mj. bytové jednotky v objektu zámku, které snižují potenciál využití tohoto objektu). Ačkoliv aktuálně město nepřipravuje pozemky pro bytovou výstavbu, územní plán města aktualizovaný na jaře 2016, který se předpokládá, že vejde v platnost na podzim roku 2017, vymezil nové rozvojové plochy pro výstavbu rodinných domů. Lze tedy do budoucna očekávat zvýšení intenzity bytové výstavby, ale za předpokladu, že město nabídne obyvatelům kvalitní služby, což představuje jeden z cílů města. Mezi stěžejní cíle města patří i zajištění základních služeb v odlehlých místních částech.
Hlavní opatření	• Správa bytových prostor v majetku města • Zajištění podmínek pro individuální bytovou výstavbu • Zajištění základních služeb pro odlehlé místní části
Vazby na další cíle	3.4 Zajistit kvalitní a dostupné služby ve městě
Garant za naplnění cíle	Vedoucí odboru rozvoje a majetku města
Partneři	Majitelé stavebních pozemků
Indikátory	6. Počet obyvatel města (počet) 7. Počet dokončených bytů (počet) 8. Počet bytových jednotek v majetku města určených k pronájmu (počet, dle kategorizace)

1.3. Pilíř 2: Kvalitní prostředí

Pilíř 2: Kvalitní prostředí	
2.1 Zajistit urbanistické řešení včetně optimalizace objektů a areálů ve městě	
Popis cíle	Město Bělá pod Bezdězem disponuje značným množstvím památek, objektů se značnou historickou hodnotou a dalších objektů, které jsou v jeho majetku. Řada z těchto objektů není využita či efektivně využita a některé jsou ve špatném technickém stavu. Jako jeden z cílů si město stanovilo postupné zlepšování technické stránky těchto objektů a řešení jejich využitelnosti. Prioritou jsou zejména Orlovna, Katovna, budova zámku, koupaliště a Česká brána. V rámci tohoto cíle se bude město zasazovat i o řešení stavu a využitelnosti areálů na jeho území (Vrchbělá, „střelnice“ atd.).
Hlavní opatření	- Řešit technickou stránku objektů v majetku města a jejich využitelnost (zámek, koupaliště, Orlovna, Česká brána, střelnice, Vrchbělá) - Ve spolupráci s vlastníky řešit technickou stránku objektů, které nejsou v majetku města (katovna, zdravotní středisko, vlakové nádraží, bývalé kino, ...)
Vazby na další cíle	1.1 Optimalizovat budovy a areály sloužící pro vzdělávání 4.1 Rozvíjet spolupráci a partnerství 4.2 Podporovat participaci obyvatel na veřejném dění 4.3 Udržovat zdravé finanční řízení a dotační aktivitu
Garant za naplnění cíle	Vedoucí odboru rozvoje a majetku města
Partneři	Spolky působící ve městě Uživatelé objektů ve městě Vlastníci objektů
Indikátory	9. Objem finančních prostředků z rozpočtu města určených na opravu majetku města (tis. Kč)

Pilíř 2: Kvalitní prostředí	
2.2 Rozvíjet a obnovovat dopravní a technickou infrastrukturu	
Popis cíle	Město Bělá pod Bezdězem je z hlediska technické infrastruktury průměrně vybaveno. Na kanalizační síť je napojena jen část obyvatelstva, v některých místních částech není možné vybudování kanalizací. Plynofikovány jsou pouze katastrální území Bělá pod Bezdězem a Vrchbělá. Město plánuje dobudovat kanalizační síť v územích, kde to bude možné, stejně tak i realizovat plynofikaci. V oblasti dopravní infrastruktury si město stanovilo za cíl udržovat kvalitu místních komunikací a řešit bezpečnost pěší dopravy, která je aktuálně kritická vzhledem k absenci chodníků v některých částech města. Současně bude město usilovat o postupné dobudování sítě cyklostezek a cyklotras sloužící základní dopravě, tj. zejména půjde o propojení jednotlivých cyklotras.
Hlavní opatření	• Dořešit kanalizaci a plynofikaci • Udržovat kvalitu místních komunikací a chodníků • Dobudovat sítě cyklostezek a cyklotras pro základní dopravu
Vazby na další cíle	1.1 Optimalizovat budovy a areály sloužící pro vzdělávání 4.3 Udržovat zdravé finanční řízení a dotační aktivitu
Garant za naplnění cíle	Vedoucí odboru rozvoje a majetku města
Partneři	Technické služby města Bělá pod Bezdězem VaK Mladá Boleslav, a. s.
Indikátory	10. Počet nově odkanalizovaných domů (počet) 11. Objem finančních prostředků z rozpočtu města určených na rekonstrukci chodníků (tis. Kč) 12. Objem finančních prostředků z rozpočtu města určených na rekonstrukci místních komunikací (tis. Kč) 13. Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras a komunikací pro pěší dopravu (m)

Pilíř 2: Kvalitní prostředí	
2.3 Zkvalitňovat životní prostředí	
Popis cíle	Město Bělá pod Bezdězem se může pyšnit příjemným a upraveným vzhledem veřejných prostranství. V péči o zeleň a revitalizaci veřejných prostranství chce město i nadále pokračovat. Jako jeden z cílů si město stanovilo i řešení bývalého vojenského prostoru a využitím brownfields na svém území. K celkovému zlepšení životního prostředí a života obyvatel chce město přispět opatřeními vedoucími ke snížení znečištění ovzduší v topné sezóně a z místních zdrojů znečištění a ke snížení hlukové zátěže v blízkosti silnice I/38. Realizována budou i opatření zaměřená na zvýšení separace odpadu (mj. prostřednictvím navýšení kapacit kontejnerů tříděného odpadu) a likvidace skládek.
Hlavní opatření	• Snížení znečištění ovzduší v topné sezóně a z místních zdrojů znečištění • Snížení hlukové zátěže v blízkosti silnice I/38 • Zvýšení separace odpadu • Revitalizace krajiny • Udržování kvality veřejných prostranství • Řešení areálu bývalého vojenského prostoru, skládek a rybníku • Brownfields
Vazby na další cíle	4.1 Rozvíjet spolupráci a partnerství 4.3 Udržovat zdravé finanční řízení a dotační aktivitu
Garant za naplnění cíle	Vedoucí odboru výstavby a ŽP, odbor rozvoje a majetku města
Partneři	Technické služby Svozová společnost Vlastníci brownfields
Indikátory	14. Objem finančních prostředků z rozpočtu města určených na životní prostředí (tis. Kč) 15. Výměra revitalizovaného území (ha) 16. Poměr tříděného a netříděného odpadu (%)

1.4. Pilíř 3: Atraktivní město

Pilíř 3: Atraktivní město	
3.1 Udržet vysokou úroveň kulturního života ve městě	
Popis cíle	Ve městě se každoročně koná značné množství akcí rozmanitého zaměření, které se těší značné oblibě místních obyvatel i turistů. Akce jsou realizovány jak na veřejných prostranstvích, tak v objektech města a církve. Akce jsou organizovány zejména Městskými kulturními zařízeními, dále pak zájmovými sdruženími. Město chce zachovat rozmanitost nabídky kulturních akcí a jejich početnost, k čemuž chce přispět podporou spolkového života (především místních spolků), spoluorganizováním místních akcí a poskytováním objektů sloužících kulturním účelům. Snahou města bude i pořádání akcí s odkazem na historické osobnosti a souvislosti, které mj. povedou k podpoře patriotismu u obyvatel města a současně budou sloužit pro marketing města.
Hlavní opatření	• Zachovat rozmanitost nabídky kulturních akcí a jejich početnost • Podporovat komunitní kulturní život • Optimalizace objektů sloužících kulturním účelům • Pořádání akcí s odkazem na historické osobnosti a souvislosti (podpora patriotismus)
Vazby na další cíle	4.2 Podporovat participaci obyvatel na veřejném dění
Garant za naplnění cíle	Ředitel Městských kulturních zařízení
Partneři	Místní společenské a sportovní spolky Sdělovací prostředky Kulturní komise
Indikátory	17. Počet návštěvníků kulturních a společenských akcí konaných ve městě (počet) 18. Počet akcí realizovaných ve městě (počet)

Pilíř 3: Atraktivní město	
3.2 Rozvíjet podmínky pro sport	
Popis cíle	Sportovní infrastruktura města je poměrně rozsáhlá a modernizovaná. Cílem města je nadále rozvíjet podmínky pro sport a další volnočasové aktivity, které umožní aktivní trávení volného času obyvatel města. K tomu chce město přispět zefektivněním využití stávající sportovní infrastruktury a optimalizací jejího územního rozložení. Současně se bude město snažit zachovat pestrost sportovního vyžití a optimalizovat veřejná hřiště tak, aby odpovídala potřebám obyvatel (zejména z hlediska jejich věkového složení).
Hlavní opatření	• Optimalizace využití stávající infrastruktury v oblasti sportu • Optimalizace územního rozložení sportovní infrastruktury • Podpora zachování pestrosti sportovního vyžití • Optimalizace veřejných hřišť vzhledem k věkovému složení obyvatelstva
Vazby na další cíle	3.1 Udržet vysokou úroveň kulturního života ve městě 3.3 Zlepšit podmínky pro rozvoj cestovního ruchu
Garant za naplnění cíle	Předseda Komise pro sport
Partneři	Místní společenské a sportovní spolky
Indikátory	19. Počet a struktura sportovišť (počet, kategorizace dle typu sportoviště a dle místní části)

Pilíř 3: Atraktivní město	
3.3 Zlepšit podmínky pro rozvoj cestovního ruchu	
Popis cíle	Vlivem značného množství historických památek a souvislostí disponuje město Bělá pod Bezdězem značným potenciálem v oblasti cestovního ruchu, který mj. pramení i ze skutečnosti, že se město nachází v hojně turisticky vyhledávané a tradičně rekreační oblasti. Přesto z tohoto potenciálu samo město málo získává. Vyjma nevyužití potenciálu v této oblasti ze strany města je významnou bariérou nedostatek stravovacích a ubytovacích zařízení pro turisty ve městě. Cílem města je zlepšovat podmínky pro rozvoj cestovního ruchu. Zejména se jedná o podporu podnikatelských subjektů a lepší PR města.
Hlavní opatření	• Lepší PR s vazbou na atraktivitu města a jeho okolí (hrad Bezděz, borůvky, lesy, Máchovo jezero atd.) • PR balíčky • Vytvoření marketingové koncepce města • Spolupráce se Středočeským krajem, even. CzechTourism • Podpora podnikatelů v této oblasti • Vytvoření atraktivit v této oblasti • Využití Vrchbělá pro cestovní ruch (volnočasového areálu) • Podpora vzniku a rozvoje ubytovacích a stravovacích zařízení • Nabídka vyžití
Vazby na další cíle	3.1 Udržet vysokou úroveň kulturního života ve městě 3.4 Zajistit kvalitní a dostupné služby ve městě
Garant za naplnění cíle	Starostka / starosta
Partneři	Místní spolky Městská kulturní zařízení Okolní obce Svazek obcí Máchův kraj LAG Podralsko Středočeský kraj CzechInvest
Indikátory	20. Vytvoření marketingové koncepce města (ano/ne) 21. Počet realizovaných jednání se subjekty (počet) 22. Počet ubytovacích a stravovacích zařízení (počet) 23. Lůžková kapacita ubytovacích zařízení (počet) 24. Služby Informačního centra (počet, dle kategorizace) 25. Počet nově vydaných informačních / propagačních materiálů (počet)

Pilíř 3: Atraktivní město	
3.4 Zajistit kvalitní a dostupné služby ve městě	
Popis cíle	Ve městě je registrováno několik menších živnostníků, kteří poskytují služby obyvatelům města. Zejména se jedná o potraviny, drogerii, občerstvení apod. Město si za jeden ze stěžejních cílů vytklo udržet stávající škálu služeb pro občany a rozvíjet její nabídku tak, aby více odpovídala potřebám občanů města. Zaměřit se chce především na zajištění dostatečného počtu a kvality stravovacích zařízení.
Hlavní opatření	• Podporovat místní podnikatele za účelem zajištění odpovídající škály služeb pro občany (kadeřnictví, kosmetika, ...) • Stravovací služby • Sledovat finanční možnosti na podporu zajištění služeb ve městě
Vazby na další cíle	3.3 Zlepšit podmínky pro rozvoj cestovního ruchu 4.1 Rozvíjet spolupráci a partnerství
Garant za naplnění cíle	Místostarostka/ místostarosta
Partneři	Podnikatelské subjekty působící ve městě
Indikátory	26. Počet aktivně činných OSVČ v hlavní činnosti na 1000 obyvatel 27. Počet stravovacích zařízení na území města (počet) 28. Počet realizovaných jednání se subjekty (počet)

1.5. Pilíř 4: Efektivní správa

Pilíř 4: Efektivní správa	
4.1 Rozvíjet spolupráci a partnerství	
Popis cíle	Město Bělá pod Bezdězem je členem řady sdružení a spolků a dlouhodobě rozvíjí spolupráci s okolními obcemi a subjekty. V následujících letech chce město prohlubovat spolupráci s krajem, obcemi a klíčovými subjekty ve městě, a to za účelem celkového rozvoje území, který mj. může zahrnovat i sdílení investic. Cílem je i spolupráce např. se středními školami v okolí. Vzhledem k významnosti strategie města na dopad života občanů je dalším z dílčích cílů zapojení občanů a klíčových subjektů ve městě do realizace této strategie.
Hlavní opatření	• Prohlubovat spolupráci s krajem, okolními obcemi, s klíčovými subjekty ve městě • Zapojení občanů a klíčových subjektů do realizace strategie • Spolupráce se středními školami v okolí
Vazby na další cíle	1.2 Rozvíjet podmínky pro kvalitní zdravotní služby 2.1 Zajistit urbanistické řešení včetně optimalizace objektů a areálů ve městě 2.3 Zkvalitňovat životní prostředí 3.3 Zlepšit podmínky pro rozvoj cestovního ruchu 3.4 Zajistit kvalitní a dostupné služby ve městě
Garant za naplnění cíle	Starostka / Starosta
Partneři	Středočeský kraj Liberecký kraj Sousední obce a svazky obcí Spolky působící ve městě či realizující akce ve městě
Indikátory	29. Akce realizované společně s partnery (počet)

Pilíř 4: Efektivní správa	
4.2 Podporovat participaci obyvatel na veřejném dění	
Popis cíle	Jedním z cílů města je podporovat zapojení obyvatel a místních spolků do dění ve městě a rozvíjet jejich spolupráci. Jistou bariéru občanské angažovanosti představuje územní roztříštěnost města, kterou chce město překonat vybudováním center setkávání v jednotlivých místních částech.
Hlavní opatření	• Podpora zapojení obyvatel do dění ve městě • Podpora místních spolků a spolupráce • Vybudování center setkávání v jednotlivých místních částech pro podporu občanské angažovanosti
Vazby na další cíle	4.1 Rozvíjet spolupráci a partnerství 4.3 Udržovat zdravé finanční řízení a dotační aktivitu
Garant za naplnění cíle	Místostarosta, starostka
Partneři	Místní spolky Vlastníci objektů a areálů ve městě Zástupci příměstských částí
Indikátory	30. Počet setkávacích míst v místních částech (Počet) 31. Spokojenost občanů s fungováním městského úřadu (Anketa)

Pilíř 4: Efektivní správa	
4.3 Udržovat zdravé finanční řízení a dotační aktivitu	
Popis cíle	Město Bělá pod Bezdězem je dlouhodobě značně aktivní v oblasti čerpání dotačních prostředků. Aktivita a schopnost města v této oblasti představuje významný faktor rozvoje města. Cílem města v následujících letech je zejména udržet vysokou dotační aktivitu a současně zdravé finanční řízení, které se mu do této doby zdárně dařilo plnit. Město bude zvažovat všechny plánované investice a bude usilovat o získávání externích zdrojů (evropské fondy, národní zdroje, soukromé zdroje).
Hlavní opatření	• Udržet finanční zdraví • Udržet dotační aktivitu • Hledat vhodné finanční zdroje
Vazby na další cíle	4.1 Rozvíjet spolupráci a partnerství
Garant za naplnění cíle	Vedoucí finančního odboru, tajemník MěÚ Bělá pod Bezdězem
Partneři	LK Advisory s.r.o., Praha
Indikátory	32. Ukazatel dluhové služby 33. Provozní přebytek 34. Objem získaných dotací (tis. Kč)

4. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Implementační pravidla jsou zcela zásadní pro úspěšnou realizaci Strategického plánu rozvoje města Bělá pod Bezdězem, jelikož stanovují systém řízení a způsob vyhodnocování jeho naplňování. Implementační část strategie má formu metodiky strategického řízení a definuje jednotlivé kroky, které je třeba pravidelně provádět, aby byl strategický plán úspěšně naplňován a aby mohlo být dosahováno cílů stanovených v návrhové části strategie. V rámci způsobu řízení jsou nastaveny jednoznačné odpovědnosti a způsob zapojení jednotlivých aktérů do procesu. Součástí je nastavení termínů a procesů komunikace. Strategický plán bude naplňován zejména projekty a aktivitami, které budou zařazeny do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz podkapitola 4.4).

Při zpracování implementační části strategického plánu byla zohledněna místní specifika (tj. především velikost a organizační struktura Městského úřadu Bělá pod Bezdězem) a byly nastaveny procesy zapojování veřejnosti dle principů místní Agendy 21.

Implementační část je složena z následujících klíčových částí:

- 1. Postup implementace strategie**
 - A. Organizační zajištění implementace
 - B. Metodika pro hodnocení strategického plánu
 - C. Harmonogram aktivit
- 2. Metodika pro tvorbu akčního plánu**
- 3. Nastavení plánu řízení změn**
- 4. Plán evaluace**
- 5. Komunikační plán**

4.1. Organizační zajištění implementace

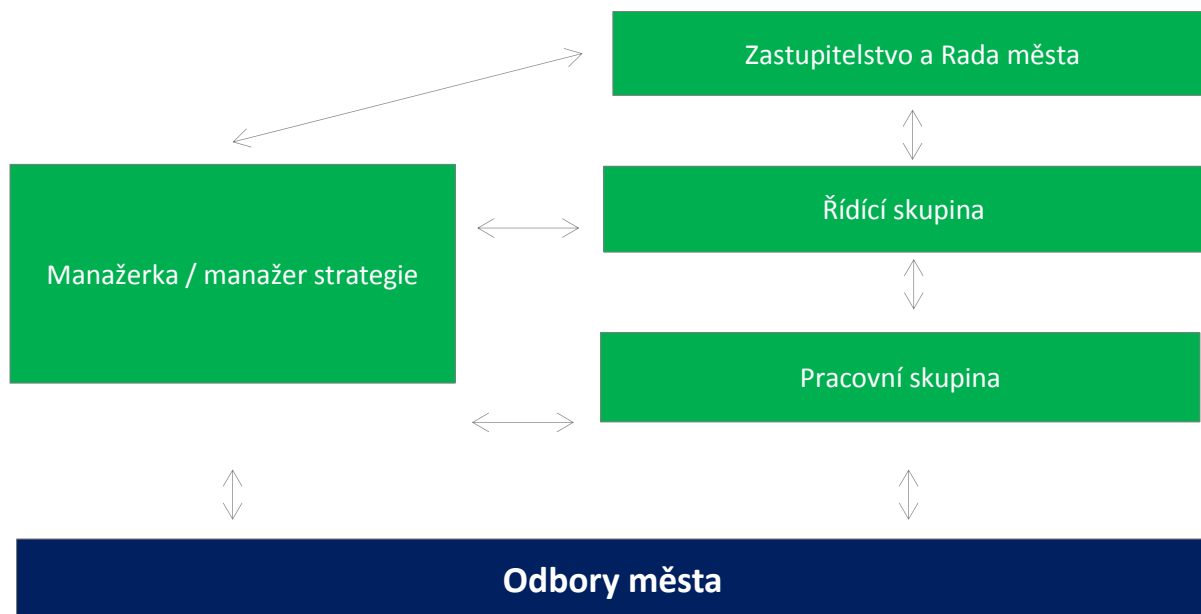
Pro implementaci strategického plánu (stejně tak jako i pro jeho zpracování) je zásadní správné nastavení organizační struktury. Organizační struktura pro implementaci vychází z organizační struktury schválené pro přípravu strategie (viz podkapitola 1.1). Celý proces implementace strategického plánu bude metodicky vést manažerka / manažer strategie, která při koordinaci aktivit souvisejících se strategickým plánem přímo podléhá starostce / starostovi města a spolupracuje s ostatními pracovníky městského úřadu a pracovní skupinou, která byla vytvořena pro vlastní tvorbu strategického plánu a měla by fungovat i po schválení ze strany rady a zastupitelstva města ve fázi jejího naplňování.

Řídící skupina pro přípravu strategického plánu bude zajišťovat koordinaci strategického řízení v rámci města v souladu s principy udržitelného rozvoje, zejména pak aktualizaci strategického plánu, monitoring, vyhodnocování jeho naplňování, tvorbu akčních plánů, vyhodnocování indikátorů apod. Pracovní skupina se bude podílet na tvorbě akčních plánů a vyhodnocení indikátorů a je jedním z

poradních orgánů pro řídicí skupinu. Konečnou rozhodovací pravomoc mají orgány města Bělá pod Bezdězem.

Hierarchii jednotlivých aktérů ukazuje schéma 1.

Schéma 1 Hierarchie jednotlivých aktérů

- **Zastupitelstvo a rada města**

Vrcholným článkem celého procesu implementace strategického plánu jsou orgány města, které mají rozhodovací pravomoc. V této oblasti jsou jejich hlavní činnosti následující aktivity:

- schválení Strategického plánu rozvoje města Bělá pod Bezdězem;
- projednání vyhodnocení plnění indikátorů a akčního plánu za předchozí rok;
- rozhodování o případných změnách strategického plánu;
- schválení akčního plánu (resp. i rozhodnutí o zařazení projektů do akčního plánu).

Vedení města nese politickou odpovědnost za naplnění cílů, které lze měřit úrovní plnění indikátorů.

- **Manažerka / manažer strategie / Odbor rozvoje a majetku města**

Odbor rozvoje a majetku města koordinuje veškeré aktivity spojené s implementací strategického plánu a jeho naplněním. Aktivity zajišťuje manažerka / manažer strategie, kterou/ kterým je vedoucí/m odboru.

Hlavní aktivity v oblasti implementace strategického plánu jsou:

- koordinace implementačních aktivit;
- zajištění vzájemné komunikace mezi všemi zapojenými subjekty;
- vedení pracovní skupiny;

- předložení vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok;
- předložení akčního plánu ke schválení orgánům města;
- příprava evaluace strategického plánu a jeho případných úprav.

- **Řídící skupina**

Dlouhodobým cílem činnosti řídící skupiny je zajištění koordinace strategického řízení v rámci města. Řídící skupina je posuzovacím orgánem mezi návrhy pracovní skupiny a usneseními orgánů města.

Činnosti řídící skupiny:

- projednání dílčích kroků při zpracování strategického plánu, oponentura zpracovateli, přidělení úkolů pracovní skupině;
- předkládání relevantních materiálů do RM/ZM prostřednictvím předsedy řídící skupiny (dokument strategický plán, akční plány, způsob výběru projektů);
- monitoring a vyhodnocování naplňování strategického plánu ve vazbě na jeho cíle, vyhodnocování indikátorů nejméně 1x za rok;
- posuzování závěru z veřejných projednání, případně předkládání zprávy do RM/ZM;
- spolupráce při sestavování rozpočtu města – vytvoření vazby na strategický či akční plán;
- projednání zásadních projektů a dalších investičních akcí v kontextu naplňování strategického plánu;
- vyhodnocování souladu naplňování strategického plánu s územním plánem;
- komunikace s pracovní skupinou prostřednictvím manažerky / manažera strategie.

- **Pracovní skupina**

Pracovní skupina byla zřízena za účelem spolupráce na tvorbě Strategického plánu rozvoje města Bělá pod Bezdězem a je složena z odborníků a zástupců místních organizací a sdružení a z politických reprezentantů. Koordinace pracovní skupiny je zajišťována manažerkou / manažerem strategie, jíž/jímž je vedoucí odboru rozvoje a majetku města. Jednání pracovní skupiny je organizováno na základě potřeby.

Pracovní skupina bude poskytovat odbornou podporu při koordinaci aktivit strategického plánu, tj. představuje poradní orgán řídící skupiny. V kompetenci pracovní skupiny bude podílení se na tvorbě akčních plánů a vyhodnocení indikátorů.

V průběhu implementace jsou činnosti pracovních skupin následující:

- plnění úkolů zadaných ze strany Odboru rozvoje a majetku města;
- poskytování součinnosti a podpory manažerce / manažerovi strategie;
- spolupráce při monitoringu a vyhodnocování naplňování strategického plánu ve vazbě na jeho cíle, vyhodnocování indikátorů nejméně 1x za rok;
- na základě evaluace a na základě zadání ZM či RM navrhování úprav strategického plánu;
- spolupráce při výběru projektů do akčního plánu.

4.2. Metodika pro hodnocení strategického plánu

Naplnění jakéhokoliv strategického dokumentu je třeba pravidelně měřit a vyhodnocovat. K měření úspěšnosti Strategického plánu rozvoje města Bělá pod Bezdězem byly stanoveny indikátory, které poskytují zpětnou vazbu o úspěšnosti jeho naplňování. Neuspokojivé plnění indikátorů má vést k bližší analýze příčin a následnému nasazení takových opatření, která lépe povedou k plnění stanovených cílů.

Pro měření úspěšnosti naplnění cílů strategického plánu byly ke každému cíli stanoveny 1 - 3 indikátory. Celkem bylo stanoveno 35 indikátorů. U každého indikátoru byla zvažována vypovídající schopnost, dostupnost, frekvence a pracnost měření. Primárním cílem bylo vybrat takové indikátory, které jsou veřejně dostupné a město je běžně používá, a nezatěžovat tak rozpočet města při jejich získávání. Naplnění některých indikátorů není městem přímo ovlivnitelné, nicméně vzhledem k vlivu na plnění cílů byly zvoleny v rámci strategického plánu pro účely monitorování.

U každého indikátoru byl nastaven správce odpovědný za získání potřebných dat a za každoroční vyhodnocení indikátoru, které probíhá souběžně s vyhodnocením akčních plánů. Kompletní přehled indikátorů je uveden v Katalogu indikátorů, který je zvláštní přílohou strategického plánu. Katalog indikátorů obsahuje karty jednotlivých indikátorů, jejichž obsahem je metodika výpočtu indikátoru, nastavení odpovědnosti a cílových hodnot a další charakteristiky.

4.3. Harmonogram aktivit

Strategický plán rozvoje města bude naplňován zejména projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Do akčního plánu budou zařazeny jen projekty, které budou naplňovat stanovené cíle. Naplňování konkrétních cílů bude hodnoceno pomocí správy indikátorové soustavy.

Samotná implementace strategického plánu představuje proces, který prostupuje celým rokem. Jednotlivé dílčí části implementace se každoročně opakují. V první polovině roku je vždy realizováno vyhodnocení plnění strategického plánu za předchozí rok. To znamená, že je připravováno vyhodnocení akčního plánu a indikátorů, které je schvalováno v orgánech města společně se závěrečným účtem. V druhé polovině roku probíhají činnosti zaměřené na tvorbu akčního plánu, tj. výběr projektů a aktivit, které směřují k naplnění strategického plánu. Akční plán je schvalován v orgánech města společně s rozpočtem.

Tabulka níže uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategického plánu. Pro lepší sladění jednotlivých kroků je vhodné vytvořit harmonogram v detailnějším pohledu – např. stanovit závazné termíny do 15. dne daného měsíce. Níže uvedené termíny se týkají vyhodnocení indikátorů strategického plánu a zpracování a vyhodnocení akčního plánu. Problematika akčního plánu a jeho tvorby je součástí podkapitoly 4.4, metodika ke sledování indikátorů je popsána v podkapitole 4.2.

Tabulka 42 Harmonogram

DÍLČÍ ČÁST IMPLEMENTACE	ZODPOVĚDNÁ OSOBA / ÚTVAR	ČASOVÉ VYMEZENÍ
Koordinace implementačních aktivit	manažerka / manažer strategie	průběžně
Výběr projektů do akčního plánu	pracovní skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	starostka / starosta	Každoročně ve stejném termínu jako předložen rozpočet města (předpoklad v prosinci)
Vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	správci indikátorů	každoročně v dubnu
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	pracovní skupina	každoročně v květnu
Předložení vyhodnocení indikátorů a akčního plánu za předchozí rok	tajemnice / tajemník MěÚ	každoročně ve stejném termínu jako je předložen závěrečný účet (předpoklad v červnu)

Detailnější časový harmonogram ukazuje tabulka 43. Metodicky řídí manažerka / manažer strategie.

Tabulka 43 Detailní harmonogram

MĚSÍC	AKTIVITA	ODPOVĚDNOST / ZPRACOVATEL
Únor	vyhodnocení plnění indikátorů a akčního plánu za předchozí rok	správci indikátorů
Březen	- sběr podnětů do databáze projektových záměrů - zadání rozpracování projektových fiší jednotlivým garantům	manažerka / manažer strategie
Duben	zpracování projektových fiší jednotlivými guaranty	garanti
Květen	- sumarizace zpracovaných projektových fiší - odborné posouzení projektových fiší na jednání pracovní skupiny	- manažerka / manažer strategie - pracovní skupina

	• sumarizace vyhodnocení plnění indikátorů a akčního plánu za předchozí rok a projednání v pracovní skupině	• manažerka / manažer strategie a pracovní skupina
Červen	• předložení do RM vyhodnocení plnění indikátorů a akčního plánu za předchozí rok²⁸ • sběr záměrů od občanů a města na projekty, které mohou být zařazeny do akčního plánu na následující rok	• tajemnice / tajemník MěÚ • pracovní skupina
	• projednání v orgánech města plnění indikátorů a akčního plánu za předchozí rok²⁹	• RM / ZM
Červenec	• vyhodnocení požadavků na zařazení projektů, opatření či činností do akčního plánu na následující rok	• jednotlivé odbory MěÚ
Srpen	• odborné posouzení projektů navržených pro zařazení do akčního plánu s ohledem na možnosti rozpočtu a rozpočtového výhledu, jejich kvalitu a soulad se strategickým plánem³⁰	• řídicí skupina
Září		
Říjen	• sladění požadavků na zařazení do akčního plánu s možnostmi rozpočtu	• odbor rozvoje a majetku města v součinnosti s finančním odborem na základě konzultací s vedením města
	• sestavení akčního plánu na následující rok pro projednání v orgánech města	• manažerka / manažer strategie a pracovní skupina
Listopad		
Prosinec	• projednání akčního plánu v orgánech města³¹	• RM / ZM

²⁸ v termínech zpracování závěrečného účtu; podklady z rozpočtu dodá finanční odbor

²⁹ ve stejném termínu jako závěrečný účet

³⁰ v termínu v návaznosti na přípravu rozpočtu

³¹ ve stejných termínech jako rozpočet města

4.4. Metodika pro tvorbu akčního plánu

Pro úspěšné naplňování strategického plánu město trvale vede a průběžně aktualizuje databázi projektových záměrů. Výběrem relevantních záměrů z databáze vytváří každoročně akční plán.

Strategický plán rozvoje města Bělá pod Bezdězem je realizován prostřednictvím akčního plánu, který představuje soubor projektů a aktivit, které vedou k naplnění strategických cílů uvedených ve strategickém plánu v následujícím kalendářním roce. Zdrojem pro sestavování akčního plánu je databáze projektových záměrů - strukturovaný přehled nápadů, projektových záměrů, zamýšlených aktivit či podnětů veřejnosti³². Databázi projektových záměrů město sestavuje, vede a průběžně aktualizuje město. Aktivita či podněty uvedené v databázi projektových záměrů mohou být různé fáze rozpracovanosti. K tomu, aby se příslušná aktivita mohla zařadit do akčního plánu, musí však již být hlouběji promyšlena, musí být stanovena její finanční, časová a personální náročnost. Prostřednictvím akčního plánu by tak mělo dojít k výběru projektů z aktuální databáze projektových záměrů, které skutečně přispějí k naplnění hlavních cílů strategického plánu. Měla by se tím zároveň omezit realizace aktivit, o nichž se rozhoduje ad hoc bez strategické úvahy a bez hlubších souvislostí a vazeb k dalším aktivitám.

Akční plán je úzce provázán s rozpočtem města, tj. do akčního plánu na následující rok mohou být zařazeny jen ta opatření, aktivity či projekty, které jsou současně plánovány v rozpočtu nebo rozpočtovém výhledu. Projekty, které nejsou kryty rozpočtem, zůstávají v databázi projektů, která je kontinuálně aktualizovaná a používá se pro výběr projektů na zařazení do akčního plánu na následující roky. Odbory MěÚ navrhuje do rozpočtu aktivity / projekty dle akčního plánu; pokud nebude aktivita / projekt při projednávání v orgánech zařazena do rozpočtu, musí být vyřazena i z akčního plánu.

- **Struktura akčního plánu**

Údaje o každém projektu / aktivitě, které budou obsaženy v akčním plánu či databáze projektových záměrů, budou kompletovány do šablony (tabulka 42). Projekty obsažené v akčním plánu budou řazeny dle jejich příslušnosti ke konkrétnímu cíli a dle pořadí cílů a opatření definovaných ve strategickém plánu. V případě, že jeden projekt naplňuje více cílů, bude přiřazen do cíle, jenž naplňuje primárně. Ostatní cíle či opatření, k jejichž naplnění daný projekt přispívá, budou uvedeny v kolonce synergie. U každého projektu / aktivity bude stanoven termín plnění, odpovědnost i finanční alokace.

³² Existuje řada softwarových nástrojů pro správu databáze projektových záměrů. Pro velikost města Bělá pod Bezdězem je vhodné udržovat databázi ve formě excelovské tabulky, která je uživatelsky srozumitelná.

Tabulka 44 Šablona akčního plánu

Akční plán Strategického plánu rozvoje města Bělá pod Bezdězem (ke schválení v ZM)										
Pořadí	Název projektu / aktivity	Kód pilíře SPRM	Kód cíle SPRM	Kód - Synergie s dalšími cíli	Celkové náklady (v tis. Kč)	Náklady na následující rok (v tis. Kč)	Termín zahájení	Termín ukončení	Odpovědnost (odbor / pracovník)	Stupeň rozpracovanosti
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Opatření /projekty jsou metodicky rozpracovány do následujících atributů:

Pořadí: číselné označení jednotlivých opatření /projektů řazených od 1 do x. Každý záměr / projekt má unikátní číselné označení.

Název projektu / aktivity: název konkrétního projektu / aktivity.

Kód pilíře SPRM: ke každému projektu / aktivitě je přiřazeno označení pilíře (O – občanská vybavenost, KP – kvalitní prostředí, AM – atraktivní město, ES – efektivní správa).

Kód cíle SPRM: Do kolonky „cíl“ bude vepsáno číslo cíle, který daný projekt/aktivita primárně naplňuje. V kolonce „synergie“ pak budou uvedeny ty cíle a opatření, které jsou daným projektem/aktivitou dotčeny – tj. realizace projektu/aktivity přispěje alespoň dílčím způsobem k naplnění cíle.

Kód – Synergie s dalšími cíli: v kolonce je uveden kód cíle, se kterým je synergie.

Celkové náklady projektu (v tis. Kč): expertní odhad celkových finančních nákladů na realizaci aktivity / projektu vyčíslený v tis. Kč.

Celkové náklady na následující rok (v tis. Kč): expertní odhad finančních nákladů na realizaci aktivity / projektu (vyčísleno v tis. Kč) v následujícím roce.

Termín zahájení: termín zahájení opatření / projektu. Uvádí se příslušný měsíc a rok (např. I/2015).

Termín ukončení: orientační termín, do něhož má být opatření/projekt splněn. Uvádí se příslušný měsíc a rok (např. I/2018).

Odpovědnost: subjekt, který je věcně odpovědný za realizaci úkolu (např. příslušný odbor MěÚ Bělá pod Bezdězem).

Stupeň rozpracovanosti: slovní popis stádia, v jakém se projekt nachází (např. projektová fiše, zpracován investiční záměr, projekt v přípravě, projektová dokumentace, vydáno stavební povolení, projekt v realizaci). Minimální stupeň rozpracovanosti je projektová fiše.

- **Postup tvorby akčního plánu**

Akční plán připravuje pracovní skupina pod vedením manažerky / manažera strategie. Následně je projednán v řídicí skupině a doporučen radou města ke schválení zastupitelstvem města, a to společně s rozpočtem³³.

Proces tvorby akčního plánu je procesem dlouhodobým, který prostupuje celým kalendářním rokem. V následujícím schématu (tabulka 45) jsou uvedeny tři hlavní kroky při přípravě akčního plánu:

I. krok – Návrhy projektů

Prvním krokem je získání podnětů na realizaci projektů, a to jak ze strany jednotlivých odborů MěÚ a pracovní skupiny, tak ze strany veřejnosti. Získání podnětů na realizaci projektů vedoucích k naplňování schváleného strategického plánu probíhá kontinuálně v průběhu celého roku a koordinuje jej Odbor rozvoje a majetku města, který si vede databázi projektových záměrů města.

V únoru každého kalendářního roku dojde k dočasnému pozastavení sběrů námětů. Následně manažerka / manažer strategie odborně posoudí relevantnost jednotlivých požadavků / námětů pro naplňování strategického plánu a zadá garantům jednotlivých strategických cílů rozpracování relevantních návrhů do podoby projektové fiše³⁴ (viz tabulka 46). Projektové fiše mohou být konzultovány s příslušným odborem MěÚ. Informace o předpokládaných finančních nákladech dodá uvedený odbor společně s finančním odborem.

- Sběr námětů bude probíhat každoročně od ledna-do února:
 - **Sběr podnětů od široké veřejnosti** – prostřednictvím webových a facebookových stránek města, zpravodaje města (formou např. anketních lístků), veřejných projednání, podnětů podaných na MěÚ, společenských akcí konaných ze strany města
 - **Sběr podnětů od odborné veřejnosti** - adresným oslovením subjektů ve městě
 - **Sběr podnětů od odborů a příspěvkových organizací** – prostřednictvím informačního e-mailu / telefonátu
- Všechny relevantní požadavky předávají jednotliví garanti manažerce / manažerovi strategie. Požadavky jednotlivých garantů / odborů by měly rámcově respektovat limity rozpočtu plánovaného na další rok. Předmětem může být i realizace víceletých aktivit, kdy by měla být snaha vyčíslit náklady, které spadají do daného roku.

³³ V případě schválení s rozpočtem je výhodou připravenost jednotlivých opatření, které se uplatňují do schvalovaného rozpočtu města již v etapě přípravy návrhu rozpočtu, případně v rámci rozdělování zdrojů hospodaření z minulého roku nebo i po pololetním rozboru. Bez řádných podkladů nelze zakomponovat požadavky do návrhu rozpočtu.

³⁴ V případě, že již existuje fiše k danému projektovému záměru, předá ji manažerka / manažer strategie garantovi k aktualizaci.

II. krok – Sumarizace projektů a jejich hodnocení

V dubnu daného kalendářního roku provede manažerka / manažer strategie sumarizaci projektových fiší od příslušných garantů. Na základě obdržených aktualizovaných projektových fiší provede manažerka / manažer strategie aktualizaci databáze projektových záměrů. Následně vybere projektové záměry, u nichž garant v projektové fiši uvedl realizaci zasahující do následujícího kalendářního roku, a předloží je k posouzení pracovní skupině.

Projektové záměry jsou odborně posouzeny na jednání pracovní skupiny, která probíhá v průběhu dubna a května v závislosti na termínech sestavování rozpočtu. Pracovní skupina posoudí jednotlivé požadavky, zda jsou v souladu s popisy cílů definovaných ve strategickém plánu, případně doporučí dopracování projektových fiší. Výstupem jednání pracovní skupiny je návrh projektů navrhovaných do akčního plánu. Na základě odborného hodnocení budou některé projekty odmítnuty (ponechány v databázi projektových záměrů k realizaci v následujících letech) a některé doporučeny k zařazení do akčního plánu.

Následuje odborné posouzení projektů řídicí skupinou v kontextu sestavování rozpočtu. Zasedání řídicí skupiny probíhá obvykle v průběhu srpna a září v závislosti na termínech sestavování rozpočtu. Přípravu podkladů a sumarizaci výstupů pracovních skupin provádí manažerka / manažer strategie. Při přípravě podkladů pro řídicí skupinu manažerka / manažer strategie komunikuje s finančním odborem, který dodává podklady k rozpočtu tak, aby byla zajištěna vazba budoucího akčního plánu na budoucí rozpočet. Řídicí skupina odborně posoudí předložený návrh akčního plánu a databázi projektových záměrů. Jednání řídicí skupiny se také účastní vedoucí finančního odboru.

Posouzení navržených projektů řídicí skupinou probíhá na základě:

- a) možností rozpočtu a rozpočtového výhledu,
- b) souladu se strategickým plánem, resp. prioritními cíli,
- c) předchozích usnesení RM a ZM.

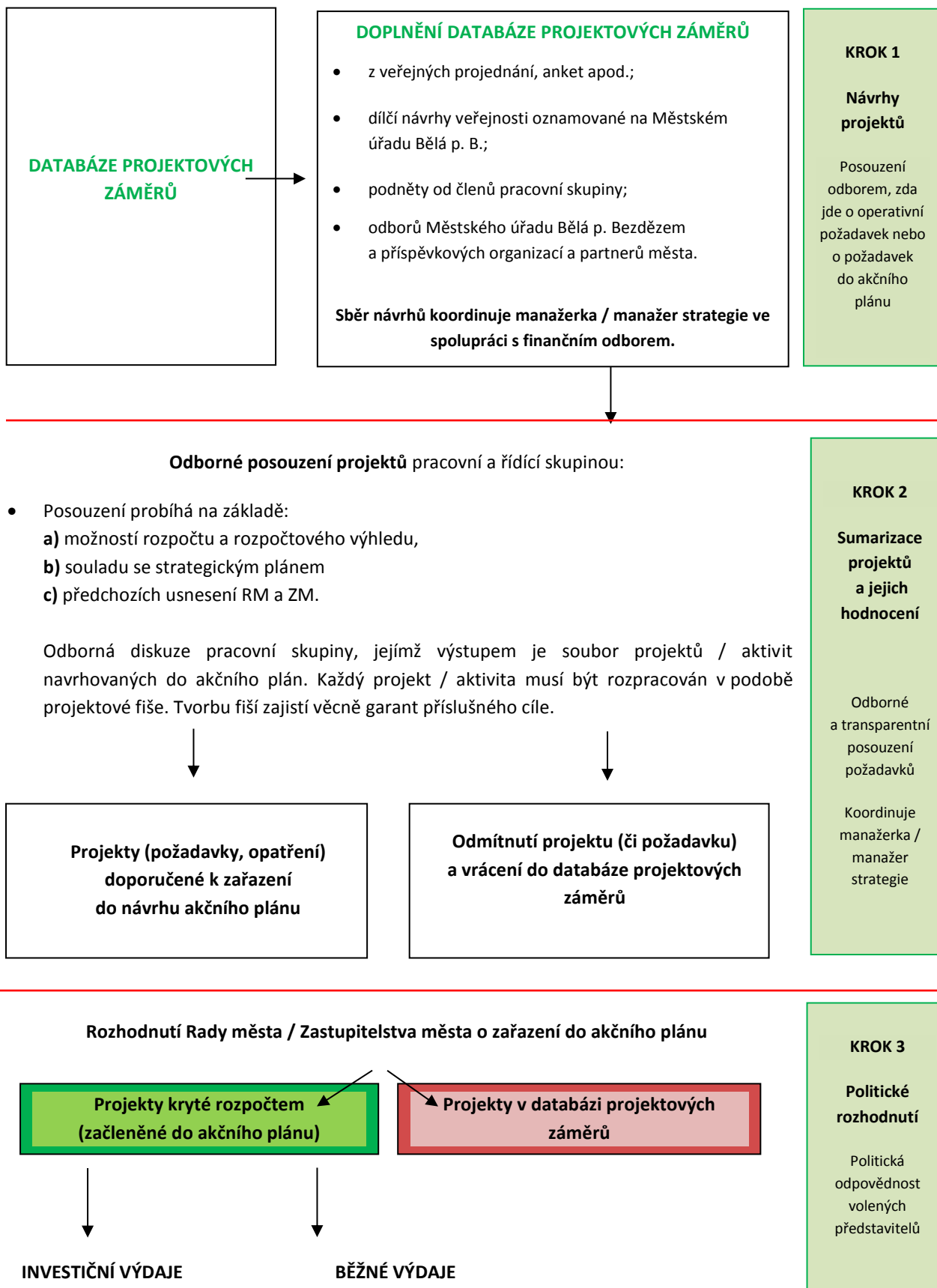
Výstupem jednání řídicí skupiny je návrh akčního plánu na následující rok. Z jednání je pořízen záznam, který obsahuje odůvodnění, proč dané projekty nebyly doporučeny do akčního plánu a byly vráceny do databáze projektových záměrů. Odmítnuté projekty jsou vráceny do databáze projektových záměrů, kterou spravuje manažerka / manažer strategie, která/ý o tomto dále informuje guaranty cílů, členy pracovní skupiny a příslušné odbory MěÚ.

III. krok - Politická odpovědnost

Třetím (stěžejním) krokem je politické rozhodnutí (tj. rozhodnutí RM a ZM) o projektech doporučených řídicí skupinou. V kompetenci orgánů města je konečné schválení akčního plánu. Na základě politického rozhodnutí tedy dojde k výběru projektů, které budou zařazeny do akčního plánu (a v dalším roce tak budou realizovány). Zbývající projekty budou zařazeny do databáze projektových záměrů a realizovány v případě uvolnění dodatečných finančních prostředků (neplánované příjmy, dotace apod.).

Zajištění přípravy podkladů pro orgány města spadá do kompetence Odboru rozvoje a majetku města. Sladění požadavků na zařazení do akčního plánu s možnostmi rozpočtu zajistí odbor rozvoje a majetku města v součinnosti s finančním odborem a na základě konzultací s vedením města. Výstupem odboru rozvoje a majetku města pro projednání v orgánech města je sestavený akční plán a databáze projektových záměrů, který musí být v souladu s předkládaným rozpočtem. Projednání akčního plánu v orgánech města probíhá ve stejných termínech jako rozpočet města pravděpodobně v listopadu nebo prosinci daného roku.

Tabulka 45 Schéma tvorby akčního plánu

Tabulka 46 Vzor projektové fiše

NÁZEV PROJEKTU													
SPRM cíl/opatření													
Další cíle/opatření SPRM													
Cíl projektu													
Cílová skupina													
Popis projektu													
Výsledky a dopady projektu													
Aktivity naplňující projekt													
Předpokládaná doba realizace projektu													
Zakončení /výstup													
Předpokládané náklady projektu (v tis. Kč)	<table> <tr> <th>Investiční náklady (v tis. Kč)</th> <th>Celkem</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>...</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Investiční náklady (v tis. Kč)	Celkem	2018	2019	2020	...						
	Investiční náklady (v tis. Kč)	Celkem	2018	2019	2020	...							
	Roční provozní náklady (v tis. Kč)												
Celkové náklady (v tis. Kč)													
- z toho externí zdroje (v tis. Kč)													
Finanční zdroje													
Nositel/předkladatel projektu													
Partneři projektu													
Připravenost projektu	<table> <tr> <td>Věcná připravenost</td> <td>(jen záměr/existují studie/existuje projektová dokumentace apod.)</td> </tr> <tr> <td>Institucionální připravenost</td> <td>(schválen projektový tým, určen manažer projektu, záměr schválen v orgánech předkladatele apod.)</td> </tr> </table>	Věcná připravenost	(jen záměr/existují studie/existuje projektová dokumentace apod.)	Institucionální připravenost	(schválen projektový tým, určen manažer projektu, záměr schválen v orgánech předkladatele apod.)								
	Věcná připravenost	(jen záměr/existují studie/existuje projektová dokumentace apod.)											
Institucionální připravenost	(schválen projektový tým, určen manažer projektu, záměr schválen v orgánech předkladatele apod.)												
Poznámky													

4.5. Nastavení plánu řízení změn

V průběhu realizace strategického plánu může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů strategického plánu) faktory.

Nejčastějšími důvody ke změně jsou:

- podnět kohokoliv z města;
- trvale neuspokojivé plnění cílů / indikátorů;
- výsledky evaluace (viz podkapitola 4.6).

Ve všech výše uvedených případech se při zapracování změn postupuje analogicky jako při samotné tvorbě strategického plánu (viz kapitola 1).

Podněty ke změně strategického plánu je nutné projednat v pracovní skupině, která posoudí jejich relevantnost zejména s ohledem na zjištění vzešlá z analytické části strategického plánu. V případě, že se jedná o změnu, která nemá dostatečnou oporu ve stávající analytické kapitole, doporučí pracovní skupina pořízení dílčí analýzy či zajištění relevantních argumentů pro realizaci požadované změny. Analýzy / argumenty budou pracovní skupinou předány k posouzení řídicí skupině. Jedná-li se o změnu, která spočívá v úpravě cílů, je nutné také její projednání s veřejností. Vždy je nutné reflektovat schválenou vizi strategického plánu.

Navržené a dostatečnými argumenty podložené, veřejností a řídicí skupinou projednané návrhy změn schvaluje zastupitelstvo města. Celou tuto aktivitu koordinuje manažerka / manažer strategie.

4.6. Plán evaluace

V souvislosti s realizací strategického plánu může vzniknout podnět k zásadnější úpravě strategického plánu. Manažerka / manažer strategie zajistí příslušnou mid-term evaluaci. Ta může být zaměřena jak na zaměření strategického plánu a úroveň plnění cílů, tak např. i na procesní (implementační) stránku realizace strategického plánu.

Evaluaci bude řídit manažerka / manažer strategie. Prováděním evaluace je vhodně zadat externímu hodnotiteli / subjektu. Při realizaci evaluace je vhodné využít pracovní skupinu, která bude poskytovat úzkou součinnost při realizaci evaluačních prací. V případě zadání evaluace externímu hodnotiteli / subjektu by měli být členy pracovní skupiny i zástupci externího hodnotitele.

Evaluace je pojem širší než samotné vyhodnocování. Evaluace nejprve vyhodnocuje dosavadní plnění strategického plánu, a to zejména z hlediska potřeby aktualizace statistických dat, podchycení nových trendů, potřeby revize vize, pilířů, strategických cílů a opatření strategického plánu, vhodnost / nevhodnost nastavené indikátorové soustavy a even. navržení její změny, vyhodnocení aktuálního stavu plnění akčního plánu atd. Současně evaluace hodnotí, zda se daří naplňovat strategický plán a

zda či do jaké míry vedou implementační aktivity strategického plánu k rozvoji města. Následně po vyhodnocení evaluace stanovuje doporučení k řešení zjištěných vyláskajících z provedeného hodnocení. V případě, že budou stanovena doporučení na úpravy strategického plánu, budou zapracovány dle podkapitoly 4.5.

Výstupem evaluace je vždy evaluační zpráva, která je předkládána Zastupitelstvu města / Radě města Bělá pod Bezdězem, a jejíž struktura je následující:

- Úvod – Informace o významu evaluace, časový úsek, za který je evaluace provedena;
- Metodika – jakým způsobem byla evaluace provedena;
- Evaluace / vyhodnocení zkoumané problematiky;
- Hlavní závěry evaluace a doporučení na změny v oblasti realizace strategického plánu.

4.7. Komunikační plán

Komunikační plán je nástrojem pro efektivní komunikaci města v oblasti strategického řízení s jeho občany a subjekty v něm působícími. Dokument vymezuje principy a postupy přenosu informací směrem od města ke všem zainteresovaným stranám tvorby a naplňování strategického plánu. Důraz je kladen i na zajištění dostatečné zpětné vazby od výše uvedených zainteresovaných stran. Cílem je aktivně komunikovat s veřejností a zjišťovat tak zájmy občanů a subjektů působících ve městě, které povedou k rozvoji města.

Komunikační plán je určen zejména zaměstnancům města, kteří mají na starost komunikaci s veřejností a strategické řízení. Úkolem plánu je koordinace komunikačních nástrojů a činností, které bude město v souvislosti s naplňováním strategického plánu realizovat.

Nástroje komunikace

Nástroje vnitřní komunikace: V rámci vnitřní komunikace bude město využívat porady a setkání, e-mailovou i osobní korespondenci.

Nástroje vnější komunikace: Pro účely poskytování informací o postupu tvorby strategického plánu rozvoje města směrem k veřejnosti a zájmových skupin vytvořilo město Bělá pod Bezdězem na svých webových stránkách zvláštní odkaz³⁵, kde pravidelně zveřejňovalo aktuální informace o průběhu tvorby strategického plánu. I nadále bude město tento odkaz udržovat a informovat o probíhajících aktivitách vztahující se k naplňování strategického plánu. Současně o svých aktivitách v této oblasti informovalo a nadále bude informovat prostřednictvím níže uvedených komunikačních kanálů, jejichž široká nabídka pokrývá všechny způsoby, kterými níže uvedené cílové skupiny nejčastěji komunikují.

Vnější komunikační kanály města představují:

- Webové stránky města;

³⁵ <http://www.mubela.cz/category/strategicky-plan/>

- Facebook;
- Zpravodaj města;
- Úřední deska;
- Hlášení rozhlasu;
- E-mailová komunikace;
- Osobní kontakt s veřejností (setkání s občany v jednotlivých místních částech, veřejné akce);
- Průzkumy veřejného mínění (ankety, dotazníková šetření).

Cílové skupiny komunikace

Základní cílové skupiny/zajímavované strany, které budou zasaženy implementací strategického plánu a se kterými by mělo město komunikovat, aby bylo dosaženo cílů strategického plánu, jsou zejména následující:

- Obyvatelé města;
- Turisté;
- Podnikatelské subjekty;
- Neziskové organizace ve městě;
- Příspěvkové organizace města;
- Církev;
- Organizace v oblasti volného času, kultury, sportu atd.;
- Organizace v oblasti sociální a zdravotní;
- Média.

Dalšími zainteresovanými skupinami / subjekty jsou aktéři uvedeni v podkapitole 4.1, kteří se budou podílet na organizačním zajištění implementace (tj. např. Zastupitelstvo a Rada města, odbory MěÚ).

Komunikaci v oblasti strategického řízení, koordinuje a eventuálně realizuje manažerka / manažer strategie, která/který spolupracuje se zaměstnancem města odpovědným za komunikaci.

Město by mělo veřejnost pravidelně informovat o stávajícím postupu naplňování strategického plánu či jeho plánovaných změnách. Při informování by se mělo řídit základními principy, jakými jsou:

- Objektivita;
- Otevřenost;
- Transparentnost;
- Srozumitelnost;
- Komplexnost.

PŘÍLOHY

Příloha 1 Vzdělanostní struktura, obce, LAG Podralsko, 2011

		Obec					
		Bělá pod Bezdězem	Cvikov	Doksy	Jablonné v Podještědí	Mimoň	Stráž pod Ralskem
Obyv. ve věku 15 a více let		4 180	3 635	4 392	3 152	5 403	3 858
Absolutní počet	bez vzdělání	24	32	17	19	38	26
	základní vč. neukončeného	940	787	863	730	1 189	969
	střední vč. vyučení bez maturity	1 729	1 547	1 702	1 263	2 273	1 467
	úplné střední s maturitou	993	816	1 104	700	1 140	866
	nástavbové studium	99	74	111	54	113	0
	vyšší odborné	32	30	45	23	51	0
	vysokoškolské	226	169	336	163	291	184
Relativní zastoupení (v %)	bez vzdělání	0,57	0,88	0,39	0,6	0,7	0,67
	základní vč. neukončeného	22,49	21,65	19,65	23,16	22,01	25,12
	střední vč. vyučení bez maturity	41,36	42,56	38,75	40,07	42,07	38,02
	úplné střední s maturitou	23,76	22,45	25,14	22,21	21,1	22,45
	nástavbové studium	2,37	2,04	2,53	1,71	2,09	0
	vyšší odborné	0,77	0,83	1,02	0,73	0,94	0
	vysokoškolské	5,41	4,65	7,65	5,17	5,39	4,77

Zdroj: CLLD LAG Podralsko 2015

Příloha 2 Vzdělanostní struktura, obce, LAG Podralsko, 2011

Obec	Dům pro seniory	Dům s pečovatelskou službou	Léčebna dlouhodobě nemocných	Terénní sociální služba	Zdravotní středisko
Bělá pod Bezdězem		X		x	x
Cvikov		X		x	x
Doksy	X	X		x	x
Jablonné v Podještědí		X	X	x	x
Mimoň	X			x	x
Stráž pod Ralskem		X		x	x

Pozn. Symbol „x“ značí přítomnost dané služby v obci.

Zdroj: CLLD LAG Podralsko 2015

Příloha 3 Intenzita bytové výstavby na tisíc obyvatel, obce, SO ORP Mladá Boleslav, 2011–2015

Obec	Počet dokončených bytů					Intenzita bytové výstavby na 1000 obyvatel				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Bakov nad Jizerou	13	11	7	4	5	2,6	2,2	1,4	0,8	1,0
Bělá pod Bezdězem	1	5	7	4	2	0,2	1,0	1,4	0,8	0,4
Benátky nad Jizerou	50	10	10	9	13	6,8	1,4	1,4	1,2	1,8
Bezno	1	2	-	1	2	1,1	2,1	-	1,1	2,2
Bítouchov	-	2	-	1	2	-	6,2	-	3,1	6,0
Boreč	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bradlec	17	13	4	15	9	14,5	11,0	3,3	11,8	6,9
Brodce	4	2	3	1	1	3,9	1,9	2,8	1,0	0,9
Březno	8	7	3	7	2	8,6	7,6	3,2	7,2	2,0
Březovice	1	1	-	-	-	3,0	3,0	-	-	-
Bukovno	-	2	3	-	-	-	2,8	4,2	-	-
Ctíměřice	2	-	6	-	1	14,9	-	44,8	-	7,2
Čachovice	1	3	2	1	2	1,1	3,4	2,3	1,1	2,3
Čistá	5	2	4	5	5	6,9	2,7	5,5	6,6	6,4
Dalovice	-	2	2	1	-	-	9,2	9,1	4,3	-
Dlouhá Lhota	1	2	3	-	2	2,5	5,1	7,4	-	5,0
Dobrovice	12	13	10	13	9	3,6	3,9	3,0	3,9	2,7
Dobšín	-	-	3	-	-	-	-	13,2	-	-
Dolní Bousov	5	8	13	9	6	1,9	3,1	5,0	3,4	2,3
Dolní Slivno	1	2	2	1	-	3,3	6,6	6,6	3,2	-
Dolní Stakory	3	1	2	1	1	11,6	3,9	7,6	3,6	3,7
Domousnice	1	-	-	-	1	3,8	-	-	-	3,9
Doubravice	-	-	1	-	-	-	-	7,8	-	-
Horky nad Jizerou	1	1	6	6	1	2,0	1,9	11,6	11,4	1,9
Horní Slivno	3	2	2	1	2	13,0	8,4	8,1	4,1	7,5
Hrdlořezy	1	1	3	4	2	1,4	1,4	4,2	5,6	2,7
Hrušov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Husí Lhota	2	-	2	-	-	12,6	-	11,9	-	-
Charvatce	3	3	3	1	2	13,8	12,9	12,5	4,0	8,1
Chotětov	11	3	9	10	6	12,8	3,4	10,3	10,8	6,5
Chudíř	-	-	-	2	-	-	-	-	10,4	-
Jabkenice	1	20	5	2	7	2,7	54,3	12,9	5,0	16,9

Obec	Počet dokončených bytů					Intenzita bytové výstavby na 1000 obyvatel				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Jizerní Vtelno	1	-	-	-	-	2,9	-	-	-	-
Josefův Důl	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katusice	-	1	2	4	-	-	1,2	2,5	5,0	-
Kluky	-	-	1	-	-	-	-	13,2	-	-
Kobylnice	-	2	1	-	-	-	15,0	7,1	-	-
Kochánky	3	-	-	3	-	7,0	-	-	6,8	-
Kolomuty	3	3	5	2	6	10,9	10,5	16,8	6,5	18,4
Kosmonosy	18	22	9	20	8	3,7	4,5	1,8	4,0	1,6
Kosořice	9	3	2	1	-	20,1	6,4	4,1	2,0	-
Košátky	1	-	-	-	2	5,3	-	-	-	9,8
Kováň	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kovanec	-	-	1	-	-	-	-	8,5	-	-
Krásná Ves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krnsko	-	-	-	1	-	-	-	-	1,8	-
Kropáčova Vrutice	-	1	-	-	2	-	1,1	-	-	2,2
Ledce	2	2	1	1	5	5,6	5,5	2,7	2,7	13,1
Lhotky	-	2	-	-	-	-	13,2	-	-	-
Lipník	-	-	-	3	-	-	-	-	9,5	-
Luštěnice	1	-	-	2	1	0,5	-	-	0,9	0,5
Mečeříž	2	3	5	1	2	4,4	6,5	10,8	2,1	4,2
Mladá Boleslav	69	30	43	22	49	1,6	0,7	1,0	0,5	1,1
Němčice	1	-	1	-	1	5,7	-	5,3	-	5,1
Nemyslovice	-	2	-	1	-	-	13,5	-	6,9	-
Nepřevázka	1	2	2	-	-	2,5	4,9	4,8	-	-
Niměřice	2	1	-	1	1	6,8	3,4	-	3,4	3,4
Nová Telib	2	1	2	2	3	8,8	4,5	8,8	8,2	12,1
Nová Ves u Bakova	-	-	1	1	-	-	-	3,7	3,6	-
Obrubce	1	2	1	-	-	5,2	9,8	5,0	-	-
Obruby	1	1	-	1	2	4,1	4,0	-	3,9	8,1
Pěčice	1	-	-	-	1	6,0	-	-	-	5,4
Pětikozly	1	-	-	-	-	14,9	-	-	-	-
Petkovy	-	2	2	4	1	-	6,8	6,6	13,3	3,3
Písková Lhota	4	6	5	3	9	5,8	8,4	7,2	4,1	12,0
Plazy	2	1	1	1	1	3,9	1,9	1,9	1,9	2,0
Plužná	2	1	-	-	1	8,2	4,2	-	-	4,2

Obec	Počet dokončených bytů					Intenzita bytové výstavby na 1000 obyvatel				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Prodašice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Předměřice nad Jizerou	1	2	16	-	7	1,4	2,9	22,3	-	9,7
Přepeře	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rabakov	1	-	-	-	-	17,2	-	-	-	-
Rohatsko	5	-	1	3	-	20,9	-	3,9	11,5	-
Rokytovec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Řepov	2	-	3	-	2	2,8	-	4,2	-	2,8
Řitonice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sedlec	4	2	2	2	2	18,3	8,7	8,7	8,3	7,9
Semčice	3	3	-	-	1	4,4	4,2	-	-	1,4
Skalsko	2	4	3	5	-	5,2	9,9	7,4	12,1	-
Skorkov	4	4	9	5	3	7,6	7,3	16,1	8,6	5,2
Smilovice	2	-	-	-	1	3,1	-	-	-	1,4
Sojovice	1	5	-	4	-	2,0	10,0	-	7,8	-
Sovínky	2	1	-	-	1	6,8	3,3	-	-	3,3
Strašnov	3	-	-	1	1	11,4	-	-	3,7	3,8
Strenice	-	-	-	1	-	-	-	-	6,0	-
Sudoměř	-	2	1	-	-	-	22,5	10,8	-	-
Sukorady	2	2	1	1	2	5,8	5,6	2,8	2,8	5,5
Tuřice	2	-	2	2	9	7,1	-	7,1	6,9	30,5
Ujkovice	1	-	1	-	-	10,2	-	10,3	-	-
Velké Všelisy	2	-	4	1	4	5,4	-	11,1	2,8	11,4
Veselice	-	-	-	1	1	-	-	-	7,2	7,5
Vinařice	2	1	2	-	2	7,2	3,6	7,1	-	6,8
Vinec	-	2	2	-	-	-	6,8	6,8	-	-
Vlkava	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrátno	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Všejany	1	-	-	2	-	1,6	-	-	3,1	-
Zdětín	2	5	-	8	5	3,9	9,4	-	14,3	8,8
Žerčice	3	4	-	3	-	8,0	10,4	-	7,6	-
Židněves	3	-	-	4	2	9,1	-	-	11,6	5,7

Pozn. Symbol „-“, značí, že hodnotu nebylo možné zjistit, data nebyla dostupná.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Příloha 4 Nezaměstnanost v obcích, SO ORP Mladá Boleslav, k 31. 12. 2015

Obec	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce - dosažitelní		Podíl nezaměstnaných osob (v %)		Pracovní místa v evidenci úřadu práce
	celkem	ženy	celkem	ženy	
Bakov nad Jizerou	74	40	2,13	2,45	52
Bělá pod Bezdězem	148	69	4,56	4,46	17
Benátky nad Jizerou	222	144	4,50	5,86	100
Bezno	29	15	4,87	5,28	-
Bítouchov	7	4	3,48	4,55	-
Boreč	16	8	9,47	8,99	-
Bradlec	22	14	2,51	3,26	1
Brodce	33	17	4,69	5,05	7
Březno	17	10	2,52	2,99	-
Březovice	9	6	3,60	4,96	-
Bukovno	14	7	2,77	2,89	6
Ctiměřice	-	-	-	-	-
Čachovice	21	11	3,65	4,00	-
Čistá	14	11	2,74	4,31	1
Dalovice	4	1	2,48	1,35	-
Dlouhá Lhota	9	6	3,24	4,58	1
Dobrovice	70	37	3,11	3,42	16
Dobšín	12	6	7,27	7,79	-
Dolní Bousov	58	35	3,37	4,20	4
Dolní Slivno	8	4	3,65	3,64	2
Dolní Stakory	2	1	1,14	1,22	-
Domousnice	2	-	1,27	-	-
Doubravička	3	2	3,26	4,76	-
Horky nad Jizerou	15	6	4,20	3,33	1
Horní Slivno	11	4	6,67	5,06	-
Hrdlořezy	13	8	2,77	3,40	-
Hrušov	9	5	6,12	6,58	-
Husí Lhota	7	3	6,14	5,36	-
Charvatce	6	4	4,08	5,20	3
Chotětov	31	15	4,85	4,81	1
Chudíř	2	2	1,61	3,13	1
Jabkenice	9	5	3,26	3,97	-
Jizerní Vtelno	10	7	4,22	5,69	-
Josefův Důl	17	9	5,08	5,52	2
Katusice	24	16	4,30	5,99	-
Kluky	1	1	2,17	3,70	-
Kobylnice	3	3	2,89	6,38	6
Kochánky	9	5	3,31	4,39	2
Kolomuty	6	3	2,89	2,75	-
Kosmonosy	95	52	2,87	3,53	38
Kosořice	9	5	2,65	2,92	1

Košátky	4	2	3,23	3,64	-
Kováň	5	4	5,44	8,16	-
Kovanec	3	3	3,61	8,57	-
Krásná Ves	4	3	2,90	3,90	-
Krnsko	10	7	2,67	3,74	15
Kropáčova Vrutice	36	19	6,22	6,62	3
Ledce	8	5	3,07	4,17	2
Lhotky	3	2	3,19	4,76	3
Lipník	8	5	4,23	5,44	-
Luštěnice	53	40	3,60	5,39	3
Mečeříž	13	11	3,85	7,01	-
Mladá Boleslav	1 092	586	3,58	4,02	480
Němčice	2	2	1,63	3,08	-
Nemyslovice	6	4	5,56	7,84	-
Nepřevázka	6	3	2,11	2,21	14
Niměřice	8	5	4,08	5,68	-
Nová Telib	4	1	2,37	1,11	-
Nová Ves u Bakova	3	3	1,63	3,26	-
Obrubce	6	1	4,58	1,72	-
Obruby	6	2	3,64	2,90	2
Pěčice	3	1	2,68	2,04	1
Pětikozly	4	2	8,33	8,70	-
Petkovy	4	2	2,02	2,06	5
Písková Lhota	13	5	2,65	2,10	-
Plazy	8	6	2,14	3,57	61
Plužná	6	2	3,61	2,53	-
Prodašice	3	2	4,92	6,67	-
Předměřice nad Jizerou	17	11	3,50	4,51	153
Přepeře	5	3	6,49	8,33	-
Rabakov	1	1	3,23	6,67	-
Rohatsko	5	3	3,05	3,66	1
Rokytovec	6	1	5,71	2,17	-
Řepov	14	11	2,95	4,55	13
Řitonice	3	3	5,36	11,54	-
Sedlec	2	2	1,14	2,35	-
Semčice	17	12	3,43	4,94	2
Skalsko	5	4	1,74	2,78	-
Skorkov	12	7	3,09	3,48	12
Smilovice	14	7	3,13	3,21	12
Sojovice	14	10	3,94	5,85	-
Sovínky	9	5	4,29	5,16	-
Strašnov	6	4	3,06	4,21	-
Strenice	4	4	3,51	6,78	-
Sudoměř	2	1	3,13	3,45	-

Sukorady	6	1	2,30	0,82	3
Tuřice	7	4	3,67	4,55	-
Ujkovice	1	1	1,28	2,70	-
Velké Všelisy	13	8	5,53	6,84	-
Veselice	6	1	6,00	2,33	-
Vinařice	6	4	3,13	4,26	-
Vinec	4	2	1,99	2,04	3
Vlkava	11	4	3,85	2,88	-
Vrátno	8	5	7,08	11,36	-
Všejany	15	8	3,44	3,83	-
Zdětín	17	7	4,57	3,76	-
Žerčice	7	3	2,59	2,56	-
Židněves	9	4	3,95	3,67	5

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

ZDROJE DAT A LITERATURY

AF-CITYPLAN (2016): Územní plán Bělá pod Bezdězem. Praha.

BĚLÁ POD BEZDĚZEM (2016): Demografická studie.

Veřejná databáze Českého statistického úřadu.

Sčítání lidu, domů a bytů - 1869–2011.

Rozpočtový výhled města Bělá pod Bezdězem na roky 2014–2019. Dostupné z [www](http://www.mubela.cz/wp-content/uploads/2016/01/20151124144934.pdf):
<http://www.mubela.cz/wp-content/uploads/2016/01/20151124144934.pdf> k 9. 11. 2016.

MĚÚ BĚLÁ (2007): Kronika obce Bělá pod Bezdězem. Dostupné z WWW:
http://www.mubela.cz/2012/wp-content/uploads/2009/01/Mubela.kronika.rok_2005.pdf k 30. 11. 2016.

MKZ (2016): Stručná historie města. Dostupné z [www](http://www.mkzbela.cz/infocentrum/57): <http://www.mkzbela.cz/infocentrum/57> k 9. 11. 2016.

MPSV (2010): Diskusní materiál k východiskům dlouhodobé péče v České republice. MPSV, Praha, 80 s.

SPF GROUP (2015): Integrovaný plán rozvoje území Mladá Boleslav. Dostupné z
<https://www.mmr.cz/cs/Microsites/PSUR/Vyzva-c-2/ITI-a-IPRU/Statutarni-mesto-Mlada-Boleslav>
k 21. 9. 2016.

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE (2016): Bývalý vojenský výcvikový prostor Ralsko. Dostupné z
<http://www.liberecky-kraj.cz/dr-cs/556-byvaly-vojensky-vycvikovy-prostor-ralsko.html> k 21. 9. 2016.

LAG PODRALSKO (2015): Strategie komunitně vedeného místního rozvoje LAG Podralsko na období 2014–2020. Dostupné z <http://lagpodralsko.com/doc/clld-lag-podralsko.pdf> k 21. 9. 2016.

MÁTL, O., SRNOVÁ, E., ŠTEGMANNOVÁ, I. (2010): Analýza potřeb měst po roce 2013 z hlediska budoucí kohezní politiky. Svaz měst a obcí České republiky, Praha, 156 s.

NÁRODNÍ DATABÁZE BROWNFIELDŮ (2016): Seznam brownfieldů. Dostupné z
<http://www.brownfieldy.cz/seznam-brownfieldu/> k 20. 9. 2016.

OUŘEDNÍČEK, M., NOVÁK, J., ŠIMON, M. (2013): Současné změny migrační bilance nejmenších českých obcí. In: Svobodová, H. (ed.): Nové výzvy pro geografii. Výroční konference České geografické společnosti 3.-7. září 2012. Masarykova univerzita, Brno, s. 246-255.

ÚŘAD PRÁCE MLADÁ BOLESLAV (2011): Zpráva o situaci na trhu práce v regionu Mladá Boleslav za rok 2010. Dostupné z [www](https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocni) <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/stc/statistiky/rocni> k 8. 11. 2016.